

Рейтинговий звіт VNSA-05 – і

Звіт про рівень кредитного рейтингу боргового зобов'язання

(визначення)

Одержувач рейтингу:	м. Вінниця
Тип кредитного рейтингу:	кредитний рейтинг боргового зобов'язання
Кредитний рейтинг:	uaBBB-
Прогноз рейтингу:	стабільний
Тип боргового зобов'язання	емісія облігацій
Обсяг боргового зобов'язання	15 000 000 гривень
Відсоткова ставка:	14% річних
Строк обігу боргового зобов'язання:	3 роки 3 місяці
Дата визначення:	12.04.2007 р.

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг боргового зобов'язання визначено за Національною шкалою кредитних рейтингів, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна шкала кредитних рейтингів дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Висновок рейтингового агентства щодо кредитного рейтингу боргового зобов'язання

Кредитний рейтинг боргового зобов'язання міста ґрунтується на результатах аналізу протягом 2002-2006 років економічних та фінансових показників, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань міста, наявної у розпорядженні комунальної власності та перспективних планах на майбутнє.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, наданій самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Історія кредитного рейтингу

Дата	12.04.2007 р.
Рівень рейтингу	uaBBB-
Прогноз	стабільний

Рейтинг боргового зобов'язання «uaBBB» відображає ДОСТАТНЮ СПРОМОЖНІСТЬ позичальника вчасно й повністю виконати в умовах українського фінансового ринку це боргове зобов'язання. Таке боргове зобов'язання має підвищену чутливість до впливу несприятливих змін у комерційних, фінансових і економічних умовах, порівняно з борговими зобов'язаннями з вищими рейтингами.

Знаки «+» та «-» означають проміжний рейтинговий рівень відносно основного рівня.

Прогноз «стабільний» вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рівень кредитного рейтингу боргового зобов'язання міста Вінниці підтримується:

- значним зростанням в 2006 році (на 41,9%) доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів, проти показників у 2005 році, передусім, за рахунок значного збільшення надходжень податку з доходів фізичних осіб та плати за землю;
- зменшенням залежністю бюджету міста від трансфертів з бюджетів вищих рівнів, а саме затверджений на 2007 рік обсяг дотації вирівнювання з Державного бюджету було зменшено, порівняно з попереднім бюджетним періодом, майже у 2 рази;
- покращенням основних показників соціального розвитку міста протягом 2006 року, порівняно з 2005 роком: зменшенням рівня зареєстрованого безробіття до 1,7%, що в 1,6 разів менше за рівень зареєстрованого безробіття в країні; збільшенням середньооблікової чисельності працюючих в усіх сферах економічної діяльності та зростанням рівня середньомісячної заробітної плати;
- зростанням основних показників, які характеризують рівень економічного розвитку міста протягом 2002-2006 років: обсягу реалізації промислової продукції, обсягу освоєних інвестицій в основний капітал, обсягу зовнішньоторговельного товарообороту, обсягу роздрібного товарообороту, обсягу прямих іноземних інвестицій, обсягу житлового будівництва, хоча рівень окремих показників у розрахунку на одного мешканця у 2006 році нижчий за середній по Україні;
- низьким рівнем прямого боргу Вінницької міської ради станом на 01.01.2007 р. та помірним рівнем його запланованого росту протягом 2007 року, а саме пряме боргове навантаження міського бюджету в 2007 році складатиме 11,2%.

Рівень кредитного рейтингу боргового зобов'язання міста Вінниці обмежується:

- залежністю міста від офіційних трансфертів з Державного бюджету, зокрема дотації вирівнювання, питома вага якої в доходній частині загального фонду бюджету міста склала у 2006 року 11,3%;
- нижчим на 10,1% за середній по країні рівнем середньомісячної заробітної плати в 2006 році;
- високим рівнем зношеності основних засобів, в тому числі інженерних мереж та необхідністю значних капітальних вкладень у відновлення інженерної інфраструктури міста.

Зміст

РЕЗЮМЕ	6
1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО МІСТО ТА ЙОГО АДМІНІСТРАТИВНИЙ УСТРІЙ	19
1.1. ГЕОГРАФІЧНЕ ПОЛОЖЕННЯ ТА ІСТОРИЧНА ДОВІДКА	19
1.2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	20
1.3. Здійснення місцевого самоврядування та виконавчої влади в місті	22
2. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТА ПОТЕНЦІАЛ МІСТА	26
2.1. ДЕМОГРАФІЯ	26
2.2. ТРУДОВІ РЕСУРСИ ТА ЗАРОБІТНА ПЛАТА	27
2.3. ВИРОБНИЧА СФЕРА.....	32
2.3.1. Промисловість	33
2.3.2. Транспорт	37
2.4. ІНВЕСТИЦІЙНА АКТИВНІСТЬ ТА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ	38
2.4.1. Інвестиції в основний капітал.....	38
2.4.2. Капітальне будівництво	39
2.4.3. Іноземні інвестиції	40
2.4.4. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств і організацій.....	41
2.5. НЕВИРОБНИЧИЙ СЕКТОР	43
2.5.1. Торгівля, громадське харчування та сфера послуг.....	43
2.5.2. Житлово-комунальне господарство міста.....	44
2.5.3. Гуманітарна сфера	47
3. КОМУНАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ МІСТА	50
3.1. ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ.....	50
3.2. КОМУНАЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВА МІСТА ТА НЕРУХОМЕ МАЙНО, ЩО ПЕРЕБУВАЄ В КОМУНАЛЬНІЙ ВЛАСНОСТІ.....	51
4. БЮДЖЕТ МІСТА	54
4.1. БЮДЖЕТНА СИСТЕМА УКРАЇНИ	54
4.1.1. Бюджетні взаємовідносини між державою та місцевими органами управління	55
4.1.2. Бюджетний процес	56
4.1.3. Контроль та виконання бюджету	59
4.1.4. Введення в бюджет м. Вінниці.....	60
4.2. АГРЕГОВАНИЙ БЮДЖЕТ М. ВІННИЦІ ПРОТЯГОМ 2002-2006 РР.	64
4.3. Виконання доходної частини бюджету м. Вінниці протягом 2002-2006 рр.....	68
4.4. Виконання видаткової частини бюджету м. Вінниці протягом 2002-2006 рр.....	77
5. МІСЬКИЙ БЮДЖЕТ М. ВІННИЦІ НА 2007 РІК	85
6. БОРГОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ МІСТА	91
6.1. КОНСОЛІДОВАНИЙ БОРГ МІСТА ВІННИЦІ.....	91
6.1.1. Бюджетні фінансові зобов'язання	91
6.1.2. Прострочена бюджетна кредиторська заборгованість.....	94
6.1.3. Фінансові зобов'язання та кредиторська заборгованість підприємств та організацій комунальної форми власності	95
6.2. ПЕРСПЕКТИВИ ЗАЛУЧЕННЯ КОШТІВ У МАЙБУТНЬОМУ	97
6.2.1. Запланований у 2007 році випуск облігацій внутрішньої місцевої позики	97

6.2.2. Плани щодо залучення кредитів комунальними підприємствами за участю СБРР	98
7. РЕЙТИНГОВА ІСТОРІЯ М. ВІННИЦІ	99
ВИСНОВОК	100
ДОДАТКИ.....	101
Додаток до Рейтингового звіту №1	102
Додаток до Рейтингового звіту №2	103
Додаток до Рейтингового звіту №3	104
Додаток до Рейтингового звіту №4	105
Додаток до Рейтингового звіту №5	106
Додаток до Рейтингового звіту №6	107
Додаток до Рейтингового звіту №7	108

Резюме

Загальна інформація про місто

Місто Вінниця – адміністративний центр Вінницької області, яка займає провідне місце в Україні за обсягом валової продукції сільського господарства. Територія міста охоплює 69,9 кв. км, щільність населення становить понад 5,3 тис. осіб на 1 кв. км. Територіально місто поділяється на 3 райони, що мають свої межі, територію та назви: Ленінський, Замостянський і Староміський.

Законодавчі рамки й адміністративна структура

Місцеве самоврядування у місті Вінниці здійснюється територіальною громадою міста як безпосередньо, так і через Вінницьку міську раду та її виконавчий орган. Слід зазначити, що за результатами останніх виборів до Вінницької міської ради, які відбулися 26.03.2006 року та вперше проводилися за пропорційною системою одночасно до Верховної Ради та місцевих рад, у складі депутатського корпусу, який налічує 50 депутатів, найбільше мандатів отримав Блок Юлії Тимошенко – 27 депутатів. Народний Союз «Наша Україна» отримав 8 мандатів, Соціалістична партія України – 5 мандатів, Партія регіонів – 4 мандати. Комуністична партія України та партія «Віче» представлені 3 депутатами кожна.

За результатами виборів, що відбулися у місцеві органи влади 26.03.2006 р., посаду Вінницького міського голови посів Володимир Гройсман, який займав посаду секретаря Вінницької міської ради. Він отримав 35,9 % голосів виборців.

Соціальна сфера та економіка міста

Основні показники соціально-економічного розвитку міста протягом 2002-2006 рр. наведено у наступній таблиці.

Основні показники соціально-економічного розвитку м. Вінниці¹

Показник	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік	Темп зростання у 2006 р. до 2005 р., %
Чисельність населення, тис. осіб	357,9	358,9	360,0	362,2	365,1	100,8
Рівень зареєстрованого безробіття, %	2,8	2,1	2,2	1,8	1,7	94,4
Середньомісячна заробітна плата, грн.	358,0	435,0	540,0	712,1	936,3	131,5
Питома вага середньооблікової кількості працівників у загальній чисельності населення, %	29,3	28,3	28,1	29,0	29,2	100,8
Обсяг виробництва/реалізації продукції промисловості, млн. грн. (у фактичних цінах)	н/д	н/д	872,0	1 032,1	1 349,2	130,7
Роздрібний товарооборот, млн. грн. (у фактичних цінах)	544,5	643,0	825,3	1 269,3	1 566,3	123,4
Інвестиції в основний капітал, млн. грн.(у фактичних цінах)	н/д	н/д	302,7	665,0	928,0	139,5
Прямі іноземні інвестиції, млн. дол. США	н/д	н/д	15,6	30,8	48,6	157,8
Обсяги житлового будівництва, тис. кв. м	63,7	45,8	78,1	101,2	116,3	115,0
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. дол. США	220,0	236,0	268,0	379,1	399,5	105,4

Джерело: Виконавчий комітет Вінницької міської ради

Демографія

Чисельність наявного населення міста Вінниці станом на 01.01.2007 р. дорівнює 365,1 тис. осіб, або 21,6% населення області. Протягом 2002-2006 рр. у м. Вінниця спостерігається постійне зростання чисельності наявного населення, виключно за рахунок позитивного сальдо механічного приросту.

Показник природного приросту протягом аналізованого періоду має від'ємне значення. При цьому слід відзначити поступове збільшення річної чисельності народжених, внаслідок чого відбувається уповільнення темпів природного скорочення населення м. Вінниці.

Трудові ресурси та заробітна плата

Ситуація на ринку праці міста у 2006 році характеризується низьким рівнем зареєстрованого безробіття, який в 1,6 рази менший за рівень зареєстрованого безробіття в країні, збільшенням чисельності зайнятих в усіх сферах економічної діяльності міста Вінниці (без урахування малого бізнесу) та зростанням рівня середньої заробітної плати, яка залишається нижчою за середній показник по країні.

Слід зазначити позитивну динаміку розвитку малого бізнесу у місті Вінниця, чисельність зайнятих у якому у 2007 році становила 55,0 тис. осіб. На сьогодні у місті з метою розвитку малого підприємництва проводиться робота зі спрощення

¹ деякі кількісні дані, які аналізуються у звіті, наведені після відповідного заокруглення. У зв'язку з цим значення одних і тих же показників, які наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових

процедури видачі документів дозвільного характеру, оптимізуються окремі види податків, вдосконалюється система інформаційної підтримки підприємств.

Зміни у структурі зайнятості населення м. Вінниці за видами економічної діяльності протягом 2006 року, як і в 2004-2005 роках, характеризуються зменшенням чисельності працюючих, та, відповідно, питомої ваги зайнятих у промисловості та транспорті за одночасним збільшенням питомої ваги зайнятих у сфері оптової та роздрібною торгівлі, фінансової діяльності та нерухомості

Протягом 2006 року спостерігається зменшення заборгованості із виплати заробітної плати економічно активних підприємств міста. Основна сума заборгованості за виплатою заробітної плати припадає на підприємства промислового комплексу міста, зокрема зайняті у галузі виробництва електроенергії, газу та води.

Промисловість

Зміни у структурі обсягу реалізації промислової продукції протягом 2002-2005 рр. характеризуються зростанням питомої ваги харчової та легкої промисловості та зменшенням питомої ваги машинобудування та металургії та оброблення металу.

Робота промислового комплексу міста у 2006 році характеризується приростом (2,4%) обсягів промислового виробництва, який був забезпечений, передусім, зростанням обсягів виробництва у галузях «Харчова промисловість», «Металургія та оброблення металу», та «Машинобудування», питома вага яких в обсязі реалізованої продукції у 2005 році становила 54,5%, 4,2% та 10,3%, відповідно.

Протягом 2006 року промисловими підприємствами м. Вінниці було реалізовано промислової продукції на 1 349,2 млн. гривень, що на 30,7% більше за відповідний показник у 2005 році та у розрахунку на 1 мешканця у 2,7 рази менше за середній показник по країні.

Слід зауважити, що на сьогодні промисловий комплекс міста відіграє провідну роль у наповненні місцевого бюджету (20,1% надходжень усіх обов'язкових платежів у 2006 році), формує 27% робочих місць на ринку праці міста, залишається найбільш інвестиційно привабливим з точки зору залучення прямих іноземних інвестицій.

Транспорт

Вінниця є важливим транспортним вузлом у центральній частині України, що має розвинуту транспортну інфраструктуру, яка включає 3 автомобільні траси міжміського сполучення, двоколіїну залізницю Південно-Західної залізниці України, комунальне підприємство обласного підпорядкування аеропорт «Вінниця», а також мережу громадського транспорту.

Найбільшу питому вагу у структурі пасажирських перевезень м. Вінниці займає електротранспорт, який забезпечив 76,7% пасажирських перевезень у 2006 році. У рамках реалізації Програми розвитку міського електротранспорту у 2006 році місто отримало субвенцію з Державного бюджету на придбання вагонів для муніципального електротранспорту обсягом 600,0 тис. гривень. Крім того, за рахунок надходжень до бюджету розвитку було профінансовано будівництво тролейбусної лінії. У 2007 році місто планує продовжити поліпшення транспортного обслуговування у місті, а саме розпочати будівництво нової тролейбусної лінії, продовжити реконструкцію трамвайних колій та оновлення трамвайного та тролейбусного парку.

Інвестиційна активність

Протягом останніх п'яти років відбувався значний ріст капіталовкладень в економіку міста. Зокрема, обсяг інвестицій в основний капітал, освоєних підприємствами м. Вінниці у 2006 році, збільшився, порівняно з відповідним показником 2005 року, на 39,5%. Основним джерелом капітальних вкладень залишаються власні кошти підприємств, хоча питома вага цього джерела знижується за рахунок збільшення питомої ваги кредитних ресурсів та інших джерел надходжень, здебільшого коштів населення, які інвестуються у житлове будівництво.

Капітальне будівництво

Найбільшу питому вагу в обсягах освоєних інвестицій в основний капітал мають капітальні вкладення в будівельну сферу (будівництво житла, виробничих та торговельних площ). У 2006 році обсяги будівельних робіт збільшились, порівняно з 2005 роком, на 22,4%, та за рахунок усіх джерел фінансування було введено в експлуатацію 116,3 тис. кв. м загальної площі житлових будинків, що більше за відповідний показник 2005 року на 15,1%, та у розрахунку на 1 000 осіб наявного населення в 1,7 рази перевищує середній показник по країні.

Іноземні інвестиції

З початку процесу інвестування в економіку міста було залучено 48,6 млн. доларів США прямих іноземних інвестицій, що в розрахунку на одного мешканця майже в 3,4 рази менше за середній показник по країні. На сьогодні найбільш привабливими для іноземного інвестування у м. Вінниці є оптова та роздрібна торгівля та промисловість, у тому числі: харчова промисловість, хімічна та нафтохімічна промисловість, виробництво неметалевої мінеральної продукції, а також оброблення деревини та виробів з деревини.

З метою збільшення обсягу інвестицій, у тому числі іноземних, що залучаються підприємствами міста, Виконавчим комітетом м. Вінниці сформовано

інвестиційний портфель міста, до якого увійшли 17 інвестиційних проєктів, запропоновані зацікавленими установами міста усіх форм власності, в тому числі за такими напрямками: вирішення проблем, пов'язаних з реконструкцією енергопостачання, функціонуванням системи водопостачання та каналізації, модернізація зовнішнього та внутрішнього освітлення, будівництво заводу з переробки твердих побутових відходів та екологічно чиста утилізація органічних відходів з виробництвом органічних добрив та енергетичних ресурсів, тощо.

Зовнішньоекономічна діяльність

Економіка міста Вінниці зорієнтована, здебільшого, на внутрішній ринок, про що свідчить нижчий за середній по країні показник зовнішнього торговельного товарообороту у розрахунку на 1 мешканця.

Протягом 2002-2006 рр. постійне зростання обсягу зовнішньоторговельного товарообороту забезпечувалось високими темпами зростання імпортової складової, внаслідок чого сальдо зовнішньоторговельного товарообороту, починаючи з 2004 року, набуло від'ємного значення. Підприємства міста здійснюють зовнішньоторговельні операції з 79 країнами світу. При цьому найважливішою країною – партнером у зовнішньоторговельних операціях м. Вінниці є Німеччина, на яку припадає до 23,2% обсягу зовнішньоторговельного обороту міста.

Торгівля, громадське харчування та сфера послуг

Темпи зростання обсягу роздрібного товарообороту торгової мережі міста у 2006 році до відповідного показника у 2005 році становили 123,4%. При цьому, необхідно відзначити, що внаслідок значної питомої ваги неорганізованої торгівлі темпи зростання обсягу роздрібного товарообороту торгової мережі були значно меншими за темпи зростання середньомісячної заробітної плати в м. Вінниці. З метою вирішення питання щодо ліквідації стихійних ринків міською радою у 2006 році було здійснено заходи, спрямовані на боротьбу зі стихійною торгівлею.

Зростанню обсягів організованої торгівлі та, відповідно, обсягу роздрібного товарообороту, що обліковується, сприяє також розширення торгової мережі в місті, в тому числі шляхом відкриття великих мережових супермаркетів, зокрема «Сільпо», «Дастор», «Фуршет», «ДЦ», «Фокстрот», «Ельдорадо», «Будмакс».

Житлове та комунальне господарство міста

Основними проблемами, пов'язаними з функціонуванням житлово-комунального господарства у м. Вінниці є: велика питома вага будинків, що були введені в експлуатацію в 60-80 роках та потребують ремонту, зношеність інженерних мереж міста, та необхідність забезпечення беззбиткового функціонування підприємств, що забезпечують життєдіяльність міста шляхом впровадження тарифів, які на 100% відшкодовуватимуть витрати з надання житлово-комунальних послуг.

Підвищення у 2006 році тарифів на тепlopостачання та гарячого водопостачання, утримання будинків, споруд та прибудинкових територій, а також підвищення з січня 2007 року тарифів на водопостачання та водовідведення надає можливість комунальним підприємствам міста покривати витрати, пов'язані з виробництвом та наданням зазначених послуг. Проте значні темпи зростання плати за тепlopостачання та гаряче водопостачання призвели до зниження рівня оплати населенням спожитих послуг у IV кварталі 2006 року, тобто до зростання обсягу новоутворених боргів.

Загалом, протягом 2006 року загальний рівень заборгованості населення за житлово-комунальні послуги зменшився з 51,6 млн. гривень станом на 01.01.2006 р. до 39,9 млн. гривень станом на 01.01.2007 р., з яких більше 50,0% – борги за опалення та гаряче водопостачання.

Складною на сьогодні залишається у місті ситуація із вивезенням сміття, а саме за відсутністю нового сміттєзвалища подовжує приймати відходи існуючий полігон відходів, ресурс якого вже вичерпано.

Земельні ресурси

Площа земель у межах адміністративної одиниці м. Вінниці складає 6 868 га. З них площа земель запасу та землі, що не надана у власність та постійне користування в межах населених пунктів, складає 1038,2 га.

Надходження від орендної плати за землю є важливим джерелом наповнення місцевого бюджету. Протягом 2006 року бюджет міста питома вага цього джерела надходжень у доходній частині загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів становила 1,5%, проти 2,5% у 2005 році.

З метою наповнення бюджету розвитку місто, також, постійно здійснює продаж земельних ділянок несільськогосподарського призначення. У 2006 році бюджетом міста було профінансовано видатки на розробку Генерального плану м. Вінниці, який планується затвердити в I півріччі 2007 року, що надасть можливість сформувати перелік земельних ділянок несільськогосподарського призначення, які підлягають продажу, в тому числі через аукціон.

Комунальна власність міста

Станом на 01.01.2007 р. в місті Вінниці налічується 40 підприємств комунальної форми власності (43 підприємства станом на 01.01.2006 р.) та госпрозрахунковий відділ управління містобудування та архітектури. У 2006 році за рішеннями Вінницької міської ради було створене КП «Вінницяліфт» та ліквідовано 4 комунальних підприємства.

За підсумками 2006 року підприємствами комунальної форми власності та підприємствами, частка власності яких належить територіальній громаді

м. Вінниці, було реалізовано 10,1% загального обсягу промислової продукції, реалізованої підприємствами міста. Результатом діяльності комунальних підприємств міста в аналізованому періоді був збиток.

З метою поліпшення фінансового стану підприємств комунальної форми власності, які забезпечують життєдіяльність міста бюджетом міста Вінниці надаються пільги зі сплати обов'язкових податків та зборів, основний обсяг яких припадає на плату за землю.

Формування мережі об'єктів комунальної власності територіальної громади міста здійснюється в основному за рахунок прийняття у комунальну власність об'єктів соціальної інфраструктури, електро-, тепло-, газо-, водопостачання та водовідведення від підприємств та організацій міста.

Важливими джерелами надходжень до бюджету міста є надходження від приватизації комунального майна та надання цілісних майнових комплексів та іншого комунального майна в оренду.

Бюджет міста

Місто Вінниця є адміністративним центром Вінницької області з районним поділом, тобто зведений бюджет міста включає бюджети 2-х рівнів: міський та районні в місті.

Організація бюджетного процесу в місті здійснюється відповідно до Конституції України, Бюджетного кодексу України, Закону України про Державний бюджет України на відповідний рік та інших законодавчих актів.

Для повного та всебічного вивчення показників бюджету міста Вінниці бюджет був представлений у форматі бюджетного балансу:

Бюджет м. Вінниці протягом 2002-2006 рр., представлений у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Операційні надходження всього	153 521,1	180 544,1	203 133,3	267 833,0	369 341,9
Операційні видатки всього	142 663,3	162 524,7	181 367,7	249 888,9	326 096,6
Операційний баланс	10 857,8	18 019,4	21 765,6	17 944,1	43 245,3
Фінансовий дохід	196,8	149,8	4,1	2,3	525,3
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	73,1	112,9	127,8	0,0	723,9
Фінансовий баланс	123,7	36,9	-123,7	2,3	-198,6
Поточний баланс	10 981,5	18 056,3	21 641,9	17 946,4	43 046,7
Капітальні надходження всього	3 781,1	4 355,8	16 421,6	19 952,3	39 790,8
Капітальні видатки всього	13 505,1	16 988,8	40 238,5	38 294,0	91 052,7
Капітальний баланс	-9 724,0	-12 633,0	-23 816,9	-18 341,7	-51 261,9
Баланс після капітальних видатків	1 257,5	5 423,3	-2 175,0	-395,3	-8 215,2
Надання пільгових кредитів громадянам з урахуванням повернення	75,0	20,0	0,0	17,6	74,6
Профіцит/дефіцит	1 182,5	5 403,3	-2 175,0	-412,9	-8 289,8
Фінансування	-1 182,5	-5 403,3	2 175,0	412,9	8 289,8
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Вінницької міської ради

Виходячи з даних, наведених вище, у 2006 році, як і протягом попередніх бюджетних періодів, місто зберігає позитивний операційний баланс бюджету. Необхідно відзначити, що сальдо операційного балансу бюджету міста Вінниці протягом 2002-2006 рр. не має сталої тенденції до збільшення. Зазначені коливання зумовлені випереджаючими темпами зростання видаткової частини у 2005 році над темпами зростання обсягів надходжень до бюджету міста.

При цьому, якщо у 2002-2003 роках позитивне сальдо операційного балансу бюджету було забезпечено, передусім, сталим зростанням обсягу операційних доходів бюджету, то у 2004 році внаслідок зменшення обсягу податкових надходжень до бюджету міста після вступу в дію Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб» позитивне сальдо операційного балансу, як і в наступні періоди було забезпечено завдяки надходженням дотації вирівнювання з Державного бюджету до бюджету міста, прогнозний обсяг доходів якого був недостатнім для фінансування необхідних витрат у зазначених бюджетних періодах.

У 2002-2003 роках бюджет міста має позитивний фінансовий баланс, внаслідок надходжень відсотків банків за користування тимчасово вільними бюджетними коштами на рахунках місцевого бюджету, що були відкриті в установах банків, та не значного обсягу прямих боргових зобов'язань (короткотермінових позичок на покриття тимчасових касових розривів), що потребують видатків на їх обслуговування. Внаслідок значного скорочення обсягу фінансового доходу після переходу на казначейське обслуговування місцевих бюджетів, фінансовий баланс міста у 2004 році має від'ємне сальдо.

Слід зауважити, що місту вдалося значно скоротити показник негативного сальдо фінансового балансу у 2006 році, яке зумовлене виплатами відсоткових платежів за випуском облігацій внутрішньої місцевої позики м. Вінниці обсягом 20,0 млн. гривень. А саме, протягом 2006 року з метою зменшення навантаження на бюджет Вінницька міська рада здійснює активні операції з тимчасово-вільними залишками спеціального фонду бюджету міста шляхом їх розміщення на депозит у банківській установі під 16,0% річних, що дозволило на 68,4% покрити видатки на обслуговування прямого боргу.

Профіцит поточного балансу бюджету протягом 2002-2006 рр. спрямовувався на покриття дефіциту капітального балансу. У 2002-2003 роках загалом бюджет міста було виконано з профіцитом, що забезпечувалось, передусім значними темпами зростання операційних надходжень. У 2004-2005 роках внаслідок погіршення динаміки податкових надходжень до бюджету міста бюджет міста виконано з дефіцитом в частині загального фонду. Дефіцит в частині спеціального фонду у 2006 році було покрито за рахунок запозичення до бюджету міста, яке було здійснене шляхом випуску облігацій внутрішньої місцевої позики на загальну суму 20,0 млн. гривень.

Протягом 2002-2006 рр. місто щорічно залучало короткотермінові позички на покриття тимчасових розривів для своєчасного забезпечення фінансовими ресурсами поточних видатків загального фонду міського бюджету, переважно з метою виплати заробітної плати працівникам бюджетних установ у літній період. При цьому, якщо у 2002-2003 роках кошти залучалися у комерційних банках на умовах платності, то касові розриви у 2004 році частково, а з 2005 року повністю покривалися за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку без нарахування відсотків за користування позичками.

У 2005 році до бюджету міста було залучено середньострокову безвідсоткову позичку за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку в обсязі невиконання розрахунково визначених Міністерством фінансів України прогнозних надходжень доходів бюджету міста, що враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів. Станом на 01.01.2006 р. непогашений залишок залученої у 2005 році середньострокової позички становив 4 198,0 тис. гривень, з яких 3 427,6 тис. гривень було погашено за рахунок коштів місцевого бюджету. Решту заборгованості в обсязі 770,4 тис. гривень за інформацією Вінницької міської ради було списано Державним казначейством України на виконання Наказу Міністерства фінансів України від 30.11.2006 р. «Про списання непогашеної заборгованості за взаємними розрахунками та бюджетними позичками».

Слід зауважити, що протягом 2005-2006 рр. відбувається зростання вільних залишків на рахунках бюджету міста, частину з яких було розміщено на депозит у банківській установі. Станом на 01.01.2007 р. обсяг залишків на бюджетних рахунках м. Вінниці з урахуванням коштів, розміщених на депозит, становив 17,3 млн. гривень, у тому числі 3,0 млн. гривень – залишки на рахунках загального фонду бюджету міста.

Протягом 2002-2006 рр. обсяг доходної частини бюджету міста (без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду до спеціального) не

характеризується сталим зростанням, що зумовлено зменшення обсягу доходної частини бюджету у 2004 році, внаслідок зменшення обсягу податкових надходжень після набуття чинності Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб» обсягу податкових надходжень, які є основним джерелом формування доходної бази.

Податкові надходження залишаються одним з основних джерел формування доходної бази бюджету м. Вінниця, незважаючи на те, що їх питома вага в доходах бюджету поступово зменшилась з 62,9% у 2003 році до 49,7% у 2005 році. Зростання у 2006 році обсягу, та відповідно, питомої ваги податкових надходжень до бюджету міста забезпечено значним зростанням обсягу надходжень податку з доходів фізичних осіб внаслідок реалізації заходів міської влади з розширення бази оподаткування податком з доходів фізичних осіб, зростання чисельності працюючих та зарахуванням з 01.01.2006 р. до бюджету міста податку з доходів фізичних осіб-військовослужбовців.

Зростання питомої ваги надходжень від операцій з капіталом у 2003-2005 роках забезпечується високими темпами росту надходжень до бюджету міста коштів від продажу землі у зв'язку із збільшенням обсягу її продажу та зростанням базової ціни за 1 кв. м землі. У 2006 році відбувається зменшення обсягів продажу земельних ділянок та, відповідно надходжень від продажу землі – основного джерела наповнення бюджету розвитку міста. Проте у зазначеному бюджетному періоді були задіяні інші джерела наповнення бюджету розвитку міста шляхом залучення коштів від розміщення облігацій внутрішньої місцевої позики обсягом 20,0 млн. гривень.

Збільшення обсягу надходжень трансфертів та, відповідно, питомої ваги зазначеного джерела доходної частини бюджету міста протягом 2003-2005 рр. забезпечується збільшенням обсягів надходжень соціально-спрямованих трансфертів, а також надходженням дотації вирівнювання з Державного бюджету, яку місто у 2002-2003 роках не отримувало. У 2006 році спостерігається незначне зменшення питомої ваги надходжень трансфертів у доходній частині бюджету м. Вінниці внаслідок недовиконання річного плану за надходженням соціально-спрямованих субвенцій з Державного бюджету, а також субвенції на придбання вагонів для комунального електротранспорту.

План на 2006 рік за доходами загального фонду без урахування трансфертів було виконано на 100,0%, фактичний обсяг доходів спеціального фонду (без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду бюджету) склав 140,2% річних призначень.

Обсяг виконання видаткової частини бюджету міста протягом 2002-2006 рр. постійно зростає та найнижчий показник росту видаткової частини бюджету міста припадає на 2004 рік, який характеризується низькими темпами зростання обсягу доходної частини бюджету міста внаслідок зменшення обсягів податкових надходжень. Складовою частиною витрат бюджету міста протягом 2002-2003 рр. були кошти, що передаються до Державного бюджету та, починаючи з 2004 року, внаслідок випереджаючого зростання доходної частини загального фонду місцевого бюджету над видатковою, місто почало отримувати дотацію

вирівнювання з Державного бюджету на покриття різниці між розрахунковим обсягом делегованих доходів та обсягом відповідних видатків загального фонду бюджету міста.

Основними видатковими статтями бюджету міста є видатки на фінансування установ бюджетної сфери, державного управління, житлово-комунального господарства, транспорту та, починаючи з 2004 року, – будівництва.

Видаткова частина загального фонду бюджету міста, без урахування трансфертів до бюджету розвитку, збільшилась у 2006 році, порівняно з 2005 роком на 44,3%. Виконання річного плану за видатками становило 98,5%, у тому числі показники загального фонду виконані на 97,9%, спеціального – 101,1%.

Міський бюджет м. Вінниця на 2007 рік

Доходна частина міського бюджету міста Вінниці на 2007 рік затверджена в сумі 512,9 млн. гривень, що на 25,3% та перевищує показники виконання бюджету у 2006 році. За загальним фондом передбачено збільшення обсягу доходної частини, проти показника 2006 року, на 39,7%, переважно, за рахунок значного збільшення обсягу закріплених та власних доходів.

Обсяг доходної частини спеціального фонду бюджету міста на 2007 рік на 26,6% менший за показник виконання доходної частини спеціального фонду у 2006 році, що зумовлено зменшенням обсягу власних надходжень бюджетних установ на суму окремих видів доходів бюджетних установ, зокрема грантів та дарунків, які не плануються. Доходи бюджету розвитку заплановані в обсязі 136,4% показників виконання 2006 року, зокрема, заплановано зростання як обсягу доходів від відчуження майна, що перебуває в комунальній власності міста, так і доходів від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення.

Складовою частиною надходжень трансфертів до міського бюджету м. Вінниці залишається дотація вирівнювання з Державного бюджету, хоча її обсяг внаслідок випереджаючих темпів зростання доходної частини загального фонду місцевого бюджету, порівняно із видатками загального фонду, зменшено, порівняно із фактичним надходженням у 2006 році майже у 2 рази.

Видаткову частину бюджету міста на 2007 рік без урахування коштів, що передаються із загального фонду до спеціального було затверджено в обсязі 503,0 млн. гривень, що становить 129,8% показників фактичного виконання зазначеного показника у 2006 році. У 2007 році передбачається зростання обсягу видатків бюджету міста на фінансування основних галузей бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту) та державного управління.

З метою здійснення погашення облігацій у відповідності до графіку, бюджет міста було затверджено з профіцитом в частині бюджету розвитку на суму 8,0 млн. гривень. Видатки на обслуговування внутрішнього боргу, заплановані з урахуванням обслуговування облігацій внутрішньої місцевої позики 2006 року

обсягом 20,0 млн. гривень, та запланованого у II півріччі 2007 року випуску облігації внутрішньої місцевої позики обсягом 15,0 млн. гривень.

Боргові зобов'язання міста

До прямих боргових зобов'язань бюджету м. Вінниці відносяться запозичення та інші позики, залучені до бюджету міста, в тому числі:

- 20 000,0 тис. гривень – кошти, що надійшли до бюджету розвитку міського бюджету м. Вінниці внаслідок розміщення облігацій внутрішньої місцевої позики;
- 2 600,0 тис. гривень – кредит, наданий місту з обласного бюджету у 2000 році.

Пряме боргове навантаження бюджету міста Вінниці станом на 01.01.2007 р., тобто співвідношення обсягу боргу до уточненого плану доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду до спеціального, становить 9,0%, проти 3,9%, за наслідками виконання бюджету у 2005 році.

Перспективи залучення коштів у майбутньому

В 2007 році Вінницька міська рада планує здійснити випуск облігацій внутрішньої місцевої позики у розмірі 15,0 млн. гривень та збільшити, таким чином, обсяг прямого боргу міста до 37,6 млн. гривень. Облігації планується випустити з метою залучення коштів до бюджету розвитку для фінансування на реконструкції доріг міста. Випуск планується здійснити двома серіями на термін до 3 років 5 місяців. Відсоткова ставка за запозиченням встановлюватиметься відповідно до кон'юнктури ринку, але не вище 14%.

Прогнозне пряме боргове навантаження міського бюджету міста Вінниці у 2007 році, з урахуванням запланованого випуску, а саме співвідношення граничного обсягу боргу станом на кінець бюджетного періоду до загального обсягу доходів без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду до спеціального, складатиме 11,2%, проти 9,0%, за наслідками виконання міського бюджету у 2006 році.

Необхідно відзначити, що в результаті переговорів з Європейським банком реконструкції та розвитку Вінницькою міською радою було укладено попередню тристоронню угоду щодо підготовки кредитного фінансування КУП «Вінницятеплокомуненерго» під гарантію міста на загальну суму до 10,0 млн. євро терміном на 13 років з метою реконструкції комунальних теплових мереж міста та обладнання окремих житлових комплексів м. Вінниці автономними системами опалення.

Рейтингова історія м. Вінниці

Рейтингову історію міста Вінниці було розпочато 13.10.2005 р., коли борговим зобов'язанням Вінницької міської ради (випуск облігацій внутрішньої місцевої позики 2006 року обсягом 20,0 млн. гривень) вперше було визначено довгостроковий кредитний рейтинг 13.10.2005 р. на рівні «uaBB» за національною шкалою кредитних рейтингів, прогноз рейтингу стабільний.

Протягом 2006 року рейтинг боргового зобов'язання Вінницької міської ради обсягом 20,0 млн. гривень підтверджувався та 30.10.2006 р. кредитний рейтинг випуску облігацій внутрішньої місцевої позики 2006 року було підвищено до рівня «uaBB+» за українською національною шкалою, прогноз стабільний.

1. Загальна інформація про місто та його адміністративний устрій

1.1. Географічне положення та історична довідка

Місто Вінниця – адміністративний центр Вінницької області. Вінницька область включає 18 міст, 6 з яких обласного значення, 3 внутрішньоміські райони, 29 селищ міського типу, 27 сільських районів, 1 466 сільських населених пунктів.

Рисунок 1.1 Карта Вінницької області

Джерело: Офіційний сайт Вінницької обласної державної адміністрації (www.vin.gov.ua)

Вінницька область розташована на Волино-Подільській височині. Клімат в області помірно-континентальний, що характеризується відносно м'якою зимою та теплим вологим літом.

Територія області – 26,5 тис. кв. км. З заходу на схід довжина становить 196 км, з півночі на південь – 204 км. На півночі Вінницька область межує з Житомирською областю, на заході – з Чернівецькою та Хмельницькою, на сході – з Київською, Черкаською, Кіровоградською, на півдні – з Одеською областю та республікою Молдова.

До найбільших рік, що протікають на території області відносяться Південний Буг та Дністер.

Чорноземні ґрунти Вінницької області, площа сільськогосподарських угідь якої складає близько 2,0 млн. га, зумовили значний розвиток агропромислового комплексу. За обсягом валової продукції сільського господарства область займає провідне місце в Україні, а саме її питома вага у виробництві продукції рослинництва становить 61%, тваринництва – 39%.

У Вінницькій області розвідані родовища нерудних будівельних матеріалів, граніту, піску, глини, ракушняку, а також Бахтинське родовище флюориту, Ямпільське і Глибочанське родовище пісковика, три родовища каоліну, Вендичанське родовище глини для виготовлення керамзитового гравію, родовища вапняків для технологічних потреб цукрової промисловості та єдине в Європі родовище граніту.

Початок своєї історії місто Вінниця бере в 1363 році, коли біля місця, де впадає в Буг річка Вінничка, було закладено дерев'яну фортецю для захисту Великого Литовського князівства від набігів монголо-татарської орди.

У другій половині XV сторіччя Вінниця вже користувалась Магдебурзьким правом. За Люблінською унією Вінниця входила до складу Польщі і з 1598 року була центром Брацлавського воєводства. У другій половині XVIII сторіччя Вінниця стала розростатись, будувати нові промислові підприємства, житлові будинки. Виникають нові райони, містечка. Так, одне з них, що навпроти замку на лівому березі, дістало назву Забужжя (нині Замостянський район). Наприкінці XVIII ст. Вінниця належала до найбільших міст Правобережної України.

Після приєднання Правобережної України до Росії і утворення Подільської губернії у 1797 р. місто стає центром Вінницького повіту, а з 1914 року Вінниця стає адміністративним центром Подільської губернії. У 1923 році місто стає центром округу, а з 1932 року і до нинішнього часу – адміністративним центром утвореної Вінницької області.

1.2. Загальна інформація

Зараз Вінниця – місто з населенням понад 360,0 тис. осіб. Територіально місто поділяється на 3 райони, що мають свої межі, територію та назви: Ленінський, Замостянський і Староміський.

Рисунок 1.2 Карта м. Вінниці

Територія міста охоплює 69,9 кв. км. Через територію міста, що має розвинуту транспортну інфраструктуру, проходить 3 автомобільні траси міжміського сполучення: Хмельницьке шосе, Київське шосе та Немирівське шосе, а також двоколійна залізниця Південно-Західної залізниці України, яка сполучає центр країни з її південними та західними областями.

Промисловий комплекс міста досить розгалужений та об'єднує 81 промислове підприємство², які виготовляють широкий спектр промислової продукції. Серед великих підприємств такі як: ВАТ «Вінницька кондитерська фабрика», ВАТ «Олійножировий комбінат», ТОВ «Авіс», ВАТ «Вінницький завод транспортних агрегатів», ДП «Вінницяприлад», ВАТ «Маяк», ДП «Вінницька картографічна фабрика», ВАТ «Володарка». Крім того, у місті діє ДП «Вінницький завод «Кристал», унікальне ювелірне виробництво якого дозволяє виготовляти продукцію світового рівня.

² підприємства, що відносяться до основного кола статистичної звітності

1.3. Здійснення місцевого самоврядування та виконавчої влади в місті

Система місцевого самоврядування в місті Вінниці включає:

- територіальну громаду міста;
- міського голову;
- міську раду;
- виконавчий орган міської ради;
- виконавчі органи районних у місті рад;
- органи самоорганізації населення (квартальні комітети та комітети мікрорайонів міста Вінниці).

Міське самоврядування в місті Вінниці здійснюється територіальною громадою міста як безпосередньо, так і через Вінницьку міську раду та її виконавчі органи. Крім того, у місті за рішенням територіальної громади або міської ради відповідно до закону утворюються районні в місті ради.

Місто Вінниця має два рівні органів місцевої влади: органи міської влади і 3 міських райони із самоуправлінням, на які розділено місто. В 1972 році у місті Вінниця було утворено три адміністративно-територіальні одиниці міста — Ленінський, Замостянський і Староміський райони. Районні в місті ради утворюють свої виконавчі органи та обирають голову ради, який одночасно є й головою її виконавчого комітету.

Вінницька міська рада є органом місцевого самоуправління, що представляє територіальну громаду міста Вінниця та здійснює від її ім'я та в її інтересах функції та повноваження місцевого самоуправління, що визначені Конституцією України, Законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про статус депутатів місцевих рад», Європейської хартії місцевого самоуправління та іншими законодавчими актами.

Термін повноважень депутатського корпусу, який налічує 50 депутатів, становить 4 роки. Слід зазначити, що вибори до Вінницької міської ради, які відбулися 26.03.2006 р., вперше проводилися за пропорційною системою одночасно до Верховної Ради та місцевих рад.

За результатами останніх виборів до Вінницької міської ради найбільше мандатів отримав Блок Юлії Тимошенко – 27 депутатів (6 осіб у складі ради минулого скликання), за ним йдуть Народний Союз «Наша Україна» – 8 депутатів (18 осіб у складі ради минулого скликання), Соціалістична партія України – 5 депутатів, Партія регіонів – 4 мандати. Комуністична партія України та партія «Віче» представлені 3 депутатами кожна.

Міська рада здійснює свою роботу шляхом проведення сесій. Сесії ради складаються із пленарних засідань, а також засідань постійних комісій, які проводяться, здебільшого, у період між пленарними засіданнями. Сесії міської ради скликаються міським головою відповідно до чинного законодавства в міру необхідності, але не менш одного разу на квартал.

Постійні комісії міської ради утворюються на сесії знову обраної міської ради на строк її повноважень для вивчення, попереднього розгляду й підготовки питань, що відносяться до її компетенції, здійснення контролю за виконанням рішень ради та її виконавчого комітету, а також із метою сприяння реалізації цих рішень на території міста. Слід зазначити, що міська рада має можливість створювати тимчасові комісії для вирішення конкретних питань, користуючись повноваженнями, які надані законодавством про місцеве самоврядування.

Основною організаційною формою роботи постійної комісії є її засідання. Засідання постійних комісій скликаються її головою в міру необхідності, але не менше одного разу на квартал. На сьогоднішній день у місті Вінниці діють такі постійні комісії:

- Постійна комісія міської ради з питань прав людини, законності, депутатської діяльності і етики;
- Постійна комісія міської ради з питань планування, фінансів, бюджету та соціально-економічного розвитку;
- Постійна комісія міської ради з питань комунальної власності та житлово-комунального господарства;
- Постійна комісія міської ради з питань промисловості, підприємництва, транспорту, зв'язку та сфери послуг;
- Постійна комісія міської ради з питань містобудування, будівництва, земельних відносин та охорони природи;
- Постійна комісія міської ради з питань освіти, культури, молоді, фізкультури і спорту;
- Постійна комісія міської ради з питань охорони здоров'я та соціального захисту населення.

Міський голова є головною посадовою особою міської громади. Він обирається відповідною територіальною громадою на основі загального виборчого права шляхом таємного голосування строком на чотири роки. Міський голова очолює виконавчий комітет відповідної міської ради та головує на засіданнях ради.

За результатами виборів, що відбулися в місцеві органи влади 26.03.2006 р., посаду Вінницького міського голови посів Володимир Гройсман, який займав посаду секретаря Вінницької міської ради. Він отримав 35,9 % голосів виборців.

Виконавчим органом Вінницької міської ради є виконавчий комітет, що підзвітний та підконтрольний міській раді, а з питань здійснення делегованих повноважень органів виконавчої влади – також підконтрольний відповідним органам виконавчої влади. Виконком може розглядати й вирішувати питання, віднесені Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», іншими законодавчими актами до ведення виконавчих органів ради та в межах своєї компетенції приймає рішення, які обов'язкові для виконання всіма розташованими на території міста підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності, посадовими особами й громадянами.

Усі повноваження, якими за законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» наділені виконавчі органи міських рад, розподіляються за функціональним розподілом на:

- повноваження у сфері соціально-економічного і культурного розвитку, планування та обліку;
- повноваження в галузі бюджету, фінансів і цін;
- повноваження щодо управління комунальною власністю;
- повноваження в галузі житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, громадського харчування, транспорту і зв'язку;
- повноваження у галузі будівництва;
- повноваження у сфері освіти, охорони здоров'я, культури, фізкультури і спорту;
- повноваження у сфері регулювання земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища;
- повноваження у сфері соціального захисту населення;
- повноваження в галузі зовнішньоекономічної діяльності;
- повноваження в галузі оборонної роботи;
- повноваження щодо вирішення питань адміністративно-територіального устрою;
- повноваження щодо забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян;
- повноваження щодо відзначення державними нагородами України;
- інші повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад.

Виконавчий орган Вінницької міської ради складається із різних управлінь, відділів, служб, комітетів і гілок та відповідних їм підпорядкованим організацій, що відповідають за управління і функціонування міста. Відділи, управління та інші виконавчі органи ради є підзвітними і підконтрольними раді, яка їх утворила, та підпорядкованими її виконавчому комітету, міському голові. Керівники відділів, управлінь та інших виконавчих органів ради призначаються на посаду і звільняються з посади міським головою одноособово, а у деяких випадках, передбачених законами України, – за погодженням з відповідними органами виконавчої влади країни. Положення про відділи, управління та інші виконавчі органи ради затверджуються відповідною радою.

Після закінчення строку повноважень ради виконком зберігає свої повноваження до формування нового складу виконкому.

У місті за дозволом міської ради можуть діяти органи самоорганізації населення – представницькі органи, що створюються мешканцями, які на законних підставах проживають на території селища, міста або їх частин, зокрема районів, для вирішення завдань, передбачених Законом України «Про органи самоорганізації населення». Так, у місті Вінниці діють квартальні комітети та комітети мікрорайонів міста, повноваження та матеріально-технічна основа діяльності яких визначена рішенням Вінницької міської ради.

Місто Вінниця – адміністративний центр Вінницької області, яка займає провідне місце в Україні за обсягом валової продукції сільського господарства. Територія міста охоплює 69,9 кв. км, щільність населення становить понад 5,3 тис. осіб на 1 кв. км. Територіально місто поділяється на 3 райони, що мають свої межі, територію та назви: Ленінський, Замостянський і Староміський.

Місцеве самоврядування у місті Вінниці здійснюється територіальною громадою міста як безпосередньо, так і через Вінницьку міську раду та її виконавчий орган. Слід зазначити, що за результатами останніх виборів до Вінницької міської ради, які відбулися 26.03.2006 р. та вперше проводилися за пропорційною системою одночасно до Верховної Ради та місцевих рад, у складі депутатського корпусу, який налічує 50 депутатів, найбільше мандатів отримав Блок Юлії Тимошенко – 27 депутатів. Народний Союз «Наша Україна» отримав 8 мандатів, Соціалістична партія України – 5 мандатів, Партія регіонів – 4 мандати. Комуністична партія України та партія «Віче» представлені 3 депутатами кожна.

За результатами виборів, що відбулися в місцеві органи влади 26.03.2006 р., посаду Вінницького міського голови посів Володимир Гройсман, який займав посаду секретаря Вінницької міської ради. Він отримав 35,9 % голосів виборців.

2. Соціально-економічний розвиток та потенціал міста

2.1. Демографія

Чисельність наявного населення міста Вінниці станом на 01.01.2007 р. дорівнювала 365,1 тис. осіб, або 21,6% населення області. Щільність населення становить 5,2 осіб на 1 кв. км. Порівняння демографічних показників міста, області та країни наведено в наступній таблиці:

Таблиця 2.1 Площа та щільність населення міста, області та країни станом на 01.01.2007 р.

Показник	Площа (кв. км)	Площа в % до загальної площі країни	Населення, тис. осіб	Співвідношення населення у % до загального населення країни	Щільність населення, тис. осіб на 1 кв. км
м. Вінниця	68,68	0,01	365,10	0,78	5,32
Вінницька область	26 500,00	4,39	1 686,50	3,62	0,06
Україна	603 500,00	100,00	46 614,80	100,00	0,08

Джерело: Управління економіки та інвестицій Вінницької міської ради

Наведені дані свідчать, що щільність населення Вінницької області нижча відповідного середнього показника по країні в цілому. Це зумовлено розвитком агропромислового комплексу та, відповідно, наявністю значних площ сільськогосподарських угідь.

Проте, показник щільності населення міста Вінниця знаходиться на досить високому рівні, що з одного боку свідчить про не значну кількість на території міста промислових зон великої площі, а з другого – про обмеженість резервів земель, які можуть бути використані під житлову забудову.

Дані, які характеризують динаміку щодо демографічних процесів у місті протягом 2002-2006 рр., наведені у наступній таблиці:

Таблиця 2.2 Демографічні процеси у м. Вінниці у 2002-2006 роках

Показник	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік	Темп зростання у 2006 р. до 2005 р., %
Чисельність наявного населення станом на кінець періоду, тис. осіб	357,9	358,9	360,0	362,2	365,1	100,8
Природний приріст населення, тис. осіб	-0,5	-0,3	-0,1	-0,3	0,0	14,0
Народилося	3,0	3,3	3,4	3,4	3,6	106,6
Померло	3,5	3,6	3,5	3,7	3,7	99,3
Механічний приріст населення, тис. осіб	2,0	1,4	1,4	2,3	2,9	127,3

Джерело: Управління економіки та інвестицій Вінницької міської ради

Протягом 2002-2006 рр. у м. Вінниця спостерігається постійне зростання чисельності наявного населення, виключно за рахунок позитивного сальдо механічного приросту. Показник природного приросту протягом аналізованого періоду має від'ємне значення. При цьому слід відзначити поступове збільшення річної чисельності народжених, внаслідок чого відбувається уповільнення темпів природного скорочення населення м. Вінниця.

У 2006 році зростання чисельності наявного населення міста, як і в попередні періоди, подовжує забезпечувати позитивне сальдо зовнішньої міграції, показник якого, внаслідок підвищення міграційної активності, має найвище значення за останні 5 років.

Чисельність наявного населення міста Вінниці станом на 01.01.2007 р. дорівнює 365,1 тис. осіб, або 21,6% населення області. Протягом 2002-2006 рр. у м. Вінниця спостерігається постійне зростання чисельності наявного населення, виключно за рахунок позитивного сальдо механічного приросту.

Показник природного приросту протягом аналізованого періоду має від'ємне значення. При цьому слід відзначити поступове збільшення річної чисельності народжених, внаслідок чого відбувається уповільнення темпів природного скорочення населення м. Вінниці.

2.2. Трудові ресурси та заробітна плата

Ситуація на ринку праці міста характеризується протягом 2002-2006 рр. такими даними (Таблиця 2.3):

Таблиця 2.3 Показники ринку праці м. Вінниця у 2002-2006 роках

Показники	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік	Темп зростання у 2006 р. до 2005 р., %
Середньооблікова чисельність штатних працівників (без урахування малого бізнесу), тис. осіб	104,8	101,7	101,0	105,0	106,7	101,6
Питома вага середньооблікової кількості штатних працівників (без урахування малого бізнесу) у загальній чисельності наявного населення, %	29,3	28,3	28,1	29,0	29,2	100,8
Рівень зареєстрованого безробіття у м. Вінниця, %	2,8	2,1	2,2	1,8	1,7	94,4
Рівень зареєстрованого безробіття в Україні, %	3,7	3,5	3,5	3,2	2,9 ³	90,6

Джерело: Управління економіки та інвестицій Вінницької міської ради

³ станом на 01.03.2007 р.

Незважаючи на той факт, що рівень зареєстрованого безробіття у м. Вінниця протягом 2002-2006 рр. знаходився на нижчому за середній по країні рівні, динаміка цього показника протягом аналізованого періоду не мала сталого розвитку. А саме, у 2004 році відбувалося незначне збільшення рівня зареєстрованого безробіття за одночасного скорочення чисельності зайнятих та уповільнення темпів зростання позитивного сальдо механічного приросту населення. Посилення позитивної динаміки міграційних процесів в м. Вінниця у 2005-2006 роках супроводжується зростанням чисельності працюючих та зменшенням рівня зареєстрованого безробіття у відповідних періодах.

Протягом 2006 року рівень зареєстрованого безробіття в місті знизився до 1,7% (проти 1,8% у 2005 році), що в 1,6 рази менше за відповідний показник по країні в цілому. Внаслідок перевищення темпів росту чисельності зайнятих над темпами зростання чисельності наявного населення міста, питома вага зайнятих у загальній чисельності наявного населення міста становить 29,2%, що на 0,2 в. п. більше за відповідний показник у 2005 році.

Зміни у структурі зайнятості населення м. Вінниці за видами економічної діяльності протягом 2006 року, як і в 2004-2005 роках, характеризуються зменшенням чисельності працюючих, та, відповідно, питомої ваги зайнятих у промисловості та транспорті за одночасним збільшенням питомої ваги зайнятих у сфері оптової та роздрібною торгівлі, фінансової діяльності та нерухомості (Рисунок 2.1).

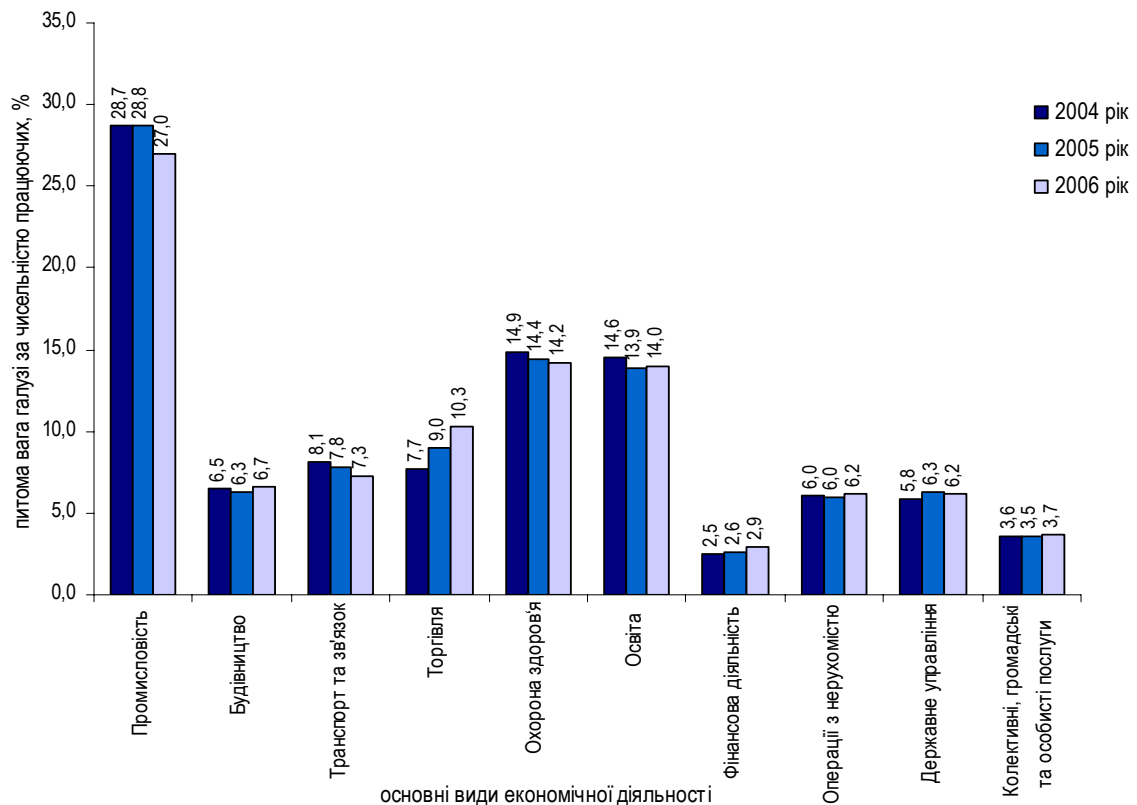

Рисунок 2.1 Структура зайнятості населення м. Вінниці за основними⁴ видами економічної діяльності протягом 2004-2006 рр.

Джерело: Управління економіки та інвестицій Вінницької міської ради

Незважаючи на скорочення чисельності працюючих на промислових підприємствах у 2006 році, промисловий комплекс міста залишається основним видом застосування праці мешканців м. Вінниці. А саме, у 2006 році промислові підприємства забезпечили 27,0% робочих місць (28,8% у 2005 році). Скорочення на 4,6% (до 28,8 тис. осіб) чисельності працівників у промисловому комплексі міста відбувається внаслідок вивільнення працівників на ВО «Хімпром». Зазначене підприємство кілька років тому припинило свою діяльність, але до закінчення періоду ліквідації та розрахунків за боргами за заробітною платою не звільняло працівників.

Значна чисельність працюючих припадає, також, на галузі соціальної сфери, зокрема, охорону здоров'я (14,2% працюючих) та освіту (14,0% працюючих). Протягом аналізованого періоду чисельність зайнятих у цих галузях, що відносяться до бюджетної сфери, не зазнала значних змін. Це зумовлено, переважно, нормативним регулюванням мережі установ зазначених видів економічної діяльності, а також кваліфікаційною специфікою працівників.

⁴ Питома вага за чисельністю зайнятих інших видів економічної діяльності, що не увійшли до основного переліку, становить менше ніж 1%

Збільшення на 21 одиницю кількості відділень банківських установ протягом 2006 року (станом на 01.01.2007 р. в місті працювало 29 філій та 134 відділення 34 комерційних банків) зумовило зростання чисельності зайнятих у фінансовій сфері на 14,8%, до 3,1 тис. осіб.

Заходи міської влади, спрямовані на боротьбу зі стихійною торгівлею, а також розширення торгової мережі в місті, в тому числі шляхом відкриття великих мережових супермаркетів, сприяє постійному збільшенню (на 17% у 2006 році до 11,0 тис. осіб станом на 01.01.2007 р.) чисельності працюючих у сфері оптової та роздрібною торгівлі. Крім цього, результатом вказаних заходів є розширення бази оподаткування податком з доходів фізичних осіб, який є одним з основних джерел наповнення місцевого бюджету.

Слід відзначити позитивну динаміку розвитку малого бізнесу у місті Вінниці. Чисельність зайнятих у малому бізнесі у 2007 році становила 55,0 тис. осіб, з яких 22,0 тис. осіб – працюючі на малих підприємствах. Із загальної чисельності найманих працівників у малому бізнесі 22,0% зайнято у сфері торгівлі, 21,7% – у промисловості, 25,0% – на підприємствах, які займаються операціями з нерухомістю, здаванням під найм і послугами юридичним особам. На сьогодні у місті з метою розвитку малого підприємництва проводяться робота зі спрощення процедури видачі документів дозвільного характеру, оптимізуються окремі види податків, вдосконалюється система інформаційної підтримки підприємств.

Протягом 2002-2006 рр. у місті Вінниці спостерігається постійне зростання рівня середньомісячної заробітної плати за одночасного зменшення заборгованості з її виплати (Таблиця 2.4).

Таблиця 2.4 Середньомісячна заробітна плата та обсяг заборгованості з її виплати у м. Вінниці у 2002-2006 рр.

Показники	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Середньомісячна заробітна плата по місту, гривень	358,0	435,0	540,0	712,1	936,3
Темпи зростання середньомісячної заробітної плати по місту, %	120,9	121,5	124,1	131,9	131,5
Середньомісячна заробітна плата по країні, гривень	376,4	462,0	590,0	806,2	1 041,4
Темпи зростання середньомісячної заробітної плати по країні, %	н/д	122,9	127,7	136,6	129,2
Заборгованість за виплатою заробітної плати на кінець періоду по місту, млн. гривень	13,9	9,5	3,5	4,2	3,8

Джерело: Управління економіки та інвестицій Вінницької міської ради

Протягом 2006 року середньомісячна заробітна плата штатного працівника м. Вінниці збільшилась на 31,5% та становила 936,3 гривень, що на 10,1% нижче за середній показник по країні. Така різниця пояснюється випереджаючими темпами зростання середньомісячної заробітної плати по країні в цілому протягом попередніх періодів. При цьому, у 2006 році внаслідок значного підвищення рівня оплати праці працівникам бюджетної сфери та органів державного управління (сукупна питома вага зайнятих в освіті, охороні здоров'я та органах державного управління у загальній чисельності працюючих становить 34,4%) темпи зростання середньомісячної заробітної плати у м. Вінниці перевищили темпи зростання відповідного середнього показника по країні.

Позитивно на рівень середньомісячної заробітної плати в місті у 2006 році вплинуло, також, зростання чисельності працюючих в фінансовій сфері внаслідок збільшення кількості відділень банківських установ. Слід зауважити, що саме на цю галузь припадає найвищий рівень оплати праці у місті.

Окрім працівників галузі «Фінансова діяльність» вищу за середню по місту заробітну плату отримують зайняті за такими видами економічної діяльності: «Державне управління», «Транспорт», «Будівництво», «Промисловість» (Рисунок 2.2).

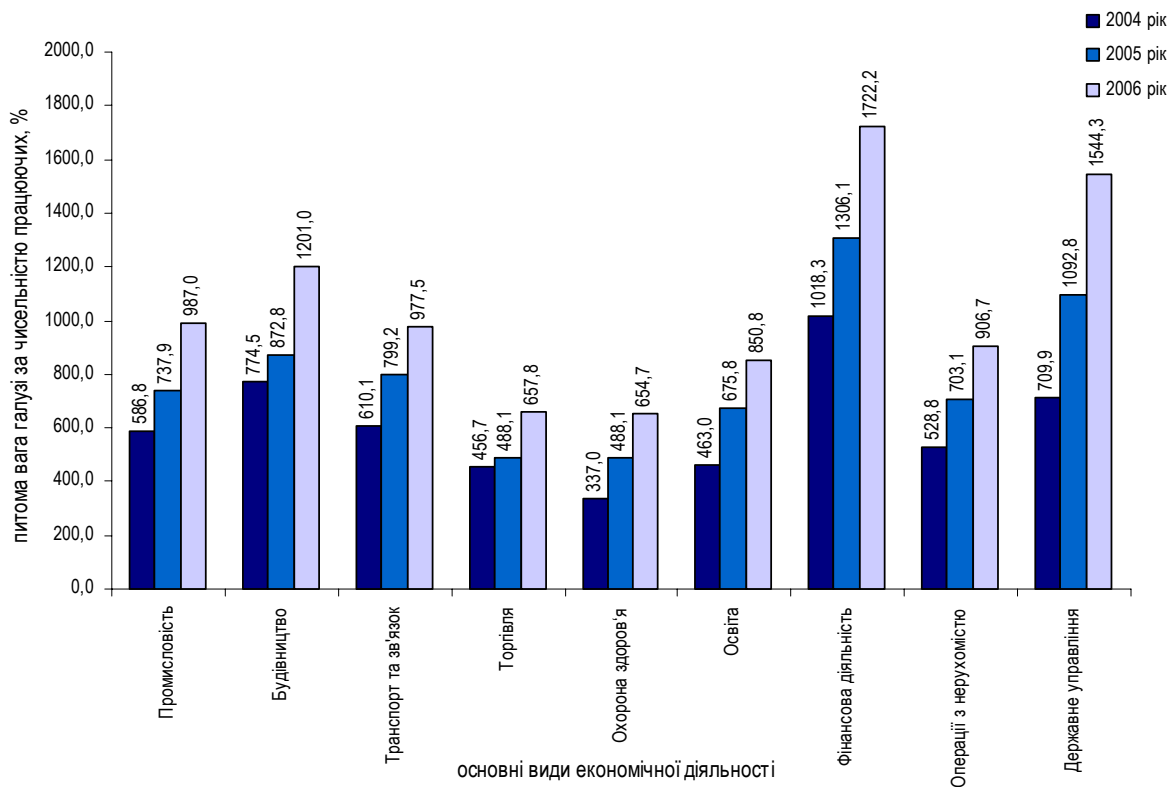

Рисунок 2.2 Середня заробітна плата за основними видами економічної діяльності м. Вінниці у 2004-2006 рр.

Джерело: Управління економіки та інвестицій Вінницької міської ради

Необхідно відзначити, що збереження високих темпів подальшого скорочення чисельності зайнятих у таких галузях з високим рівнем заробітної плати, що оподатковується, як промисловість та транспорт, при збереженні міжгалузевих диспропорцій у рівнях оплати праці, незважаючи на збільшення працюючих в усіх сферах, в тому числі у фінансовій, де зростання чисельності працюючих йде нижчими темпами, може призвести до зменшення доходної частини загального фонду бюджету міста, питома вага податку з доходів фізичних осіб в якій (без урахування трансфертів) становить майже 75,0%.

Станом на 01.01.2007 р. заборгованість економічно активних підприємств міста становила 3 812,9 тис. гривень і зменшилась, порівняно з початком року на 375,1 тис. гривень, або на 9,0%.

Основна сума заборгованості за виплатою заробітної плати припадає на підприємства промислового комплексу міста, зокрема зайняті у галузі виробництва електроенергії, газу та води. Наявність значної суми заборгованості на цих підприємствах, зокрема на КП ВМП «Вінницяміськобленерго» вона становить більше 1,1 млн. гривень, зумовлено, передусім, несвоєчасністю розрахунків споживачів за надані послуги.

Ситуація на ринку праці міста у 2006 році характеризується низьким рівнем зареєстрованого безробіття, який в 1,6 рази менший за рівень зареєстрованого безробіття в країні, збільшенням чисельності зайнятих в усіх сферах економічної діяльності міста Вінниці (без урахування малого бізнесу) та зростанням рівня середньої заробітної плати, яка залишається нижчою за середній показник по країні.

Слід зазначити позитивну динаміку розвитку малого бізнесу у місті Вінниці, чисельність зайнятих у якому у 2007 році становила 55,0 тис. осіб. На сьогодні у місті з метою розвитку малого підприємництва проводяться робота зі спрощення процедури видачі документів дозвільного характеру, оптимізуються окремі види податків, вдосконалюється система інформаційної підтримки підприємців.

Зміни у структурі зайнятості населення м. Вінниці за видами економічної діяльності протягом 2006 року, як і в 2004-2005 роках, характеризуються зменшенням чисельності працюючих, та, відповідно, питомої ваги зайнятих у промисловості та транспорті за одночасним збільшенням питомої ваги зайнятих у сфері оптової та роздрібної торгівлі, фінансової діяльності та нерухомості

Протягом 2006 року спостерігається зменшення заборгованості із виплати заробітної плати економічно активних підприємств міста. Основна сума заборгованості за виплатою заробітної плати припадає на підприємства промислового комплексу міста, зокрема зайняті у галузі виробництва електроенергії, газу та води.

2.3. Виробнича сфера

Протягом 2006 року діяльність підприємств міста Вінниці характеризується позитивним фінансовим результатом (91 631,0 тис. гривень). При цьому, прибутковими були 68,7% підприємств, й основна сума прибутку припадає на підприємства промислового комплексу. Слід зауважити, що у 2002-2004 роках діяльність промислових підприємств була збитковою.

Промисловий комплекс міста займає, також, провідні позиції у наповненні місцевого бюджету шляхом відрахування обов'язкових податків та зборів. Структуру надходжень обов'язкових платежів до бюджету міста за видами економічної діяльності у 2006 році наведено на діаграмі (Рисунок 2.3).

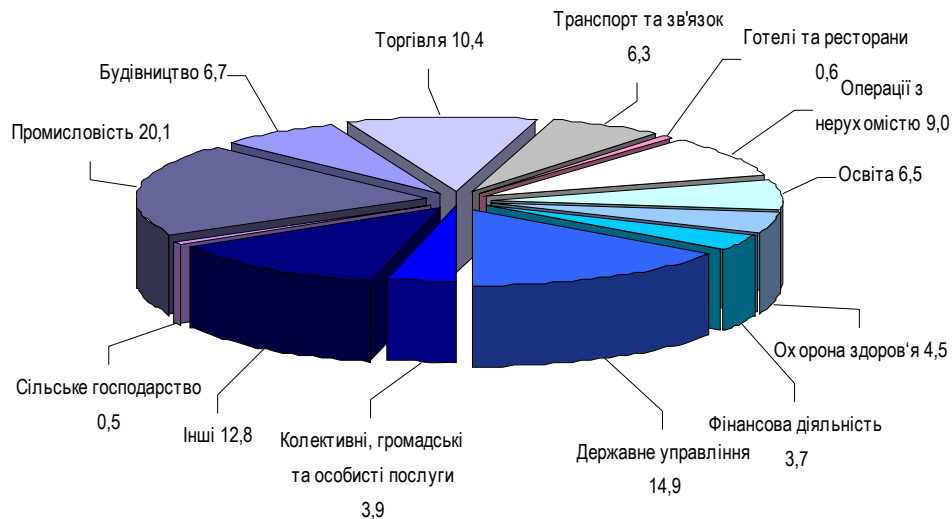

Рисунок 2.3 Галузева структура надходжень сум обов'язкових платежів до бюджету міста за результатами 2006 року

Джерело: ДПІ у м. Вінниці

До найбільших платників податків у місті за результатами 2006 року відносяться підприємства харчової промисловості (ВАТ «Вінницька кондитерська фабрика», ВАТ «Вінницький олійножировий комбінат», ДП «Вінницяхліб» ВАТ «Концерн хлібпром»), легкої промисловості (ВАТ «Володарка»), машинобудування (ВАТ ВЗТА) підприємства з виробництва електроенергії, газу та води (ОКВП ВКГ «Вінницяводоканал», КП ВМП «Вінницяміськтеплоенерго», південно-західна електроенергетична система ДП «НЕК«Укренерго»), підприємства транспорту та зв'язку (Вінницька дистанція колії Південно-Західної залізниці, Вінницька філія ВАТ «Укртелеком», КП «Трамвайно-тролейбусне управління»), підприємства будівельної сфери, заклади освіти (ВУЗи та Управління освіти м. Вінниці) та органи державного управління.

2.3.1. Промисловість

Протягом 2006 року промисловими підприємствами м. Вінниці було реалізовано промислової продукції на 1 349,2 млн. гривень, що на 30,7% більше за відповідний показник у 2005 році. У розрахунку на 1 мешканця обсяг реалізованої промислової продукції у 2006 році становив 3 695,7 гривень, що у 2,7 рази менше за середній показник по країні.

Структура промислового комплексу міста за обсягами реалізації промислової продукції характеризується такими даними:

Таблиця 2.5 Структура промисловості м. Вінниці у 2002-2006 роках та темпи зростання промислового виробництва у 2006 році

Показник	2002 рік Питома вага галузі за обсягом реалізованої продукції, %	2003 рік Питома вага галузі за обсягом реалізованої продукції, %	2004 рік Питома вага галузі за обсягом реалізованої продукції, %	2005 рік Питома вага галузі за обсягом реалізованої продукції, %	Темп зростання промислового виробництва у 2006 році до 2005 року
Харчова промисловість та перероблення сільськогосподарських продуктів	47,6	47,6	47,6	54,5	102,2
Легка промисловість	6,3	6,6	6,6	12,5	91,5
Машинобудування	21,1	17,4	17,4	10,3	110,9
Металургія та оброблення металу	6,5	7,1	7,1	4,2	107,6
Хімічна і нафтохімічна промисловість	4,8	3,8	4,1	5,2	75,7
Целюлозно-паперова промисловість, видавнича справа	1,6	1,6	1,5	0,9	145,1
Виробництво будівельних матеріалів	3,6	4,3	4,3	2,7	113,8
Виробництво електроенергії, газу та води	3,6	6,5	6,3	0,5	104,6
Інші	4,9	5,1	5,1	9,2	81,5

Джерело: Управління економіки та інвестицій Вінницької міської ради

Зміни у структурі обсягу реалізації промислової продукції протягом 2002-2005 рр. характеризуються зростанням питомої ваги харчової та легкої промисловості та зменшенням питомої ваги машинобудування та металургії та оброблення металу.

Харчова промисловість

Зростання обсягів виробництва у харчовій промисловості, питома вага якої за обсягами реалізації промислової продукції становить близько 55,0% у 2005 році було результатом діяльності таких провідних підприємств галузі, як:

- ВАТ «Вінницька кондитерська фабрика» – виробник кондитерських виробів, цукерок, шоколаду, карамелі, печива, вафель, мармеладу та тортів, входить до концерну «Рошен»;
- ОВ «Авіс» – крупний виробник високоякісних легких масел, майонезів, олій та безалкогольних напоїв, має повний виробничий цикл, продаж готової продукції, а також просування та рекламу своїх торгових марок («АВІС», «Масляна Корівка», «Майо», майонез «Стандарт європейський»);

- ВАТ «Олійножировий комбінат» – сучасне підприємство з виробництва олії, мила туалетного, господарського, жирів для кондитерської промисловості, маргарину, майонезів (фірмова марка «ВІОЛІЯ»);
- ВАТ «Івано-Франківськ-Вінниця м'ясо» – багатопрофільне виробництво, яке випускає більше 90 найменувань ковбасних виробів, 30 найменувань м'ясних та м'ясо-рослинних консервів, лікарські засоби та органопрепарати, м'ясо всіх видів сільськогосподарських тварин, 70% продукції реалізується в Росії;
- ДП «Вінницяхліб» ВАТ «Концерн хлібпром» – потужне підприємство, що забезпечує своєю продукцією (стандартні сорти хліба, здобні вироби, а також печиво, кондитерські та бараночні вироби) близько 90% населення Вінниці та понад 40% області, входить до складу ВАТ «Концерн хлібпром» – провідної компанії з виробництва хліба, яка об'єднує чотирнадцять переробних підприємств України і входить до групи лідерів серед національних виробників хлібобулочної продукції.

Легка промисловість

Питома вага галузі «Легкої промисловості» у загальному обсязі реалізації промислової продукції становила 12,5%. Збиткова виробнича діяльність підприємств легкої промисловості м. Вінниці та зниження обсягів виробництва на цих підприємствах, що, переважно надають послуги з пошиття одягу, пов'язана із значною залежністю від поставок давальницької сировини та замовлень зарубіжних партнерів.

Провідним підприємством галузі є ВАТ «Володарка», спеціалізацією якого є виробництво класичного чоловічого одягу, у тому числі костюмів, піджаків, брюк, жилетів, плащів і курток для чоловіків. Пріоритетним напрямом розвитку є просування на ринку України колекцій під власною торговою маркою «ВолодаркаТМ». Фірмові відділи "Володарки" можна побачити в торгових мережах Києва, Вінниці, Хмельницького, Тернополя, Рівне, Кіровограда, Сум, Дніпропетровська, Вінниці.

Машинобудування

Незважаючи на зниження протягом 2004-2005 рр. питомої ваги галузі «Машинобудування» у загальному обсязі реалізації промислової продукції, машинобудівний комплекс міста продовжує відігравати значну роль в економічному розвитку міста та наповненні місцевого бюджету.

Основними підприємствами галузі є:

- ВАТ ВЗТА – провідне підприємство з випуску шестеренних насосів для гідросистем тракторів, сільгоспмашин, автомобілів, дорожньобудівельних

машин, більшість продукції має сертифікати відповідності у Росії, Казахстану, Республіці Білорусь та інших державах, один з найбільших платників податків до місцевого бюджету;

- ВАТ «Пневматика» – підприємство, що спеціалізується на випуску гідравлічних, пневматичних вузлів та засобів, що використовуються у гідравлічних та пневматичних системах тракторів, сільськогосподарських машин, автомобільної та дорожньо-будівельної техніки;
- ВАТ «Маяк» – провідний в Україні виробник обігрівальних приладів та електропобутової техніки, таких як маслonaповненні радіатори, конвектори, тепловентилятори, теплові завіси, інфрачервоні обігрівачі, біметалеві радіатори, електроплитки одно та двох камфорні, побутові інкубатори та малогабаритне зварювальне обладнання (Торгівельна марка «ТЕРМІЯ»).

Робота промислового комплексу міста у 2006 році характеризується приростом (2,4%) обсягів промислового виробництва, який був забезпечений, передусім, зростанням обсягів виробництва в галузях «Харчова промисловість», «Металургія та оброблення металу», та «Машинобудування», питома вага яких в обсязі реалізованої продукції у 2005 році становила 54,5%, 4,2% та 10,3%, відповідно.

Слід зауважити, що на сьогодні промисловий комплекс міста відграє провідну роль у наповненні місцевого бюджету (20,1% надходжень усіх обов'язкових платежів у 2006 році), формує 27% робочих місць на ринку праці міста, залишається найбільш інвестиційно привабливим з точки зору залучення прямих іноземних інвестицій.

Зміни у структурі обсягу реалізації промислової продукції протягом 2002-2005 рр. характеризуються зростанням питомої ваги харчової та легкої промисловості та зменшенням питомої ваги машинобудування та металургії та оброблення металу.

Робота промислового комплексу міста у 2006 році характеризується приростом (2,4%) обсягів промислового виробництва, який був забезпечений, передусім, зростанням обсягів виробництва в галузях «Харчова промисловість», «Металургія та оброблення металу», та «Машинобудування», питома вага яких в обсязі реалізованої продукції у 2005 році становила 54,5%, 4,2% та 10,3%, відповідно.

Протягом 2006 року промисловими підприємствами м. Вінниці було реалізовано промислової продукції на 1 349,2 млн. гривень, що на 30,7% більше за відповідний показник у 2005 році. У розрахунку на 1 мешканця обсяг реалізованої промислової продукції у 2006 році становив 3 695,7 гривень, що у 2,7 рази менше за середній показник по країні.

2.3.2. Транспорт

Вінниця є важливим транспортним вузлом в центральній частині України, що має розвинуту транспортну інфраструктуру. Через місто проходить 3 автомобільні траси міжміського сполучення: Хмельницьке шосе, Київське шосе та Немирівське шосе, а також двоколійна залізниця Південно-Західної залізниці України, яка сполучає центр країни з її південними та західними областями. В приміській зоні працює комунальне підприємство обласного підпорядкування аеропорт «Вінниця», потужність якого невелика. На сьогодні у зв'язку з відсутністю рейсів приймає не більше 200 осіб на рік.

Мережа маршрутів громадського транспорту міста налічує 5 трамвайних, 11 тролейбусних, 19 автобусних маршрутів. Крім того у місті діє розгалужена мережа маршрутних таксі.

Протягом 2006 року робота транспортного комплексу міста характеризується незначним збільшенням, проти відповідного періоду 2005 року, обсягу перевезених вантажів автомобільним транспортом (на 2,7%) та вантажообігу на 1,0%. Перевищення темпів зростання обсягу перевезених вантажів над темпами росту вантажообігу свідчить про збільшення дальності перевезень вантажів автомобільним транспортом м. Вінниці.

Як і в попередні періоди найбільшу питому вагу в структурі пасажирських перевезень м. Вінниці займає громадський транспорт, зокрема, електротранспорт. А саме, майже 76,7% пасажирських перевезень у 2006 року було здійснено міським електротранспортом, решта – автотранспортом, переважно, підприємцями – фізичними особами.

В цілому по місту обсяг пасажирських перевезень становив 185,8 млн. пасажирів, що на 7,4% більше за відповідний показник у 2005 році.

Зважаючи на значну кількість пасажирів, що перевозяться електротранспортом, його екологічну безпеку та зручність, слід зазначити, що ця сфера потребує значних капітальних вкладень на розвиток мережі та оновлення рухомого складу. У червні 2006 року Кабінетом Міністрів України було схвалено Концепцію Державної програми розвитку міського електротранспорту на 2006-2015 роки, метою якої є створення умов для надання населенню доступних якісних та безпечних послуг з перевезень міським електротранспортом, забезпечення його сталого функціонування та подальшого розвитку, збільшення питомої ваги у пасажирських перевезеннях у містах з підвищеним рівнем забруднення навколишнього природного середовища та у зонах масового відпочинку, а також поліпшення технічного оснащення підприємств міського електротранспорту.

У рамках реалізації Програми у 2006 році місто отримало субвенцію з Державного бюджету на придбання вагонів для муніципального електротранспорту обсягом 600,0 тис. гривень. Крім того, за рахунок надходжень до бюджету розвитку було профінансовано будівництво тролейбусної лінії від ринку «Урожай» до Вінницького державного аграрного університету.

У 2007 році місто планує подовжити поліпшення транспортного обслуговування у місті, а саме розпочати будівництво нової тролейбусної лінії, продовжити реконструкцію трамвайних колій та оновлення трамвайного та тролейбусного парку.

Вінниця є важливим транспортним вузлом в центральній частині України, що має розвинуту транспортну інфраструктуру, яка включає 3 автомобільні траси міжміського сполучення, двоколіїну залізницю Південно-Західної залізниці України, комунальне підприємство обласного підпорядкування аеропорт «Вінниця», а також мережу громадського транспорту.

Найбільшу питому вагу в структурі пасажирських перевезень м. Вінниці займає електротранспорт, який забезпечив 76,7% пасажирських перевезень у 2006 році. У рамках реалізації Програми розвитку міського електротранспорту у 2006 році місто отримало субвенцію з Державного бюджету на придбання вагонів для муніципального електротранспорту обсягом 600,0 тис. гривень. Крім того, за рахунок надходжень до бюджету розвитку було профінансовано будівництво тролейбусної лінії. У 2007 році місто планує подовжити поліпшення транспортного обслуговування у місті, а саме розпочати будівництво нової тролейбусної лінії, продовжити реконструкцію трамвайних колій та оновлення трамвайного та тролейбусного парку.

2.4. Інвестиційна активність та зовнішньоекономічна діяльність

2.4.1. Інвестиції в основний капітал

Протягом останніх п'яти років відбувався значний ріст капіталовкладень в економіку міста. Зокрема, обсяг інвестицій в основний капітал, освоєний підприємствами м. Вінниці у 2006 році збільшився, порівняно з відповідним показником у 2005 році, на 39,5% та становить 928,0 млн. гривень⁵.

Структура інвестицій в основний капітал за джерелами фінансування характеризується такими даними:

⁵ у розрахунку на 1 мешканця обсяг інвестицій, освоєних в основний капітал підприємствами м. Вінниці у січні-вересні 2006 року на 11,3% менший за відповідний середній показник по країні

Таблиця 2.6 Структура капітальних вкладень за джерелами фінансування у 2002-2006 рр., %

Джерела фінансування	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Кошти держбюджету	5,8	5,7	6,4	4,6	4,1
Кошти місцевого бюджету	2,0	6,7	5,7	3,4	5,9
Власні кошти підприємств	83,1	63,6	62,1	57,7	55,0
Кредити банків та інші позики	-	11,4	7,1	14,4	15,4
Кошти іноземних інвесторів	0,2	0,1	0,1	0,1	0,0
Кошти вітчизняних інвесторів	-	0,3	0,1	-	1,3
Інші джерела, в тому числі кошти населення	8,9	12,2	18,4	19,8	18,3

Джерело: Управління економіки і інвестицій Вінницької міської ради

Наведені дані свідчать, що у 2006 році основним джерелом капітальних вкладень були власні кошти підприємств, хоча питома вага цього джерела знижується протягом усього аналізованого періоду. Одночасно спостерігається значне збільшення питомої ваги кредитних ресурсів. Високою залишається, також питома вага інших джерел надходжень, здебільшого коштів населення, які інвестуються в житлове будівництво.

За рахунок бюджетних коштів у м. Вінниці фінансується близько 10,0% інвестицій в основний капітал. При цьому, якщо у 2004-2005 роках більшу частину капіталовкладень забезпечував Державний бюджет, та у 2006 році спостерігається зростання обсягу та питомої ваги коштів місцевого бюджету, освоєних в основний капітал. Зокрема з місцевого бюджету були спрямовані кошти, у тому числі і ті, що надійшли від розміщення облігацій внутрішніх місцевих позик у 2006 році, на будівництво та реконструкцію закладів охорони здоров'я, басейну Палацу дітей та юнацтва, вул. Соборної, інженерних мереж, зовнішнього освітлення, насосних водопровідних станцій, реконструкцію доріг міста, будівництво тролейбусної лінії тощо.

Протягом останніх п'яти років відбувався значний ріст капіталовкладень в економіку міста. Зокрема, обсяг інвестицій в основний капітал, освоєних підприємствами м. Вінниці у 2006 році, збільшився, порівняно з відповідним показником 2005 року, на 39,5%. Основним джерелом капітальних вкладень залишаються власні кошти підприємств, хоча питома вага цього джерела знижується за рахунок збільшення питомої ваги кредитних ресурсів та інших джерел надходжень, здебільшого коштів населення, які інвестуються у житлове будівництво.

2.4.2. Капітальне будівництво

Аналіз сфери вкладень капіталу показує, що найбільшу питому вагу мають капітальні вкладення у будівельну сферу (будівництво житла, виробничих та торговельних площ). У 2006 році обсяги будівельних робіт збільшились, порівняно з 2005 роком на 22,4%, та за рахунок усіх джерел фінансування було введено в експлуатацію:

- 116,3 тис. кв. м загальної площі житлових будинків, що більше за відповідний показник 2005 року на 15,1%, та у розрахунку на 1 000 осіб наявного населення в 1,7 рази перевищує середній показник по країні;
- 105,8 тис. кв. м нежитлових приміщень, що більше за відповідний показник 2005 року у 2,5 рази.

Зокрема, було введено до експлуатації 36,2 тис. кв. м виробничих площ, в тому числі I черга будівництва деревообробного заводу ТОВ «Барлінек Інвест», цехи по виробництву рибних та овочевих консервів заводу пакувальних виробів ТОВ «Вінтар», пінобетонних та арматурних виробів «ТОВ БМУ №3». Було введено до експлуатації 29,3 тис. кв. м торговельних площ, в тому числі I черга будівництва торгово – розважального комплексу «Магіцентр», та 1,7 тис. кв. м площ підприємств побутового обслуговування населення та закладів ресторанного господарства. Крім того, введено до експлуатації 1,1 тис. кв. м площ закладів охорони здоров'я, школу на 420 учнівських місць в м-ні Пирогове, дитячий садок на 110 місць у м-ні Поділля, I чергу реконструкції стадіону ЦПКіВ ім. Горького, відкрито філії банків «Аркада», «Аваль», «Мрія», завершено реконструкцію центрального мосту через р. Південний Буг, продовжено реставраційні роботи на будівлі Єзуїтського монастиря.

Найбільшу питому вагу в обсягах освоєних інвестицій в основний капітал мають капітальні вкладення в будівельну сферу (будівництво житла, виробничих та торговельних площ). У 2006 році обсяги будівельних робіт збільшились, порівняно з 2005 роком на 22,4%, та за рахунок усіх джерел фінансування було введено в експлуатацію 116,3 тис. кв. м загальної площі житлових будинків, що більше за відповідний показник 2005 року на 15,1%, та у розрахунку на 1 000 осіб наявного населення в 1,7 рази перевищує середній показник по країні.

2.4.3. Іноземні інвестиції

З початку процесу інвестування в економіку міста було залучено 48,6 млн. доларів США прямих іноземних інвестицій, що в розрахунку на одного мешканця майже в 3,4 рази менше за середній показник по країні. При цьому, обсяг залучених коштів іноземних інвесторів протягом 2006 року збільшився на 57,8%.

На сьогодні найбільш привабливими для іноземного інвестування у м. Вінниці є оптова та роздрібна торгівля та промисловість, у тому числі: харчова промисловість (41,4% загального обсягу залучених іноземних інвестицій), хімічна та нафтохімічна промисловість (15,6%), виробництво неметалевої мінеральної продукції (1,9%) а також оброблення деревини та виробів з деревини (1,9%).

Найбільша питома вага за обсягами вкладень капіталу за період здійснення інвестиційної діяльності припадає на США (33,2%), Кіпр (17,7%), Російську Федерацію (13,6%), Туреччину (5,1%), Іспанію (4,9%), Швейцарію (6,3%).

З метою збільшення обсягу інвестицій, у тому числі іноземних, що залучаються підприємствами міста, Виконавчим комітетом м. Вінниці сформовано інвестиційний портфель міста, до якого увійшли 17 інвестиційних проектів, запропоновані зацікавленими установами міста усіх форм власності, в тому числі за такими напрямками: вирішення проблем, пов'язаних з реконструкцією енергопостачання, функціонуванням системи водопостачання та каналізації, модернізація зовнішнього та внутрішнього освітлення, будівництво заводу з переробки твердих побутових відходів та екологічно чиста утилізація органічних відходів з виробництвом органічних добрив та енергетичних ресурсів, тощо.

З початку процесу інвестування в економіку міста було залучено 48,6 млн. доларів США прямих іноземних інвестицій, що в розрахунку на одного мешканця майже в 3,4 рази менше за середній показник по країні. На сьогодні найбільш привабливими для іноземного інвестування у м. Вінниці є оптова та роздрібна торгівля та промисловість, у тому числі: харчова промисловість, хімічна та нафтохімічна промисловість, виробництво неметалевої мінеральної продукції, а також оброблення деревини та виробів з деревини.

З метою збільшення обсягу інвестицій, у тому числі іноземних, що залучаються підприємствами міста, Виконавчим комітетом м. Вінниці сформовано інвестиційний портфель міста, до якого увійшли 17 інвестиційних проектів, запропоновані зацікавленими установами міста усіх форм власності, в тому числі за такими напрямками: вирішення проблем, пов'язаних з реконструкцією енергопостачання, функціонуванням системи водопостачання та каналізації, модернізація зовнішнього та внутрішнього освітлення, будівництво заводу з переробки твердих побутових відходів та екологічно чиста утилізація органічних відходів з виробництвом органічних добрив та енергетичних ресурсів, тощо.

2.4.4. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств і організацій

Економіка міста Вінниці зорієнтована, здебільшого, на внутрішній ринок, про що свідчить нижчий за середній по країні показник зовнішнього торговельного товарообороту у розрахунку на 1 мешканця. У 2006 році відбувається зростання обсягів зовнішньоторговельного обороту міста на 5,4%, проти відповідного показника за результатами, до 399,9 млн. доларів США, що у розрахунку на 1 мешканця становить на 38,7% менше за середній показник по країні.

Зміни у структурі зовнішньоторговельного товарообороту наведено в таблиці (Таблиця 2.7).

Таблиця 2.7 Зовнішньоторговельний товарооборот у 2002-2006 рр.

Показники	2002 р.	2003 р.	2004 р.	2005 р.	2006 рік	Темп зростання у 2006 р. до 2005 р., %
Зовнішньоторговельний товарообороту, млн. доларів США	220,0	236,0	268,0	379,1	399,5	105,4
Експорт товарів, млн. дол. США	129,0	127,0	133,0	170,2	171,1	100,5
Питома вага експорту в обсязі зовнішньоторговельного товарообороту, %	58,6	53,8	49,6	44,9	42,8	95,4
Імпорт товарів, млн. дол. США	91,0	109,0	135,0	208,9	228,4	109,3
Питома вага імпорту в обсязі зовнішньоторговельного товарообороту, %	41,4	46,2	50,4	55,1	57,2	103,8
Сальдо зовнішньоторговельного товарообороту, млн. доларів США	38,0	18,0	-2,0	-38,7	-57,3	148,1
Коефіцієнт покриття імпорту експортом, од.	1,4	1,2	1,0	0,8	0,7	91,9

Джерело: Управління економіки і інвестицій Вінницької міської ради

Протягом 2002-2006 рр. постійне зростання обсягу зовнішньоторговельного товарообороту забезпечувалось високими темпами зростання імпортової складової, внаслідок чого сальдо зовнішньоторговельного товарообороту починаючи з 2004 року набуло від'ємного значення.

Необхідно відзначити, що підприємства міста здійснюють зовнішньоторговельні операції з 79 країнами світу. При цьому найважливішою країною – партнером у зовнішньоторговельних операціях м. Вінниці є Німеччина, на яку припадає до 23,2% обсягу зовнішньоторговельного обороту міста.

У товарній структурі експорту найбільшу питому вагу мають поставки продовольчих товарів та сировини (3,4% загального обсягу експорту у 2006 році), машинобудівна продукція (18,5%), деревина та вироби з неї (5,7%). Майже 30,8% експорту було забезпечено продукцією, виготовленою з імпортової давальницької сировини.

Товарна структура імпорту товарів представлена продукцією машинобудування (41,6% загального обсягу імпорту у 2006 році), чорними та кольоровими металами, продукцією нафтохімії та продовольчими товарами.

Економіка міста Вінниці зорієнтована, здебільшого, на внутрішній ринок, про що свідчить нижчий за середній по країні показник зовнішнього торговельного товарообороту у розрахунку на 1 мешканця.

Протягом 2002-2006 рр. постійне зростання обсягу зовнішньоторговельного товарообороту забезпечувалось високими темпами зростання імпортової складової, внаслідок чого сальдо зовнішньоторговельного товарообороту починаючи з 2004 року набуло від'ємного значення. Підприємства міста здійснюють зовнішньоторговельні операції з 79 країнами світу. При цьому найважливішою країною – партнером у зовнішньоторговельних операціях м. Вінниці є Німеччина, на яку припадає до 23,2% обсягу зовнішньоторговельного обороту міста.

2.5. Невиробничий сектор

2.5.1. Торгівля, громадське харчування та сфера послуг

Основними показниками, які характеризують сферу торгівлі та громадського харчування є обсяги та приріст оптового та роздрібного товарообороту. Обсяг роздрібного товарообороту торгової мережі у 2006 році збільшився проти відповідного показника у 2005 році на 23,4% та становив 1 566,3 млн. гривень, що в розрахунку на 1 мешканця в 1,6 рази вище за відповідний середній показник по країні.

Таблиця 2.8 Основні показники розвитку споживчого ринку у м. Вінниці у 2002-2006 рр.

Показник	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Роздрібний товарообіг, всього млн.грн.	544,5	643,0	825,3	1 269,3	1 566,3
Темпи росту роздрібного товарообігу в м. Вінниці до попереднього року, %	115,8	118,1	128,4	153,8	123,4
Темпи росту роздрібного товарообігу в країні до попереднього року, %	114,8	120,5	120,0	123,0	125,3
Роздрібний товарообіг у розрахунку на 1 мешканця в м. Вінниці, гривень	1 521,4	1 791,6	2 292,5	3 504,4	4 290,1
Роздрібний товарообіг у розрахунку на 1 мешканця в країні, гривень	816,8	1 027,1	1 390,4	1 958,3	2 651,2

Джерело: Управління економіки і інвестицій Вінницької міської ради

Зростанню обсягів організованої торгівлі та, відповідно, обсягу роздрібного товарообороту, що обліковується, сприяє розширення торгової мережі в місті, в тому числі шляхом відкриття великих мережевих супермаркетів, зокрема «Сільпо», «Дастор», «Фуршет», «ДЦ», «Фокстрот», «Ельдорадо», «Будмакс».

На сьогодні в м. Вінниці у сфері торгівлі, громадського харчування та побутового обслуговування здійснюють діяльність 2 779 суб'єктів підприємницької діяльності різних форм власності, в тому числі:

- торгівлі – 1 486 одиниць (торгова площа – 143,4 тис. кв. м);
- громадського харчування – 698 одиниць (25,6 тис. посадкових місць);
- побутового обслуговування – 595 одиниць.

Мережа підприємств, що діють у сфері роздрібно́ї торгівлі протягом 2006 року була розширена на 60 одиниць, торгова площа збільшена на 7,7 тис. кв. м. Серед об'єктів торгівлі, які почали діяти на території міста протягом аналізованого періоду, слід відзначити ПП «Домотехніка» площею, 0,8 тис. кв. м, та Вінницька філія ТОВ «Будмакс», площею 1,2 тис. кв. м, торгово-розважальний комплекс «Магіцентр» площею 10,8 тис. кв. м, промисловий супермаркет «Техно-Регіон» площею 1,3 тис. кв. м та інші.

Протягом 2006 року було збільшено кількість підприємств громадського харчування на 29 одиниць (кількість посадкових місць збільшена на 1,0 тис. місць).

Діяльність сфери побутового обслуговування характеризується зростанням на 27,7%, проти 2005 року, обсягу надання платних послуг населенню до 182,2 млн. гривень.

Темпи зростання обсягу роздрібно́го товарообороту торгової мережі міста у 2006 році до відповідного показника у 2005 році становили 123,4%. При цьому, необхідно відзначити, що внаслідок значної питомої ваги неорганізованої торгівлі темпи зростання обсягу роздрібно́го товарообороту торгової мережі були значно меншими за темпи зростання середньомісячної заробітної плати в м. Вінниці. З метою вирішення питання щодо ліквідації стихійних ринків міською радою у 2006 році було здійснено заходи, спрямовані на боротьбу зі стихійною торгівлею.

Зростанню обсягів організованої торгівлі та, відповідно, обсягу роздрібно́го товарообороту, що обліковується, сприяє також розширення торгової мережі в місті, в тому числі шляхом відкриття великих мережевих супермаркетів, зокрема «Сільпо», «Дастор», «Фуршет», «ДЦ», «Фокстрот», «Ельдорадо», «Будмакс».

2.5.2. Житлово-комунальне господарство міста

Утримання будинків, споруд та прибудинкових територій

Утримання, обслуговування, поточний та капітальний ремонт житлового фонду Вінницької міської ради відносяться до сфери компетенції Управління житлового господарства. Житловий фонд міста Вінниці становить 5,8 млн. кв. м, з них житлово-комунальні підприємства всіх форм власності утримують та обслуговують житловий фонд загальною площею 4,4 млн. кв. м. При цьому понад 80,0% житлового фонду приватизовано. Зважаючи на те, що основна частина житлового фонду була введена в експлуатацію в 60-80 роках, на сьогоднішній день, усі ці будинки підлягають ремонту.

У 2006 році на капітальний ремонт житлового фонду було виділено з міського бюджету 5,3 млн. гривень, за рахунок яких проведено ремонт покрівель, стиків панелей житлових будинків, бойлерних та насосних, електросилового обладнання,

ліфтів, та 50 житлових будинків облаштовано загальнобудинковими приладами обліку.

З метою забезпечення беззбиткового функціонування житлового господарства у 2006 році були переглянуті тарифи на послуги житлово-комунальних підприємств. На сьогодні виконкомом введені в дію економічно-обґрунтовані тарифи, які на 100% відшкодовують витрати з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій. При цьому рівень проплати населенням спожитих послуг залишається високим та у IV кварталі 2006 року він становив 100,4% від нарахованої суми.

Водопостачання та водовідведення

Водопостачання міста здійснюється центральним, комунальним і локальними системами підприємств і організацій. Джерело водопостачання – річка Південний Буг, потужність централізованого водопроводу 200 тис. куб. м. на добу. Довжина водопроводів в місті складає 62 км, вуличних мереж водопроводу – понад 208 км, внутрішньодворових та квартальних мереж водопроводу – понад 158 км.

Відведення і очищення основного обсягу побутових і виробничих стічних вод здійснюється централізованою міською комунальною каналізацією пропускною спроможністю 150 тис. куб. м на добу.

Водопостачання та водовідведення забезпечує міське комунальне підприємство «Вінницяводоканал». З 20.05.2006 р. були підвищені тарифи на водопостачання та водовідведення на 12% та 14%, але рівень покриття тарифами витрат, пов'язаних з виробництвом та наданням зазначених послуг, станом на 01.01.2007 р. становив 75%. З метою забезпечення беззбиткового функціонування підприємства у 2007 році було прийняте рішення про підвищення тарифів на водопостачання та водовідведення до економічно-обґрунтованого рівня. Рівень проплати населенням спожитих послуг у IV кварталі 2006 року становить 109,7% від нарахованої суми.

Теплопостачання та підігрів води

Централізоване теплопостачання багатоквартирної забудови і громадських будівель здійснюють 103 котельні. Місто має досить розвинену інженерну інфраструктуру. Протяжність теплових мереж у місті складає понад 700 км, загальна опалювальна площа – 4,6 млн. кв. м. Частина об'єктів міста забезпечується теплом від індивідуальних котельень. Серед підприємств, що надають послуги з опалення та гарячого водопостачання, такі, як КП ВМР «Вінницяміськтеплоенерго», ДП «Вінницькі теплові мережі», ДП «Теплокомуненерго Маяк».

Протягом року за рахунок субвенцій з Державного бюджету та співфінансування з бюджету розвитку в сумі 1,8 млн. гривень було реконструйовано 2 котельні, 11 ЦТП та системи гарячого водопостачання мікрорайону К. Маркса, що дало можливість знизити добові витрати газу та електроенергії в 5 разів та поліпшити гаряче водопостачання мешканців мікрорайону. Крім того, за рахунок коштів

бюджету розвитку проводились роботи з реконструкції систем теплопостачання, водопостачання та водовідведення будинку окремих будинків, де було відсутнє опалення та стале водопостачання, газифікації будинків, реконструкції інженерних мереж.

Зростання цін на газ призвело до необхідності підвищення тарифів на послуги послуг з теплопостачання та гарячого водопостачання протягом 2006 року в середньому по місту майже у 2 рази, порівняно із тарифами, що діяли на початок року. Станом на 01.01.2007 р. рівень покриття тарифами собівартості послуг з теплопостачання та гарячого водопостачання становив 100%, але значне підвищення тарифів призвело до зниження рівня проплати населенням спожитих послуг у IV кварталі 2006 року до 58,5% від нарахованої суми, тобто до зростання обсягу новоутворених боргів. Це негативно впливає на фінансовий стан підприємств житлово-комунального господарства.

Загалом, протягом 2006 року загальний рівень заборгованості населення за житлово-комунальні послуги зменшився з 51,6 млн. гривень станом на 01.01.2006 р. до 39,9 млн. гривень станом на 01.01.2007 р., з яких 21,7% – заборгованість за електропостачання, 52,8% – опалення та гаряче водопостачання, 14,2% – водопостачання та водовідведення, 11,3 – квартплата.

На заходи щодо погашення заборгованості громадян за житлово-комунальні послуги та енергоносії в рахунок часткової компенсації втрат від знецінення грошових заощаджень місто у 2006 році було спрямовано субвенцію з Державного бюджету сумі 2 794,9 тис. гривень. Крім того, надійшла субвенція у сумі 11,5млн. гривень на погашення заборгованості минулих років з різниці в тарифах на з різниці у тарифах на теплову енергію, послуги з водопостачання та водовідведення, що постачалися населенню, яка виникла в зв'язку з невідповідністю фактичної вартості теплової енергії, послуг з водопостачання та водовідведення тарифам, що затверджувалися органами державної влади чи органами місцевого самоврядування.

Благоустрій міста

Замовником по виконанню робіт із капітального ремонту автодоріг, зливової каналізації, шляхопроводів, підземних переходів, ліній зовнішнього освітлення, об'єктів зеленого господарства, цвинтарів, об'єктів санітарії, і ін. виступає Управління комунального господарства м. Вінниці.

У 2006 році на благоустрій міста було виділено 9,2 млн. гривень, за рахунок яких були проведені капітальний, поточний ремонт та очистка колодязів питної води. Були виділені, також кошти на ремонт проїздів і тротуарів прибудинкових територій, виконано ремонт у дворах окремих будинків, обладнані 35 дитячих майданчиків. Проводились, також, капітальні роботи та реконструкція зовнішнього освітлення вулиць. За рахунок муніципального займу було проведено реконструкцію 5,0 км. доріг, виконано капітальний ремонт 1,25 км. вулиць з асфальто-бетоним та 7,3 км. вулиць з білощебеним покриттям.

Складною на сьогодні залишається у місті ситуація із вивезенням сміття. Існуючий полігон відходів вичерпав свій ресурс 13 років тому, але за відсутністю нового сміттєзвалища подовжує приймати відходи і становить екологічну небезпеку. З метою покращення санітарного стану в місті було придбано сміттесортувальну лінію, але питання виділення ділянки під новий полігон залишається відкритим.

Основними проблемами, пов'язаними з функціонуванням житлово-комунального господарства у м. Вінниці є: велика питома вага будинків, що були введені в експлуатацію в 60-80 роках та потребують ремонту, зношеність інженерних мереж міста, та необхідність забезпечення беззбиткового функціонування підприємств, що забезпечують життєдіяльність міста шляхом впровадження тарифів, які на 100% відшкодуватимуть витрати з надання житлово-комунальних послуг.

Підвищення у 2006 році тарифів на тепlopостачання та гарячого водopостачання, утримання будинків, споруд та прибудинкових територій, а також підвищення з січня 2007 року тарифів на водopостачання та водовідведення надає можливість комунальним підприємствам міста покривати витрати, пов'язані з виробництвом та наданням зазначених послуг. Проте значні темпи зростання плати за тепlopостачання та гаряче водopостачання призвели до зниження рівня оплати населенням спожитих послуг у IV кварталі 2006 року, тобто до зростання обсягу новоутворених боргів.

Загалом, протягом 2006 року загальний рівень заборгованості населення за житлово-комунальні послуги зменшився з 51,6 млн. гривень станом на 01.01.2006 р. до 39,9 млн. гривень станом на 01.01.2007 р., з яких більше 50,0% – борги за опалення та гаряче водopостачання.

Складною на сьогодні залишається у місті ситуація із вивезенням сміття, а саме за відсутністю нового сміттєзвалища подовжує приймати відходи існуючий полігон відходів, ресурс якого вже вичерпано.

2.5.3. Гуманітарна сфера

Мережа вищої освіти міста представлена державними медичним, технічним, педагогічним, аграрним університетами та Вінницьким торгівельно-економічним інститутом Київського Національного торговельно-економічного університету, а також 7 установами III-V рівня акредитації недержавної форми власності. Науковий-освітній потенціал міста доповнює також мережа закладів I-II рівня акредитації, у тому числі приватної форми власності, 10 професійно-технічних навчальних закладів, а також загальноосвітні заклади міста Вінниці, що фінансуються з місцевого бюджету, дошкільна освіта.

Мережу загальноосвітніх закладів міста Вінниці, що фінансуються з місцевого бюджету, складають такі установи: 35 денних загальноосвітніх навчальних заклади, що належать до комунальної власності територіальної громади міста та одна вечірня СЗОШ II-III ступенів №24, в яких станом на 01.01.2007 р. навчалося 35 449 дітей, та спеціалізована загальноосвітня школа – навчально-реабілітаційний центр для дітей з вадами розумового розвитку, в якій у 2006-2007 навчальному році було додатково відкрито 10 класів для 135 учнів.

У місті продовжують функціонувати, також, 6 приватних навчальних закладів для 448 дітей. Серед цих закладів школа «Аіст», яка отримала сертифікат ЮНЕСКО за реалізацію проектів, спрямованих на інтеграцію України у міжнародний культурний і освітній простір, та вже відзначила свій 15-річний ювілей та приватна гімназія «Дельфін», з ініціативи засновника якої створено перший у місті позашкільний приватний навчальний центр «Перспектива».

Слід зауважити, що протягом 2006 року мережа загальноосвітніх шкіл розширилась на 1 заклад після введення до експлуатації школи на 420 учнівських місць в м-ні Пирогове.

У системі дошкільної освіти працюють 45 дошкільних навчальних заклади, в яких станом на 01.01.2007 р. виховувалося 10 230 дітей. Мережа закладів дошкільної освіти включає:

- 42 заклади комунальної форми власності, з яких 1 заклад було введено до експлуатації у 2006 році (дитячий садок на 110 місць у м-ні «Поділля»);
- 2 заклади державної форми власності;
- 1 заклад приватної форми власності.

Варто зауважити, що протягом 2003-2006 рр. спостерігається поступове збільшення щорічної кількості народжених у місті. Оскільки протягом попередніх бюджетних періодів відбувалося значне скорочення мережі дошкільних закладів освіти, зокрема, відомчих установ, останнім часом виникає проблема недостатньої забезпеченості населення дитячими садками. Таким чином, зазначена галузь потребує значних капіталовкладень, як для розширення мережі шляхом відкриття нових закладів, так і для модернізації існуючих.

У місті діють 3 заклади позашкільної освіти: Палац дітей та юнацтва, Центр художньо-хореографічної освіти «Барвінок» та приватний навчальний центр «Перспектива».

На сьогодні міська влада забезпечує реалізація таких міських програм у галузі «Освіта»:

- Програми розвитку освіти м. Вінниці на період 2002-2012 роки;

- Програми розвитку позашкільних навчальних закладів м. Вінниці на 2003-2008 роки;
- Програми розвитку та функціонування української мови на 2004-2010 роки;
- Комплексної програми профілактики злочинності на 2006-2010 роки у м. Вінниці;
- Програми розвитку психологічної служби закладів освіти м. Вінниці на період 2006-2010 роки;
- Програми розвитку інформаційних, телекомунікаційних та інноваційних технологій в закладах освіти м. Вінниці на 2007-2010 роки.

У 2006 році видатки загального фонду бюджету міста на фінансування галузі «Освіта» в розрахунку на 1 мешканця склали 259,29 гривень.

У місті Вінниці діють такі заклади, підпорядковані Управлінню охорони здоров'я Вінницької міської ради: 3 міські клінічні лікарні, 1 міська лікарня «Центр матері та дитини», 2 клінічних пологових будинки, 2 дорослі та 3 дитячі поліклініки, станція швидкої медичної допомоги, 3 стоматологічні поліклініки (з них 1 дитяча), міське комунальне підприємство «Вінницька міська аптека», централізовані майстерні санітарного транспорту.

У 2006 році видатки загального фонду бюджету міста на фінансування галузі «Охорони здоров'я» в розрахунку на 1 мешканця становили 188,42 гривень. Слід наголосити, що освіта та охорона здоров'я є найбільшими за обсягами витрат статтями видаткової частини загального фонду бюджету міста.

Галузь «Культура» міста Вінниці станом на налічує 13 установ, що фінансуються за рахунок бюджету міста, у тому числі 5 шкіл естетичного виховання комунальної форми власності, у яких станом на 01.01.2007 р. навчаються 2 283 учні, спеціалізований дитячий кінотеатр «Родина», Вінницький літературно-меморіальний музей М. Коцюбинського, Міський палац мистецтв «Зоря», Міський клуб мікрорайону Сабарів, пам'ятка садово-паркового мистецтва Вінницький ЦПКІВ ім. Горького, Вінницька міська Централізована бібліотечна система, яка в свою чергу складається з Центральної міської бібліотеки ім. Бевза, Центральної дитячої бібліотеки та 19 бібліотек-філій.

У 2006 році в розрахунку на 1 мешканця видатки загального фонду бюджету міста на фінансування галузі «Культура» становили 28,12 гривні.

3. Комунальна власність міста

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та інших нормативно-правових актів територіальним громадам сіл, селищ, міст, районів у містах належить право комунальної власності на такі об'єкти:

- рухоме і нерухоме майно;
- доходи місцевих бюджетів та інші кошти;
- земля та природні ресурси;
- комунальні підприємства;
- частки власності у майні приватизованих підприємств;
- житловий фонд та нежитлові приміщення;
- заклади культури, освіти, спорту, охорони здоров'я, науки, соціального обслуговування;
- інше комунальне майно і майнові права, рухомі та нерухомі об'єкти, визначені відповідно до закону як об'єкти права комунальної власності, а також кошти, отримані від їх відчуження.

Вінницька міська рада від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до чинного законодавства наділена повноваженнями щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності. За рішенням ради виконуються усі майнові операції, у тому числі об'єкти права комунальної власності можуть передаватися у постійне або тимчасове користування юридичним та фізичним особам, надаватися в оренду, продаватися та купуватися, використовуватися як застава. Міська рада вирішує також питання відчуження об'єктів права комунальної власності та визначає доцільність, порядок та умови відчуження. Доходи від відчуження об'єктів права комунальної власності зараховуються до місцевого бюджету і спрямовуються на фінансування заходів, передбачених бюджетом розвитку.

3.1. Земельні ресурси

Площа земель у межах адміністративної одиниці м. Вінниці складає 6 868 га. З них площа земель запасу та землі, що не надана у власність та постійне користування в межах населених пунктів, складає 1038,2 га.

Станом на 01.01.2007 р. в оренду передано 744 земельні ділянки загальною площею 64,3 га. Надходження від орендної плати за землю є важливим джерелом

наповнення місцевого бюджету. Протягом 2006 року бюджет міста отримав 2,9 млн. гривень орендної плати за землю з юридичних осіб та фізичних осіб (2,3 млн. гривень у 2005 році). При цьому, у 2006 році питома вага цього джерела надходжень у доходній частині загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів становила 1,5%, проти 2,5% у 2005 році. Варто зауважити, що в травні 2006 року Вінницькою міською радою було переглянуто методику розрахунків орендних ставок за землю, внаслідок чого прогнозне зростання надходжень від оренди землі за угодами із застосуванням нових орендних ставок складає 51,0%.

З метою наповнення бюджету розвитку місто, також, постійно здійснює продаж земельних ділянок несільськогосподарського призначення. Зокрема, у 2006 році було продано 65 земельних ділянок на загальну суму 12,1 млн. гривень, з яких 0,7 млн. гривень надійшли від продажу ділянки через аукціон. Загалом до бюджету розвитку у 2006 році від продажу землі (з урахуванням коштів за укладеними у 2005 році договорами) надійшло 14,3 млн. гривень. Слід відзначити зменшення обсягів продажу земельних ділянок у 2006 році, проти 2005 року (111 земельних ділянок на загальну суму 14,5 млн. гривень) внаслідок того, що в аналізованому періоді земельні ділянки реалізовувались, переважно, власникам об'єктів нерухомого майна, що розташовані на цих ділянках.

У 2006 році бюджетом міста було профінансовано видатки на розробку Генерального плану м. Вінниці, який планується затвердити в I півріччі 2007 року, що надасть можливість сформувавши перелік земельних ділянок несільськогосподарського призначення, які підлягають продажу, в тому числі через аукціон.

Надходження від орендної плати за землю є важливим джерелом наповнення місцевого бюджету. Протягом 2006 року бюджет міста питома вага цього джерела надходжень у доходній частині загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів становила 1,5%, проти 2,5% у 2005 році.

З метою наповнення бюджету розвитку місто, також, постійно здійснює продаж земельних ділянок несільськогосподарського призначення. У 2006 році бюджетом міста було профінансовано видатки на розробку Генерального плану м. Вінниці, який планується затвердити у I півріччі 2007 року, що надасть можливість сформувавши перелік земельних ділянок несільськогосподарського призначення, які підлягають продажу, в тому числі через аукціон.

3.2. Комунальні підприємства міста та нерухоме майно, що перебуває в комунальній власності

Станом на 01.01.2007 р. у місті Вінниці налічується 40 підприємств комунальної форми власності (43 підприємства станом на 01.01.2006 р.) та госпрозрахунковий відділ управління містобудування та архітектури. У 2006 році за рішеннями

Вінницької міської ради було створене КП «Вінницяліфт» та ліквідовано 4 комунальних підприємства, у тому числі 2 житлово-експлуатаційні контори, МКП «Сервіс» та КУП «Вінницький муніципальний ринок». На підприємствах комунальної власності зайнято 4 766 осіб (4 913 осіб у 2005 році).

За підсумками 2006 року підприємствами комунальної форми власності та підприємствами, частка власності яких належить територіальній громаді м. Вінниці, було реалізовано 10,1% загального обсягу промислової продукції, реалізованої підприємствами міста. Найбільші обсяги реалізації товарів, робіт та послуг припадають на підприємства МКП «Зеленбуд», МКП «Міськвітло», КУП «Ековін», КП «Трамвайно-тролейбусне управління», ДКП громадського харчування «Школяр» та «Меридіан».

Результатом діяльності комунальних підприємств міста в аналізованому періоді був збиток обсягом 7,3 млн. гривень. Кількість прибуткових підприємств становила 23 одиниці. Збитки отримали 7 ЖЕКів, КП «Вінницяміськтеплоенерго», ЦПКіВ ім. Горького, ДКП «Родина», Центральний міський стадіон, МКП «редакція газети «Вінницька газета», КП «Трамвайно-тролейбусне управління», МКП «Вінницязеленбуд», МКП «Шляхове управління ремонту та утримання доріг», МКП «Архітектурно-будівельний сервіс» та МКП редакція радіостудії «Місто над Бугом». Загальна сума прибутку комунальних підприємств склала 1,4 млн. гривень, збитків – 8,7 млн. гривень.

З метою поліпшення фінансового стану підприємств комунальної форми власності, які забезпечують життєдіяльність міста бюджетом міста Вінниці, у 2006 році були надані податкові пільги 21 підприємству на загальну суму 346,2 тис. гривень (204,5 тис. гривень у 2005 році), в тому числі: зі сплати за землю – на 243,6 тис. гривень.

Формування мережі об'єктів комунальної власності територіальної громади міста здійснюється в основному за рахунок прийняття у комунальну власність об'єктів соціальної інфраструктури, електро-, тепло-, газо-, водопостачання та водовідведення від підприємств та організацій міста. Протягом 2006 року до комунальної власності прийнято 111 об'єктів від 42 підприємств та створено 1 комунальне підприємство.

Одним із важливих джерел надходжень до бюджету розвитку міста, за рахунок якого здійснюються капітальні вкладення, є надходження від приватизації комунального майна. За рік було приватизовано 42 об'єкти комунальної власності площею 6,4 тис. кв. м, у тому числі 5 об'єктів площею 0,8 тис. кв. м шляхом продажу через аукціон, внаслідок чого бюджет міста отримав 4,8 млн. гривень.

Станом на 01.01.2007 р. в оренді перебувають 658 об'єктів комунальної власності загальною площею 120,2 тис. кв. м. Надання цілісних майнових комплексів та іншого комунального майна в оренду забезпечило надходження до бюджету міста у 2006 році в обсязі 4,0 млн. гривень (0,8 млн. гривень у 2005 році).

За підсумками 2006 року підприємствами комунальної форми власності та підприємствами, частка власності яких належить територіальній громаді м. Вінниці, було реалізовано 10,1% загального обсягу промислової продукції, реалізованої підприємствами міста. Результатом діяльності комунальних підприємств міста в аналізованому періоді був збиток. З метою поліпшення фінансового стану підприємств комунальної форми власності, які забезпечують життєдіяльність міста бюджетом міста Вінниці надаються пільги зі сплати обов'язкових податків та зборів, основний обсяг яких припадає на плату за землю.

Формування мережі об'єктів комунальної власності територіальній громаді міста здійснюється в основному за рахунок прийняття у комунальну власність об'єктів соціальної інфраструктури, електро-, тепло-, газо-, водопостачання та водовідведення від підприємств та організацій міста.

Важливими джерелами надходжень до бюджету міста є надходження від приватизації комунального майна та надання цілісних майнових комплексів та іншого комунального майна в оренду.

4. БЮДЖЕТ МІСТА

4.1. Бюджетна система України

Засади бюджетної системи України, її структура, принципи, правові основи функціонування, основи бюджетного процесу і міжбюджетних відносин та відповідальність за порушення бюджетного законодавства визначені Бюджетним Кодексом України. Окрім Бюджетного Кодексу нормативно-правовими актами, які регулюють бюджетні відносини, є:

- Конституція України – основний закон України, у якому визначені базові поняття бюджету, бюджетної системи держави, повноваження та функції органів влади в частині бюджетних відносин на всіх рівнях;
- Закон про Державний бюджет України – документ, у якому розподіляються доходи та видатки держави на суспільні потреби, розмір та цільове спрямування цих видатків, а також розподіляються доходів та видатків між Державою та адміністративно-територіальними одиницями;
- інші закони, які регулюють бюджетні правовідносини, що виникають у процесі складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів та розгляду звітів про виконання бюджету, а також контролю за виконанням бюджету;
- нормативно-правові акти кабінету Міністрів України, прийняті на базі і з метою виконання Бюджетного кодексу та інших законів України, які регулюють бюджетні відносини;
- нормативно-правові акти центральних органів виконавчої влади, прийняті на базі та з метою виконання Бюджетного кодексу, інших законів України, які регулюють бюджетні відносини;
- рішення органів місцевого самоврядування, прийняті відповідно до Бюджетного кодексу та нормативно-правових актів, які регулюють бюджетні відносини;
- нормативно-правові акти, які регулюють податкове законодавство та опосередковано впливають на бюджетні взаємовідносини.

Бюджетна система України є сукупністю Державного бюджету та місцевих бюджетів, яка побудована з урахуванням економічних відносин, державного та адміністративно-територіальних устроїв і врегульована нормами права. Місцевими бюджетами визнаються бюджет Автономної республіки Крим, обласні, районні бюджети, бюджети районів у містах та бюджети місцевого самоврядування.

Бюджет м. Вінниці є бюджетом місцевого самоврядування.

4.1.1. Бюджетні взаємовідносини між державою та місцевими органами управління

Відповідно до Бюджетного кодексу, держава несе відповідальність за всі видатки загальнонаціонального масштабу, а саме видатки на державне управління, законодавчу, судову та виконавчу владу, міжнародну діяльність, фундаментальні та прикладні дослідження, національну оборону, правоохоронну діяльність та інші програми, які мають виключно державне значення. Міська рада здійснює управління значною частиною видатків у соціальних сферах.

Чинним законодавством передбачено, що для виконання делегованих повноважень за місцевими радами закріплюється ряд загальнодержавних податків та зборів, включаючи такі, як податок з доходів фізичних осіб, плата за землю, плата за видачу ліцензій та сертифікатів, податок на прибуток підприємств, які перебувають в комунальній власності, місцеві податки та збори, тощо. Бюджетний кодекс передбачає, що надходження від певних загальнодержавних податків, отриманих в рамках юрисдикції місцевої ради, розподіляються між Державним бюджетом, обласним бюджетом та місцевим бюджетом або повністю залишаються в місцевому бюджеті.

Крім цього, існують міжбюджетні трансферти з Державного бюджету в місцевий бюджет. Міжбюджетні трансферти представлені у формі дотацій (дотації вирівнювання, інші дотації) або різноманітних цільових субвенцій. Дотації вирівнювання є особливістю бюджетної системи України, за допомогою яких держава надає кошти бюджетам певних регіонів та міст України, планові надходження яких є недостатніми для фінансування необхідних витрат у відповідному бюджетному році. Субвенції з Державного бюджету зараховуються безпосередньо в місцевий бюджет на визначені цілі з попередньо визначеними строками та умовами використання.

При формуванні Міністерством фінансів України прогнозних показників місцевих бюджетів за доходами і видатками, що враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів на відповідний рік, у разі перевищення прогнозного обсягу доходів над розрахунковим обсягом видатків місцевого бюджету, установлюється обсяг коштів, що підлягає передачі з бюджету міста до Державного бюджету.

Також, згідно з Бюджетним кодексом, для покриття касових розривів, що виникають під час виконання загального фонду місцевого бюджету, а саме пов'язаних із забезпеченням фінансування захищених статей видатків, місцева рада, або місцева державна адміністрація за рішенням місцевої ради, може отримувати короткотермінові позички у фінансово-кредитних установах на термін до трьох місяців. Крім того, відповідно до нормативних актів Державного казначейства України, які розробляються щорічно на виконання Законів України про Державний бюджет на відповідний рік, місцевий бюджет може отримувати короткотермінові позички на договірних умовах з єдиного казначейського рахунку без нарахування відсотків за користування цими коштами.

Слід зазначити, що, у 2002-2003 рр. зважаючи на достатню фінансову забезпеченість бюджету м. Вінниці, місто перераховувало кошти до Державного бюджету. Починаючи з 2004 року внаслідок випереджаючого зростання доходної частини загального фонду місцевого бюджету над видатковою, місто почало отримувати дотацію вирівнювання з Державного бюджету на покриття різниці між розрахунковим обсягом делегованих доходів та обсягом відповідних видатків загального фонду бюджету міста.

4.1.2. Бюджетний процес

Згідно з Бюджетним Кодексом (глави 12), бюджетний процес складається з таких стадій:

Міністерство фінансів України доводить виконавчому комітету особливості складання розрахунків до проекту бюджету на наступний бюджетний період.

Виконавчий комітет зобов'язаний надати необхідну інформацію Міністерству фінансів України – для проведення розрахунків обсягів міжбюджетних трансфертів і інших показників, Верховній Раді України – для перевірки вірогідності цих розрахунків.

Згідно з типовою формою бюджетних запитів, визначеною Міністерством фінансів України, місцеве фінансове управління розробляє та доводить до головних розпорядників бюджетних коштів інструкції з підготовки бюджетних запитів.

Головні розпорядники бюджетних коштів організують розробку бюджетних запитів для подання місцевому фінансовому управлінню у встановлений термін та порядок. Головні розпорядники бюджетних коштів несуть відповідальність за своєчасність, вірогідність та зміст поданих місцевому фінансовому органу бюджетних запитів, які мають містити всю інформацію, необхідну для аналізу показників проекту місцевого бюджету, згідно з вимогами місцевого фінансового органу.

Фінансове управління на будь-якому етапі складання й розгляду проекту бюджету проводить аналіз бюджетних запитів, поданих головними розпорядниками бюджетних коштів, з точки зору його відповідності меті, пріоритетності, а також дієвості й ефективності використання бюджетних засобів. На основі результатів аналізу, начальник фінансового управління приймає рішення щодо включення бюджетного запиту до пропозиції проекту місцевого бюджету перед поданням його на розгляд.

Після схвалення Кабінетом Міністрів України проекту закону про Державний бюджет України Міністерство фінансів України доводить виконавчому комітету міста розрахунки прогнозних обсягів міжбюджетних трансфертів, методику їх визначення та інші показники, необхідні для складання проекту бюджету, а також пропозиції щодо форми проекту рішення про бюджет (типова форма рішення).

У тижневий термін після ухвалення закону про Державний бюджет України в другому читанні Кабінет Міністрів України доводить виконавчому комітету міста

положення та показники міжбюджетних відносин (обсяги міжбюджетних трансфертів і текстові статті, що визначають особливості міжбюджетних відносин на наступний бюджетний період), які були проголосовані Верховною Радою України при прийнятті проекту закону про Державний бюджет України в другому читанні.

На підставі інформації, а також відповідних даних управлінь та служб, місцеве фінансове управління готує проект рішення про бюджет міста, який надалі виноситься на сесію міської ради.

Міська рада при затвердженні бюджету повинна враховувати обсяги міжбюджетних трансфертів та інші положення, що були затверджені Верховною Радою України при прийнятті проекту закону про Державний бюджет України в другому читанні.

Міський бюджет на наступний бюджетний період затверджується відповідними рішеннями міської ради не пізніше, ніж у двотижневий термін після офіційного опублікування закону про Державний бюджет України.

Фінансове управління міської ради здійснює загальну організацію та управління виконання бюджету, координує діяльність учасників бюджетного процесу з питань виконання бюджету.

Казначейське обслуговування бюджету здійснюється відділенням державного казначейства України.

Бюджет виконується за розписом, що затверджується начальником фінансового управління (до затвердження розпису затверджується тимчасовий розпис на відповідний період). Начальник фінансового управління протягом бюджетного періоду забезпечує відповідність розпису бюджету встановленим бюджетним призначенням.

Фінансове управління в процесі виконання місцевого бюджету за доходами здійснює прогнозування та аналіз доходів бюджету.

Податки, збори (обов'язкові платежі) та інші доходи бюджету зараховуються безпосередньо на рахунок бюджету, відкритий у відділенні Державного казначейства, і не можуть акумулюватися на рахунках органів стягнення. Органи стягнення забезпечують своєчасне та в повному обсязі надходження до місцевих бюджетів податків та зборів (обов'язкових платежів) та інших доходів відповідно до законодавства.

Стадіями виконання бюджету міста за видатками визнаються: встановлення бюджетних асигнувань розпорядникам бюджетних коштів на основі затвердженого бюджетного розпису; затвердження кошторисів розпорядникам бюджетних коштів; взяття бюджетних зобов'язань; отримання товарів, робіт, послуг; здійснення платежів; використання товарів, робіт та послуг на виконання бюджетних програм. Державне казначейство України здійснює контроль за відповідністю кошторисів розпорядників бюджетних коштів розпису бюджету.

Рішення про внесення змін до Рішення про бюджет приймається міською радою за поданням офіційного висновку фінансового управління про обсяг вільного залишку бюджетних коштів, перевиконання або недовиконання доходної частини загального фонду бюджету. Факт перевиконання доходної частини загального фонду бюджету визнається за підсумками першого півріччя та наступних звітних періодів поточного бюджетного періоду на підставі офіційних висновків фінансового управління за умови перевищення доходів загального фонду бюджету (без урахування міжбюджетних трансфертів), врахованих у розписі бюджету на відповідний період, не менше, ніж на 5%. Факт недоотримання доходів загального фонду місцевого бюджету визнається на підставі офіційних висновків фінансового управління за підсумками квартального звіту при недоотриманні доходів загального фонду бюджету, врахованих у розписі бюджету на відповідний період, більше ніж на 15 відсотків.

Рішення про внесення змін до рішення про місцевий бюджет можуть бути також ухвалені міською радою з урахуванням положень статті 52 Бюджетного Кодексу (у випадку виникнення відхилень оцінки прогнозу макропоказників соціального та економічного розвитку України та надходжень у бюджет від прогнозу, врахованого при затвердженні Державного бюджету) і в разі настання інших випадків, передбачених Бюджетним Кодексом.

Після введення в дію закону про Державний бюджет України радам забороняється приймати рішення, що призводять до виникнення нових бюджетних зобов'язань відповідних бюджетів, які не забезпечені бюджетними асигнуваннями, без визначення джерел засобів, виділених Державою для виконання цих зобов'язань.

Якщо до початку нового бюджетного періоду не прийнято відповідне рішення про бюджет, місто має право здійснювати витрати з відповідного бюджету лише на цілі, які визначені в рішенні про бюджет на попередній бюджетний період. При цьому щомісячні видатки не можуть перевищувати 1/12 обсягу видатків, визначених рішенням міської ради про бюджет на попередній бюджетний період, крім витрат на обслуговування та погашення боргових зобов'язань. До прийняття рішення про бюджет на поточний бюджетний період здійснювати капітальні витрати забороняється.

Періодичність, структура та терміни подання звітності про виконання бюджету визначаються Державним казначейством України. Відділення Державного казначейства складає та подає фінансовому управлінню баланси, звіти про виконання бюджету та інші фінансові звіти за правилами та формами, встановленими Державним казначейством України за погодженням з Міністерством фінансів України та Рахунковою палатою.

Квартальні та річні звіти про виконання бюджету подаються до міської ради у двомісячний строк після виконання відповідного бюджетного періоду. Перевірка бюджету здійснюється комісією з питань бюджету міської ради, після чого міська рада затверджує звіт про виконання бюджету або приймає інше рішення з цього приводу.

4.1.3. Контроль та виконання бюджету

Відповідно до Бюджетного кодексу на всіх стадіях бюджетного процесу здійснюється внутрішній фінансовий контроль, який повинен забезпечувати:

- постійну оцінку достатності та відповідності діяльності бюджетної установи вимогам внутрішнього фінансового контролю;
- оцінку діяльності на відповідність результатів встановленим завданням і планам;
- інформування безпосередньо керівника бюджетної установи про результати кожної перевірки (оцінки, розслідування, вивчення чи ревізії), проведеної підрозділом внутрішнього фінансового контролю.

Розпорядники бюджетних коштів відповідають за організацію та стан внутрішнього контролю і аудиту як у своїх установах, так і в підвідомчих установах. Організація ефективної системи внутрішнього контролю за фінансово-господарською діяльністю установи покладається на його керівника.

Зовнішній контроль і аудиту фінансової та господарської діяльності бюджетних установ здійснюється Головним контрольно-ревізійним управлінням України - відповідно до його повноважень, визначених законом.

Моніторинг реалізації бюджету міста виконує постійна комісія міської ради з питань бюджету. Фінансове управління міської ради контролює відповідність бюджету міста діючому українському бюджетному законодавству. Крім того, Державна контрольно-ревізійна служба України здійснює моніторинг законності та ефективності використання коштів бюджету міста, вірогідності звітів про виконання бюджету. Міське контрольно-ревізійне управління вповноважене виконувати перевірки та аудит міських органів, підприємств, організацій, установ, які отримують фінансування з бюджету міста та подає пропозиції разом з актом перевірки місцевому фінансову органу для припинення дій з бюджетними коштами або скороченні бюджетних асигнувань.

Постійна комісія міської ради вибирає незалежну аудиторську фірму для виконання аудиту фінансових рахунків міста, пов'язаних з використанням бюджетних фондів у відповідному бюджетному році. На базі результатів такого аудиту, місцеве фінансове управління надсилає на розгляд постійної комісії з питань бюджету пропозиції щодо усунення недоліків у виконанні бюджету міста за попередній рік, та усунення їх реалізації в наступному бюджетному році.

4.1.4. Введення в бюджет м. Вінниці

Місто Вінниця є адміністративним центром Вінницької області з районним поділом, тобто зведений бюджет міста включає бюджети 2-х рівнів: міський та районні в місті.

Організація бюджетного процесу в місті здійснюється відповідно до Конституції України, Бюджетного кодексу України, Закону України про Державний бюджет України на відповідний рік та інших законодавчих актів.

Міський бюджет затверджується у термін, визначений статтею 77 Бюджетного кодексу України (не пізніше ніж у двотижневий термін після офіційного опублікування Закону про Державний бюджет). Бюджети районів у місті затверджуються на щорічній основі радами районів у місті відповідно до повноважень, делегованих міською радою.

Формування міського бюджету здійснюється на підставі положень Бюджетного кодексу України, показників міжбюджетних трансфертів, затверджених для міста Законом України про Державний бюджет України на відповідний рік та рішенням обласної ради про обласний бюджет на відповідний рік, бюджетних запитів головних розпорядників коштів, надходжень доходів до бюджету з урахуванням досягнутих показників економічного і соціального розвитку міста за попередній рік та прогнозних показників економічного розвитку міста на поточний рік.

Доходи бюджету м. Вінниці формуються за рахунок податкових надходжень, неподаткових надходжень, доходів від операцій з капіталом, цільових фондів та трансфертів.

Бюджет м. Вінниці розподіляється на загальний та спеціальний фонди. Джерела формування фондів визначаються виключно законами України. Загальний фонд бюджету включає всі доходи крім тих, що призначені для спеціального фонду, всі видатки загального фонду, які формуються виключно за рахунок надходжень загального фонду та фінансування загального фонду бюджету. Спеціальний фонд бюджету включає бюджетні призначення на видатки за рахунок конкретно визначених джерел надходжень, гранти або дарунки (у вартісному обрахунку), одержані розпорядниками бюджетних коштів на конкретну мету, різницю між доходами та видатками спеціального фонду бюджету.

За загальним фондом бюджет може прийматися з дефіцитом виключно на суму вільного залишку бюджетних коштів сформованого у попередньому періоді. За спеціальним фондом може прийматися з дефіцитом у частині дефіциту бюджету розвитку, який покривається за рахунок запозичень. Створення позабюджетних фондів не допускається чинним законодавством.

До доходів, які враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів (делеговані, або закріплені доходи) та належать до загального фонду бюджету міста відносяться такі:

- податок з доходів фізичних осіб в частині, що належить бюджету міста обласного значення (75%);
- державне мито в частині, що надходить до бюджету міста;
- плата за ліцензії на впровадження певних видів господарської діяльності та сертифікати;
- плата за державну реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності;
- плата за торговий патент на здійснення деяких видів підприємницької діяльності, що справляються виконавчим органом місцевої ради;
- надходження адміністративних штрафів, що накладаються виконавчим органом місцевої ради або утвореними ними в установленому порядку адміністративними комісіями;
- єдиний податок для суб'єктів малого підприємництва в частині, що належить бюджету міста.

До доходів, які не враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів (власні доходи) та належать до загального фонду бюджету міста відносяться такі:

- місцеві податки і збори, що зараховуються до бюджетів місцевого самоврядування;
- плата за землю в частині, що належить бюджету міста обласного значення (75%);
- надходження сум відсотків за користування тимчасово вільними бюджетними коштами;
- податок на промисел, що зараховується до бюджетів місцевого самоврядування;
- плата за оренду майнових комплексів, що перебувають у комунальній власності;
- гранти та дарунки у вартісному обрахунку;
- податок на прибуток підприємств комунальної власності;
- інші надходження, передбачені законодавством.

Джерелами формування спеціального фонду, які не враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів, є:

у частині доходів:

- податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів у частині, що зараховується до бюджету міста;
- плата за забруднення навколишнього природного середовища у частині, що зараховується до відповідного бюджету;
- власні надходження бюджетних установ, які утримуються за рахунок коштів відповідного бюджету;
- надходження до цільових фондів, утворених міською радою;
- кошти від відчуження майна спільної власності територіальної громади міста;
- кошти від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення;
- надходження дивідендів, нарахованих на акції (частки, паї) господарських товариств, що є у власності територіальної громади;
- кошти, що передаються з іншої частини місцевого бюджету;
- трансферти з інших бюджетів;
- кошти від повернення позик, які надавались з місцевого бюджету до набрання чинності Бюджетним кодексом;

у частині кредитування:

- повернення кредитів, наданих з міського бюджету молодим сім'ям та самотнім молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла;

у частині фінансування:

- запозичення до бюджету розвитку.

Видатки бюджету міста формуються та спрямовуються на здійснення програм та заходів, передбачених Вінницькою міською радою.

Виконання бюджету м. Вінниці за видатками здійснюється в такому порядку:

- затвердження річного та помісячного розпису міського бюджету;
- встановлення бюджетних асигнувань розпорядникам бюджетних коштів;
- затвердження кошторисів розпорядникам бюджетних коштів;
- взяття бюджетних зобов'язань;
- отримання товарів, робіт та послуг;
- здійснення платежів;
- використання товарів, робіт та послуг на виконання бюджетних програм.

Бюджет розвитку є складовою частиною спеціального фонду бюджету міста. Надходження до бюджету розвитку включають:

- кошти від відчуження майна, яке знаходиться у комунальній власності, у тому числі від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення;
- кошти, які передаються з іншої частини місцевого бюджету за рішенням відповідної ради;
- запозичення, здійснені у порядку, визначеному Бюджетним Кодексом та іншими законами України (окрім коштів на покриття касових тимчасових розривів);
- субвенції з інших бюджетів на виконання інвестиційних проектів.
- До витрат бюджету розвитку місцевих бюджетів належать:
- погашення основної суми боргу (окрім коштів на покриття тимчасових касових розривів);
- капітальні вкладення;
- внески органів влади у статутні фонди суб'єктів підприємницької діяльності.

Фінансове управління міської ради та інші органи виконавчої влади здійснюють загальну організацію виконання міського бюджету, координують діяльність учасників бюджетного процесу та тісно співпрацюють з державною податковою інспекцією у м. Вінниці, яка забезпечує надходження всіх податків і зборів до міського бюджету.

Фінансове управління міської ради в процесі виконання міського бюджету здійснює прогнозування та аналіз виконання доходів.

За доходами та видатками запроваджено казначейське обслуговування бюджету м. Вінниці. Відділення Державного казначейства здійснює:

- розрахунково-касове обслуговування розпорядників бюджетних коштів;
- контроль бюджетних повноважень при зарахуванні надходжень, прийнятті зобов'язань та проведенні платежів;
- бухгалтерський облік та складання звітності бюджетних установ м. Вінниці.

Відділення Державного казначейства веде облік всіх надходжень, що належать бюджету, та за поданням органів стягнення, погодженим з відповідними фінансовими органами, здійснює повернення коштів, що були помилково або надмірно зараховані до бюджету міста.

Звіт про виконання бюджету міста за доходами і видатками складає відділення Державного казначейства.

Фінансове управління міста складає звіт виконання плану по штатах і контингентах, аналізує звіт про виконання бюджету за доходами і видатками, готує пояснювальну записку, і разом зі звітністю, яку отримують від відділення Державного казначейства, подають їх до вищого фінансового органу.

Квартальні та річні звіти про виконання бюджетів затверджуються відповідно міською та районними радами за поданням виконавчих органів ради.

4.2. Агрегований бюджет м. Вінниці протягом 2002-2006 рр..

Для повного та всебічного вивчення показників бюджету міста Вінниці, бюджет був представлений у форматі бюджетного балансу в таблиці (Таблиця 4.1). Агрегований бюджет міста Вінниці з розбивкою на загальний та спеціальний фонди наведено у Додатку до рейтингового звіту №1.

Таблиця 4.1 Бюджет м. Вінниці протягом 2002-2006 рр., представлений у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Податкові надходження	95 939,4	116 410,9	114 710,4	142 196,7	202 827,9
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	11 204,6	12 260,4	11 892,2	15 526,9	27 460,9
Отримані трансферти без урахування внутрішніх трансфертів	46 377,1	51 872,8	76 530,7	110 109,4	139 053,1
Операційні надходження всього	153 521,1	180 544,1	203 133,3	267 833,0	369 341,9
Поточні видатки	76 517,0	97 119,5	114 751,2	167 986,5	219 628,7
Субсидії та поточні трансферти	66 146,3	65 405,2	66 616,5	81 902,4	106 467,9
Операційні видатки всього	142 663,3	162 524,7	181 367,7	249 888,9	326 096,6
Операційний баланс	10 857,8	18 019,4	21 765,6	17 944,1	43 245,3
Фінансовий дохід	196,8	149,8	4,1	2,3	525,3
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	73,1	112,9	127,8	0,0	723,9
Фінансовий баланс	123,7	36,9	-123,7	2,3	-198,6
Поточний баланс	10 981,5	18 056,3	21 641,9	17 946,4	43 046,7
Капітальні надходження	2 222,9	4 355,8	6 226,6	18 408,0	19 060,4
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	1 558,2	0,0	10 195,0	1 544,3	20 730,4
Капітальні надходження всього	3 781,1	4 355,8	16 421,6	19 952,3	39 790,8
Капітальні видатки	4 650,1	6 534,0	8 785,7	35 710,8	73 225,3
Капітальні трансферти без трансфертів до бюджету розвитку	7 396,8	10 454,8	21 257,8	1 038,9	7 494,7
Капітальні трансферти до бюджету розвитку	1 458,2	0,0	10 195,0	1 544,3	10 332,7
Капітальні видатки всього	13 505,1	16 988,8	40 238,5	38 294,0	91 052,7
Капітальний баланс	-9 724,0	-12 633,0	-23 816,9	-18 341,7	-51 261,9
Баланс після капітальних видатків	1 257,5	5 423,3	-2 175,0	-395,3	-8 215,2
Надання пільгових кредитів громадянам з урахуванням повернення	75,0	20,0	0,0	17,6	74,6
Профіцит/дефіцит	1 182,5	5 403,3	-2 175,0	-412,9	-8 289,8
Фінансування	-1 182,5	-5 403,3	2 175,0	412,9	8 289,8
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Вінницької міської ради

Виходячи з даних, наведених вище, у 2006 році, як і протягом попередніх бюджетних періодів, місто зберігає позитивний операційний баланс бюджету. Необхідно відзначити, що сальдо операційного балансу бюджету міста Вінниці протягом 2002-2006 рр. не має сталої тенденції до збільшення. Зазначені коливання обумовлені випереджаючими темпами зростання видаткової частини у 2005 році над темпами зростання обсягів надходжень до бюджету міста.

При цьому, якщо у 2002-2003 роках позитивне сальдо операційного балансу бюджету було забезпечено, передусім, сталим зростанням обсягу операційних доходів бюджету, то у 2004 році внаслідок зменшення обсягу податкових надходжень до бюджету міста після вступу в дію Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб» позитивне сальдо операційного балансу, як і в наступні періоди було забезпечено завдяки надходженням дотації вирівнювання з Державного бюджету до бюджету міста, прогнозний обсяг доходів якого був недостатнім для фінансування необхідних витрат у зазначених бюджетних періодах.

У 2002-2003 роках бюджет міста має позитивний фінансовий баланс, внаслідок надходжень відсотків банків за користування тимчасово вільними бюджетними коштами на рахунках місцевого бюджету, що були відкриті в установах банків, та не значного обсягу прямих боргових зобов'язань (короткотермінових позичок на покриття тимчасових касових розривів), що потребують видатків на їх обслуговування. Внаслідок значного скорочення обсягу фінансового доходу після переходу на казначейське обслуговування місцевих бюджетів, фінансовий баланс міста у 2004 році має від'ємне сальдо.

Слід зауважити, що місту вдалося значно скоротити показник негативного сальдо фінансового балансу у 2006 році, яке зумовлене виплатами відсоткових платежів за випуском облігацій внутрішньої місцевої позики м. Вінниці обсягом 20,0 млн. гривень. А саме, протягом 2006 року з метою зменшення навантаження на бюджет Вінницька міська рада здійснює активні операції з тимчасово-вільними залишками спеціального фонду бюджету міста шляхом їх розміщення на депозит у банківській установі під 16,0% річних, що дозволило на 68,4% покрити видатки на обслуговування прямого боргу.

Профіцит поточного балансу бюджету протягом 2002-2006 рр. спрямовувався на покриття дефіциту капітального балансу. У 2002-2003 роках загалом бюджет міста було виконано з профіцитом, що забезпечувалось, передусім значними темпами зростання операційних надходжень. У 2004-2005 роках внаслідок погіршення динаміки податкових надходжень до бюджету міста бюджет міста виконано з дефіцитом в частині загального фонду. Дефіцит в частині спеціального фонду у 2006 році було покрито за рахунок запозичення до бюджету міста, яке було здійснене шляхом випуску облігацій внутрішньої місцевої позики на загальну суму 20,0 млн. гривень.

Джерела фінансування бюджету міста Вінниці наведено в таблиці (Таблиця 4.2). Фінансування бюджету м. Вінниці у 2004-2006 роках з розбивкою на загальний та спеціальний фонди наведено в Додатку до рейтингового звіту №2.

Таблиця 4.2 Фінансування бюджету м. Вінниці у 2002-2006 роках, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
<i>Профіцит/дефіцит</i>	1 182,5	5 403,3	-2 175,0	-412,9	-8 289,8
Фінансування	-1 182,5	-5 403,3	2 175,0	412,9	8 289,8
Зміна залишків	-1 182,5	-5 399,9	2 290,0	-3 785,1	3 609,7
Залишок на початок року	994,3	2 176,8	7 576,7	5 286,7	9 071,8
Залишок на кінець року	2 176,8	7 576,7	5 286,7	9 071,8	5 462,1
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	0,0	0,0	0,0	0,0	-11 889,5
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	0,0	0,0	0,0	0,0	1 317,1
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	0,0	0,0	0,0	0,0	13 206,6
Фінансування за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку	0,0	0,0	0,0	4 198,0	-3 427,6
Одержано	2 500,0	3 500,0	4 000,0	40 483,0	20 000,0
Повернено	2 500,0	3 500,0	4 000,0	36 285,0	23 427,6
Фінансування за рахунок інших банків	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Одержано позик	2 500,0	3 500,0	4 000,0	0,0	0,0
Повернено позик	2 500,0	3 500,0	4 000,0	0,0	0,0
Фінансування за борговими операціями	0,0	0,0	0,0	0,0	20 000,0
Запозичення	0,0	0,0	0,0	0,0	20 000,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
інші розрахунки	0,0	-3,4	-115,0	0,0	-2,8
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Вінницької міської ради

Наведені дані свідчать, що протягом 2002-2006 рр. місто щорічно залучало короткотермінові позички на покриття тимчасових розривів для своєчасного забезпечення фінансовими ресурсами поточних видатків загального фонду міського бюджету, переважно з метою виплати заробітної плати працівникам бюджетних установ у літній період. При цьому, якщо у 2002-2003 роках кошти залучалися у комерційних банках на умовах платності, то касові розриви у 2004 році частково, а з 2005 року повністю покривалися за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку без нарахування відсотків за користування позичками.

У 2005 році до бюджету міста було залучено середньострокову безвідсоткову позичку за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку в обсязі невиконання розрахунково визначених Міністерством фінансів України прогнозних надходжень доходів бюджету міста, що враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів. Станом на 01.01.2006 р. непогашений залишок залученої у 2005 році середньострокової позички становив 4 198,0 тис. гривень, з яких 3 427,6 тис. гривень було погашено за рахунок коштів місцевого бюджету. Решту заборгованості в обсязі 770,4 тис. гривень за інформацією Вінницької міської ради було списано Державним казначейством України на виконання Наказу Міністерства фінансів України від 30.11.2006 р. «Про списання непогашеної заборгованості за взаємними розрахунками та бюджетними позичками».

Слід зауважити, що протягом 2005-2006 рр. відбувається зростання вільних залишків на рахунках бюджету міста, частину з яких було розміщено на депозит у банківській установі. Станом на 01.01.2007 р. обсяг залишків на бюджетних рахунках м. Вінниці з урахуванням коштів, розміщених на депозит, становив 17,3 млн. гривень, у тому числі 3,0 млн. гривень – залишки на рахунках загального фонду бюджету міста.

4.3. Виконання доходної частини бюджету м. Вінниці протягом 2002-2006 рр.

Доходи бюджету м. Вінниці формуються за рахунок податкових надходжень, неподаткових надходжень, доходів від операцій з капіталом, цільових фондів та трансфертів. Доходну частину бюджету м. Вінниці за 2002-2006 роки наведено у таблиці (Таблиця 4.3).

Таблиця 4.3 Виконання доходної частини бюджету м. Вінниці у 2002-2006 роках за основними видами надходжень, тис. грн.

Показники	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік	темп зростання у 2006 р. до 2005 р.
Податкові надходження	95 939,4	116 410,9	114 710,4	142 196,7	202 827,9	142,6
<i>питома вага податкових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	61,5	62,9	54,8	49,7	50,8	-
Податок з доходів фізичних осіб	67 507,5	84 184,7	78 800,1	98 707,8	148 372,5	150,3
Податок на прибуток підприємств	1 444,5	1 035,1	339,2	461,2	3 486,8	756,0
Податки на власність	3 390,9	4 614,1	4 634,2	6 704,2	8 817,7	131,5
Плата за землю	7 195,3	7 837,9	9 777,0	9 613,7	12 534,2	130,4
Податок на промисел	127,9	128,1	129,6	143,6	153,7	107,0
Плата за видачу ліцензій та сертифікатів	23,6	5,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Плата за державну реєстрацію	214,4	259,5	256,7	317,3	325,2	102,5
Плата за видачу ліцензій на роздрібну торгівлю алкогольними напоями та тютюновими виробами	1 056,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Плата за торговий патент на деякі види підприємницької діяльності	2 453,7	2 961,4	3 829,4	4 929,5	7 005,4	142,1
Місцеві податки та збори	5 496,4	5 633,8	5 329,3	5 366,3	5 755,1	107,2
Єдиний податок	7 026,0	9 751,6	11 614,9	15 953,1	16 376,2	102,7
Неподаткові надходження	10 902,7	11 581,9	10 271,3	13 874,6	25 072,8	180,7
<i>питома вага неподаткових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	7,0	6,3	4,9	4,8	6,3	-
Доходи від власності та підприємницької діяльності	178,6	134,7	0,7	-0,3	981,6	-
Плата за оренду майнових комплексів, що є у комунальній власності	255,2	209,1	169,0	763,7	1 742,5	228,2
Державне мито	1 512,5	1 401,8	1 517,0	856,9	956,4	111,6
Надходження штрафів та фінансових санкцій	32,1	24,0	18,0	13,7	73,8	538,7
Інші неподаткові надходження	-14,3	120,8	-1 832,1	229,9	201,4	87,6
Власні надходження бюджетних установ та організацій	8 938,6	9 691,5	10 398,7	12 010,7	21 117,1	175,8
Доходи від операцій з капіталом	2 221,8	4 355,8	6 226,6	18 408,0	19 060,4	103,5
<i>питома вага операцій з капіталом в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	1,4	2,4	3,0	6,4	4,8	-
Кошти від продажу основного капіталу	1 072,8	1 317,4	2 953,6	3 884,6	4 812,3	123,9
Кошти від продажу землі і нематеріальних активів	1 149,0	3 038,4	3 273,0	14 523,4	14 248,1	98,1
Цільові фонди	499,8	828,3	1 625,0	1 654,6	2 913,4	176,1
Разом доходів	109 563,7	133 176,9	132 833,3	176 133,9	249 874,5	141,9
Трансферти	46 477,1	51 872,8	76 530,7	110 109,4	149 450,8	135,7
<i>питома вага трансфертів в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	29,8	28,0	36,6	38,5	37,4	-
Разом	156 040,8	185 049,7	209 364,0	286 243,3	399 325,3	139,5
Кошти, одержані із загального фонду до бюджету розвитку (спеціальний фонд)	1 458,2	0,0	10 195,0	1 544,3	10 332,7	669,1
Усього	157 499,0	185 049,7	219 559,0	287 787,6	409 658,0	142,3

Джерело: Фінансове управління Вінницької міської ради

Протягом 2002-2006 рр. обсяг доходної частини бюджету міста (без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду до спеціального) не характеризується сталим зростанням. А саме, у 2004 році відбулося незначне (на 0,3%) зменшення обсягу доходної частини бюджету, проти показника 2003 року, внаслідок зменшення обсягу податкових надходжень.

Податкові надходження є одним з основних джерел формування доходної бази бюджету м. Вінниці, незважаючи на те, що протягом 2003-2005 рр. їх питома вага в доходах бюджету поступово зменшилась з 62,9% у 2003 році до 49,7% у 2005 році.

Однією з головних причин зниження питомої ваги податкових надходжень у загальному обсязі доходної частини бюджету міста є значне зниження обсягів податкових надходжень у 2004 році внаслідок введення в дію Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб», а саме надходження податку з доходів фізичних осіб у 2004 році скоротилися на 1,5%, проти надходжень у 2003 році. Зростання у 2006 році обсягу, та відповідно, питомої ваги податкових надходжень до бюджету міста забезпечено значним зростанням обсягу надходжень податку з доходів фізичних осіб внаслідок реалізації заходів міської влади з розширення бази оподаткування податком з доходів фізичних осіб, зростання чисельності працюючих та зарахуванням з 01.01.2006 р. до бюджету міста податку з доходів фізичних осіб-військовослужбовців.

Питома вага неподаткових надходжень, основними джерелами формування яких є власні надходження бюджетних установ та організацій, адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційного та побічного продажу, доходи від власності та підприємницької діяльності, інші неподаткові надходження, у загальному обсязі доходів бюджету складає від 4,8% до 7,0% загального обсягу доходної частини бюджету міста та не має сталої тенденції до зменшення.

Протягом 2003-2005 року відбувається значне зростання питомої ваги надходжень від операцій з капіталом (1,4% у 2002 році до 6,4% у 2005 році) та трансфертів (з 29,8% у 2002 році до 38,5% у 2005 році).

Зростання питомої ваги надходжень від операцій з капіталом у 2003-2005 році забезпечується високими темпами росту надходжень до бюджету міста коштів від продажу землі у зв'язку із збільшенням обсягу її продажу та зростанням базової ціни за 1 кв. м землі. Слід відзначити зменшення обсягів продажу земельних ділянок у 2006 році, а саме в аналізованому періоді було проведено лише 1 аукціон, а решта земельних ділянок було продано власникам об'єктів нерухомого майна, що розташовані на цих ділянках. При цьому, у зазначеному бюджетному періоді були задіяні інші джерела наповнення бюджету розвитку міста шляхом залучення коштів від розміщення облігацій внутрішньої місцевої позики обсягом 20,0 млн. гривень.

Збільшення обсягу надходжень трансфертів та, відповідно, питомої ваги зазначеного джерела доходної частини бюджету міста протягом 2003-2005 рр. забезпечується збільшенням обсягів надходжень соціально-спрямованих трансфертів, а також надходженням дотації вирівнювання з Державного бюджету, яку місто у 2002-2003 роках не отримувало. У 2006 році спостерігається незначне зменшення питомої ваги надходжень трансфертів у доходній частині бюджету м. Вінниці внаслідок недовиконання річного плану за надходженням соціально-спрямованих субвенцій з Державного бюджету, а також субвенції на придбання вагонів для комунального електротранспорту.

Загалом, у 2006 році до загального та спеціального фондів бюджету міста надійшло трансфертів (без урахування коштів, що передаються в бюджети нижчих рівнів) на загальну суму 149 450,8 тис. гривень, в тому числі:

- 37 324,9 тис. гривень – дотація вирівнювання з Державного бюджету;
- 4 521,2 тис. гривень – додаткові дотації з Державного бюджету;
- 1 577,9 тис. гривень – додаткова дотація з Державного бюджету на зменшення фактичних диспропорцій між місцевими бюджетами через нерівномірність мережі бюджетних установ;
- 9 797,7 тис. гривень – субвенція з Державного бюджету на збереження історичної забудови міст;
- 2 794,9 тис. гривень – субвенція з Державного бюджету на заходи щодо погашення заборгованості громадян за житлово-комунальні послуги та енергоносії в рахунок часткової компенсації втрат від знецінення грошових заощаджень;
- 2 883,0 тис. гривень – субвенція з Державного бюджету на соціально-економічний розвиток регіонів;
- 1 460,8 тис. гривень – субвенція з Державного бюджету на здійснення виплат, визначених Законом України «Про реструктуризацію заборгованості з виплат, передбачених статтею 57 Закону України «Про освіту» педагогічним, науково-педагогічним та іншим категоріям працівників навчальних закладів»;
- 292,3 тис. гривень – субвенція з Державного бюджету на проведення виборів;
- 600,0 тис. гривень – субвенція з Державного бюджету на придбання вагонів для комунального електротранспорту;
- 11 471,8 тис. гривень – субвенція з Державного бюджету на погашення заборгованості минулих років з різниці в тарифах на житлово-комунальні послуги;
- 73 135,6 тис. гривень – субвенції з Державного бюджету, спрямовані на надання пільг та здійснення інших заходів із соціального захисту населення;
- 3 590,7 тис. гривень – інші субвенції.

Аналіз виконання доходів загального фонду бюджету м. Вінниці протягом 2005-2006 рр. наведений в наступній таблиці:

Таблиця 4.4 Виконання доходної частини загального фонду бюджету м. Вінниці у 2005-2006 рр., тис. грн.

Показник	Затверджено на 2005 р. з урахуванням змін	Виконано за 2005 р.	% вик. у 2005 р. річного плану з урахуванням змін	Затверджено на 2006 р. з урахуванням змін	Темп росту показників уточненого плану 2006 р. до виконання 2005 р.	Виконано за 2006р.	% вик. річного плану на 2006 р. з урахуванням змін
Податок з доходів фізичних осіб	100 064,9	98 707,8	98,6	150 781,3	152,8	148 372,5	98,4
Плата за держ. реєстрацію	297,5	317,3	106,7	318,0	100,2	325,2	102,3
Плата за торговий патент	4 649,0	4 929,5	106,0	6 330,0	128,4	7 005,4	110,7
Єдиний податок	15 609,1	15 953,1	102,2	15 997,7	100,3	16 376,2	102,4
Державне мито	910,0	856,9	94,2	880,0	102,7	956,4	108,7
Адміністративні штрафи	18,1	13,7	75,7	69,8	509,5	73,8	105,7
Усього закріплені доходи	121 548,6	120 778,3	99,4	174 376,8	144,4	173 109,5	99,3
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	240,0	461,2	192,2	3 250,0	704,7	3 486,8	107,3
Плата за землю	9 772,9	9 613,7	98,4	12 450,0	129,5	12 534,2	100,7
Податок на промисел	130,0	143,6	110,5	150,0	104,5	153,7	102,5
Місцеві податки й збори	5 260,7	5 366,3	102,0	5 610,1	104,5	5 755,1	102,6
Плата за оренду цілісних майнових комплексів	776,7	763,7	98,3	1 654,3	216,6	1 742,5	105,3
Інші надходження загального фонду	0,0	154,5	-	380,0	-	1 099,2	289,3
Усього власні доходи	16 180,3	16 503,0	102,0	23 494,4	142,4	24 771,5	105,4
Разом загальний фонд	137 728,9	137 281,3	99,7	197 871,2	144,1	197 881,0	100,0
Трансферти	106 094,3	97 962,1	92,3	140 634,7	143,6	133 883,8	95,2
Усього загальний фонд	243 823,2	235 243,4	96,5	338 505,9	143,9	331 764,8	98,0

Джерело: Фінансове управління Вінницької міської ради

План на 2006 рік за доходами загального фонду без урахування трансфертів протягом 2006 року було виконано на 100%, у тому числі за доходами, що враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів, на 99,4%, за власними доходами – на 105,4%.

Недовиконання у 2006 році річного плану за закріпленими доходами зумовлено, передусім, не виконанням в повному обсязі плану за основним джерелом надходжень до загального фонду бюджету міста – податку з доходів фізичних осіб, питома вага якого у загальному обсязі доходної частини загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів становить майже 75,0% в аналізованому періоді.

При формуванні річного плану на 2006 рік, було закладено ріст надходження податку з доходів фізичних осіб, проти показника фактичного надходження за цим джерелом у 2005 році, в розмірі 166,2%, при плановому зростанні рівня

середньомісячної заробітної плати близько 130,0%. Одним із факторів, що за інформацією Фінансового управління Вінницької міської ради вплинув на формування такого значного зростання обсягу надходження податку з доходів фізичних осіб, було заплановане збільшення бази оподаткування, а саме фонду оплати праці, що обліковується. Протягом 2006 року бюджетні показники за цим джерелом надходжень уточнювались у бік зменшення, а фактичне зростання показників надходжень податку з доходів фізичних осіб у 2006 році, проти фактичного виконання 2005 року, становило 152,8% та було забезпечене збільшенням середньооблікової чисельності працюючих, високими темпами зростання середньомісячної заробітної плати та зарахуванням з 01.01.2006 р. до бюджету міста податку з доходів фізичних осіб-військовослужбовців та осіб рядового та начальницького складу органів внутрішніх справ, органів і установ виконання покарань, податкової міліції, який в попередні періоди був джерелом доходів Державного бюджету.

На рівень виконання річного плану за надходженням податку з доходів фізичних осіб у 2006 році вплинула наявність заборгованості за заробітною платою підприємств міста, а також значний обсяг втрат від надання податкових соціальних пільг у розмірі 50% мінімальної заробітної плати тим платникам податку, заробітна плата яких протягом звітного місяця не перевищує суми місячного прожиткового мінімуму для працездатної особи, помноженої на 1,4. Слід зазначити, що станом на 01.01.2007 р. обсяг недоїмки за податком з доходів фізичних осіб дорівнював 666,0 тис. гривень та зменшився, протягом 2006 року на 28,9%.

Позитивна динаміка розвитку малого бізнесу та заходи щодо розвитку малого підприємництва у місті, у тому числі робота зі спрощення процедури видачі документів дозвільного характеру, сприяє зростанню обсягів надходжень єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва, річний план за надходженням якого у 2006 році перевиконано на 2,4%.

Значне зростання надходжень за платою за торговий патент у 2006 році, порівняно із попереднім бюджетним періодом, та високий рівень (110,7%) виконання річного плану за цим джерелом наповнення доходної частини бюджету міста було забезпечено відкриттям нових підприємств у сфері грального бізнесу та збільшенням обсягів надання патентів на здійснення цього виду діяльності.

На високий рівень виконання річного плану за надходженнями власних доходів до бюджету міста вплинуло значне перевиконання річного плану за надходженням податку на прибуток підприємств комунальної власності. Необхідно, також, відзначити зростання обсягу надходжень цього виду доходів місцевого бюджету у 7,6 разів, порівняно із 2005 роком, що було зумовлено надходженням в останніх числах 2005 року субвенції з Державного бюджету на відшкодування пільгового проїзду громадян, кошти якої були перераховані Вінницькому КП «Трамвайно-тролейбусне управління». Зважаючи на те, що у 2005 році зазначені кошти витрачені не були, КП «Трамвайно-тролейбусне управління» отримало позитивний фінансовий результат, який підлягав оподаткуванню.

Найбільшу питому вагу в обсязі закріплених доходів протягом аналізованого періоду займає плата за землю, а саме 50,6% у 2006 році. Виконання плану за

вказаним джерелом доходної частини бюджету у 2006 році становило 100,7% від запланованого річного показника. Зростання обсягу надходжень за платою за землю, проти відповідного показника у 2005 році, зумовлене застосуванням нової методики визначення орендних ставок.

Слід зауважити, що на плату за землю припадає основна сума недоїмки за платежами до бюджету, а саме 3,6 млн. гривень з 4,8 млн. гривень загальної суми недоїмки станом на 01.01.2007 р. Основна сума заборгованості зі сплати податку на землю припадає на підприємства-банкрути. Протягом 2006 року обсяг недоїмки до бюджету міста з плати за землю зменшився в 2,8 рази. Основними боржниками за цим видом надходжень до бюджету міста є ВАТ «Вінницький ламповий завод», ВАТ «Ремтехсільмаш», ДП «Вінницький лікєро-горілочний завод», ДП «Вінницький спиртовий завод».

З метою покращення фінансового стану підприємств комунальної власності, що забезпечують життєдіяльність міста, та фінансової підтримки інших соціально-важливих установ, місцевим бюджетом у 2006 році було надано пільги на сплату земельного податку на загальну суму 774,1 тис. гривень.

Надходження місцевих податків та зборів до бюджету міста протягом аналізованого періоду забезпечується, головним чином, за рахунок ринкового збору (3,9 млн. гривень у 2006 році) та комунального податку (1,5 млн. гривень).

Необхідно відзначити якість управління коштами місцевого бюджету, що відображується в розширенні джерел доходів загального фонду бюджету міста шляхом розміщення тимчасово-вільних бюджетних коштів спеціального фонду, в тому числі тих, що надійшли від розміщення облігацій внутрішньої місцевої позики 2006 року, на депозит в установі банку, внаслідок чого додатково було отримано 495,0 тис. гривень.

Внаслідок надходження не в повному обсязі окремих соціально-спрямованих цільових субвенцій з Державного бюджету, у тому числі компенсації за пільговий проїзд громадян а також субвенції на соціально-економічний розвиток регіонів недовиконання річного плану з надходжень трансфертів до загального фонду бюджету міста у 2006 року становило 4,8%, а загалом рівень виконання доходної частини загального фонду бюджету міста склав 98,0%.

Фактичний обсяг доходів спеціального фонду (без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду бюджету) у 2006 році становив 140,2% річних призначень (Таблиця 4.5).

Таблиця 4.5 Виконання доходної частини спеціального фонду бюджету м. Вінниці у 2005-2006 рр., тис. грн.

Найменування показника	Затверджено на 2005 р. з урахуванням змін	Виконано за 2005 р.	% вик. у 2005 р. річного плану з урахуванням змін	Затверджено на 2006 р. з урахуванням змін	Темп росту показників уточненого плану 2006 р. до виконання 2005 р.	Виконано за 2006р.	% вик. річного плану на 2006 р. з урахуванням змін
Доходи бюджету розвитку, у тому числі:	20 035,6	18 408,0	91,9	18 758,5	101,9	19 060,4	101,6
- надходження коштів від приватизації майна	4 271,7	3 884,6	90,9	4 618,5	118,9	4 812,3	104,2
- надходження коштів від продажу землі	15 763,9	14 523,4	92,1	14 140,0	97,4	14 248,1	100,8
Податок на власність	6 155,6	6 704,2	108,9	8 141,0	121,4	8 817,7	108,3
Збір за забруднення навколишнього природного середовища	118,0	125,2	106,1	137,0	109,4	166,3	121,4
Інші надходження до фондів охорони навколишнього природного середовища	0,0	75,1	-	39,0	51,9	81,8	209,7
Власні надходження бюджетних організацій	6 199,0	12 010,7	193,8	7 890,4	65,7	21 117,1	267,6
Цільові фонди	1 484,1	1 529,4	103,1	2 122,1	138,8	2 747,1	129,5
Інші надходження спеціального фонду	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,1	-
Разом спеціальний фонд	33 992,3	38 852,6	114,3	37 088,0	95,5	51 993,5	140,2
Кошти одержані із загального фонду бюджету до бюджету розвитку	1 720,3	1 544,3	89,8	10 926,6	707,5	10 332,7	94,6
Усього спеціальний фонд	35 712,6	40 396,9	113,1	48 014,6	118,9	62 326,2	129,8
Трансферти	12 165,5	12 147,3	99,9	16 668,3	137,2	15 567,0	93,4
Усього спеціальний фонд	47 878,1	52 544,2	109,7	64 682,9	123,1	77 893,2	120,4

Джерело: Фінансове управління Вінницької міської ради

Більше третини доходів спеціального фонду бюджету міста (без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду) у 2006 році складають доходи до бюджету розвитку, в тому числі надходження від продажу землі та надходження від приватизації майна. Виконання планових показників надходжень до бюджету розвитку у 2006 році становило 101,6%. При цьому, у 2006 році спостерігається зменшення надходжень коштів від продажу землі, порівняно із 2005 роком, внаслідок того, що в аналізованому періоді земельні ділянки продавалися переважно власникам об'єктів нерухомого майна, що розташовані на цих ділянках.

Власні надходження бюджетних установ та організацій також є вагомим джерелом доходів спеціального фонду, а саме питома вага зазначених доходів у загальній сумі надходжень спеціального фонду становить 40,6%. Зростання обсягу власних надходжень бюджетних установ та перевиконання майже у 2,7 рази річного плану пов'язано зі збільшенням вартості послуг, розширення їх видів та надходженням грантів та дарунків, які бюджетом на відповідний період не плануються.

Низький показник виконання річного плану за надходженням трансфертів до спеціального фонду бюджету міста у 2006 році зумовлений недоотриманням бюджетом міста субвенцій з Державного бюджету, зокрема не надійшла субвенція на фінансування ремонту приміщень управлінської праці та соціального захисту для здійснення заходів спільного зі Світовим банком проекту вдосконалення системи соціальної допомоги та субвенція на придбання вагонів для муніципального електротранспорту.

Протягом 2002-2006 рр. обсяг доходної частини бюджету міста (без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду до спеціального) не характеризується сталим зростанням, що зумовлено зменшення обсягу доходної частини бюджету у 2004 році, внаслідок зменшення обсягу податкових надходжень після набуття чинності Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб» обсягу податкових надходжень, які є основним джерелом формування доходної бази.

Податкові надходження залишаються одним з основних джерел формування доходної бази бюджету м. Вінниці, незважаючи на те, що їх питома вага в доходах бюджету поступово зменшилась з 62,9% у 2003 році до 49,7% у 2005 році. Зростання у 2006 році обсягу, та відповідно, питомої ваги податкових надходжень до бюджету міста забезпечено значним зростанням обсягу надходжень податку з доходів фізичних осіб внаслідок реалізації заходів міської влади з розширення бази оподаткування податком з доходів фізичних осіб, зростання чисельності працюючих та зарахуванням з 01.01.2006 р. до бюджету міста податку з доходів фізичних осіб-військовослужбовців.

Зростання питомої ваги надходжень від операцій з капіталом у 2003-2005 роках забезпечується високими темпами росту надходжень до бюджету міста коштів від продажу землі у зв'язку із збільшенням обсягу її продажу та зростанням базової ціни за 1 кв. м землі. У 2006 році відбувається зменшення обсягів продажу земельних ділянок та, відповідно надходжень від продажу землі – основного джерела наповнення бюджету розвитку міста. Проте у зазначеному бюджетному періоді були задіяні інші джерела наповнення бюджету розвитку міста шляхом залучення коштів від розміщення облігацій внутрішньої місцевої позики обсягом 20,0 млн. гривень.

Збільшення обсягу надходжень трансфертів та, відповідно, питомої ваги зазначеного джерела доходної частини бюджету міста протягом 2003-2005 рр. забезпечується збільшенням обсягів надходжень соціально-спрямованих трансфертів, а також надходженням дотації вирівнювання з Державного бюджету, яку місто у 2002-2003 роках не отримувало. У 2006 році спостерігається незначне зменшення питомої ваги надходжень трансфертів у доходній частині бюджету м. Вінниці внаслідок недовиконання річного плану за надходженням соціально-спрямованих субвенцій з Державного бюджету, а також субвенції на придбання вагонів для комунального електротранспорту.

План на 2006 рік за доходами загального фонду без урахування трансфертів було виконано на 100,0%, фактичний обсяг доходів спеціального фонду (без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду бюджету) склав 140,2% річних призначень.

4.4. Виконання видаткової частини бюджету м. Вінниці протягом 2002-2006 рр.

Видатки бюджету міста формуються та спрямовуються на здійснення програм та заходів, передбачених Вінницькою міською радою. Основні видаткові статті протягом 2002-2006 рр. представлені у наступній таблиці:

Таблиця 4.6 Показники виконання видаткова частини бюджету міста у 2002-2006 рр.

Показники	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Основні видаткові статті	143 762,7	176 665,8	210 275,8	286 023,5	402 530,4
Державне управління	5 985,8	8 158,4	9 370,9	12 492,9	24 808,0
Освіта	36 131,8	46 530,6	54 037,3	77 597,3	105 104,0
Охорона здоров'я	29 376,3	36 741,7	43 408,7	57 503,7	75 943,7
Соціальний захист і соціальна допомога	36 982,7	37 551,3	38 352,4	39 196,7	59 051,4
Житлово-комунальне господарство	13 702,7	15 227,4	18 476,8	31 336,4	40 528,3
Культура і мистецтво	3 735,6	4 914,8	5 539,3	7 522,5	11 297,0
Засоби масової інформація	667,1	791,0	755,9	1 158,6	2 130,9
Фізична культура і спорт	1 404,2	2 121,4	2 402,8	2 967,6	4 628,2
Будівництво	2 748,2	5 260,9	16 308,6	20 035,9	41 047,9
Землеустрій	0,0	99,5	101,3	32,0	838,4
Транспорт	12 332,8	18 130,2	19 532,2	31 430,9	32 300,3
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	0,0	8,0	106,8	365,0	459,5
Охорона навколишнього природного середовища та ядерна безпека	115,4	122,5	66,1	140,0	91,8
Попередження та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	81,0	190,1	314,3	427,7	262,6
Обслуговування боргу	72,1	111,6	127,8	0,0	723,9
Фонди	427,0	706,4	1 374,6	3 816,3	3 314,5
Видатки, не віднесені до основних груп	196,9	489,8	1 119,4	395,1	1 036,7
Разом видатків	143 959,6	177 155,6	211 395,2	286 418,6	403 567,1
Кошти, що передаються до бюджетів інших рівнів	10 213,4	2 490,8	143,8	220,0	3 973,4
Кредитування (надання пільгового довгострокового кредиту громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	0,0	0,0	0,0	0,0	159,7
Повернення кредитів, наданих для кредитування громадян на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	0,0	0,0	0,0	17,6	-85,1
Всього видатків (за вирахуванням коштів, що передаються з одної частини бюджету в іншу)	154 173,-	179 646,4	211 539,0	286 656,2	407 615,1
Кошти, що передаються із загального бюджету до фонду розвитку	1 458,2	0,0	10 195,0	1 544,3	10 332,7
Всього видатків	155 631,2	179 646,4	221 734,0	288 200,5	417 947,8

Джерело: Фінансове управління Вінницької міської ради

Обсяг виконання видаткової частини бюджету міста протягом 2002-2006 рр. постійно зростає. Приріст видаткової частини бюджету без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду до спеціального, порівняно з попереднім бюджетним періодом, склав у 2003 році 123,1%, у 2004 році – 119,3%, у 2005 році – 135,5%, у 2006 році – 140,9%. Слід зазначити, що найнижчий показник росту видаткової частини бюджету міста припадає на 2004 рік, який характеризується низькими темпами зростання обсягу доходної частини бюджету міста внаслідок зменшення обсягів податкових надходжень.

Складовою частиною витрат бюджету міста протягом 2002-2003 рр. були кошти, що передаються до Державного бюджету. А саме, місто щорічно перераховувало вилучення до Державного бюджету в обсязі перевищення прогнозного обсягу доходів над розрахунковим обсягом видатків місцевого бюджету, яке розраховується Міністерством фінансів України. Починаючи з 2004 року внаслідок

випереджаючого зростання доходної частини загального фонду місцевого бюджету над видатковою, місто почало отримувати дотацію вирівнювання з Державного бюджету на покриття різниці між розрахунковим обсягом делегованих доходів та обсягом відповідних видатків загального фонду бюджету міста.

Потягом 2006 року обсяг видаткової частини бюджету міста (без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду до спеціального) було збільшено на 40,9%, проти попереднього бюджетного періоду, та спостерігається значний ріст видатків майже за усіма основними галузями. Слід зазначити, що збільшення видатків за галузями бюджетної сфери обумовлено зростанням оплати праці працівників бюджетних установ та, відповідно, великою питомою вагою видатків на оплату праці та нарахувань на неї у структурі видатків зазначених галузей.

Структуру поточних та капітальних видатків бюджету міста наведено у наступній таблиці:

Таблиця 4.7 Виконання видаткової частини бюджету м. Вінниці у 2002-2006 рр. за економічною класифікацією, тис. грн.

ВИДАТКИ	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Поточні видатки	142 736,4	162 637,6	181 495,5	249 888,9	326 820,5
в тому числі захищені статті загального фонду місцевого бюджету	109 509,5	111 923,0	131 991,4	181 388,9	247 092,3
Питома вага поточних видатків в загальному обсязі витрат	92,2	90,5	85,8	87,2	78,2
Питома вага захищених статей видатків в обсязі витрат загального фонду бюджету	78,6	70,2	74,4	76,8	74,8
Оплата праці працівників бюджетних установ	37 156,4	46 443,6	60 888,0	85 267,3	116 899,3
Нарахування на заробітну плату	13 236,1	16 496,1	22 669,8	31 663,6	41 835,9
Придбання предметів постачання і матеріалів, оплата послуг та інші видатки	14 057,6	15 525,3	13 357,5	27 805,2	34 597,6
Видатки на відрядження	231,8	262,4	259,4	250,0	497,4
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	6 215,0	10 750,9	10 181,2	19 518,8	23 203,8
Дослідження і розробки, державні програми	5 620,1	7 641,2	7 395,3	3 481,6	2 594,7
Виплата процентів, доходу за зобов'язаннями	73,1	112,9	127,8	0,0	723,9
Субсидії і поточні трансферти	66 146,3	65 405,2	66 616,5	81 902,4	106 467,9
Капітальні видатки	12 046,9	16 988,8	30 043,5	36 749,7	91 052,7
Питома вага капітальних видатків в загальному обсязі витрат	7,8	9,5	14,2	12,8	21,8
Придбання основного капіталу	4 650,1	6 489,7	8 746,0	35 710,8	73 210,7
Придбання землі і нематеріальних активів	0,0	44,3	39,7	0,0	14,6
Капітальні трансферти	7 396,8	10 454,8	21 257,8	1 038,9	17 827,4
Кредитування з урахуванням погашень	75,0	20,0	0,0	17,6	74,6
Разом	154 858,3	179 646,4	211 539,0	286 656,2	417 947,8

Джерело: Фінансове управління Вінницької міської ради

Необхідно зазначити, що протягом 2002-2006 рр. відбувається зростання обсягу та питомої ваги капітальних видатків у загальному обсязі витрат бюджету міста. Зокрема у 2006 році внаслідок зростання надходжень до бюджету розвитку, у тому числі за рахунок здійснення внутрішнього запозичення шляхом випуску облігацій

внутрішньої місцевої позики, а також надходження трансфертів з Державного та обласного бюджетів на здійснення капітальних видатків, їх питома вага у бюджеті міста становила 21,8%, а обсяг майже у 2,5 рази перевищив відповідний показник у попередньому періоді. У загальному обсязі капітальних видатків бюджету м. Вінниці майже 45,0% становлять видатки бюджету розвитку.

Зростання обсягу поточних видатків бюджету міста забезпечується виключно зростанням обсягу захищених статей видатків, питома вага яких в обсязі витрат загального фонду бюджету 2002-2005 роках теж мала тенденцію до збільшення. До захищених статей видатків м. Вінниці міська рада протягом 2002-2006 рр., на виконання положень Законів України про Державний бюджет на відповідні роки, відносить, видатки на оплату праці та нарахування на неї, медикаменти та перев'язувальні матеріали, продукти харчування, поточні трансферти населенню, поточні трансферти органам державного управління інших рівнів.

Затвердження переліку захищених статей гарантує виконання містом зобов'язань перед бюджетними та іншими установами, а з іншого боку, звужує можливості міста щодо розпорядження бюджетними коштами у разі виникнення непередбачуваних ситуацій.

Основні показники, які характеризують виконання видаткової частини бюджету м. Вінниці у 2005-2006 рр., наведені у наступній таблиці (дані щодо виконання видаткової частини бюджету м. Вінниці у 2005-2006 рр. із розбивкою на загальний та спеціальний фонди наведено в Додатках до рейтингового звіту №№3-4):

Таблиця 4.8 Виконання видаткової частини бюджету м. Вінниці у 2005-2006 рр., тис. грн.

Найменування показника	Затверджено на 2005 р. з урахуванням змін	Виконано за 2005 р.	% вик. у 2005 р. річного плану з урахуванням змін	Затверджено на 2006 р. з урахуванням змін	Темп росту показників уточненого плану 2006 р. до виконання 2005 р.	Виконано за 2006 р.	% вик. річного плану на 2006 р. з урахуванням змін
Основні видаткові статті	288 543,8	286 023,5	99,1	408 522,7	142,8	402 530,4	98,5
Державне управління	12 677,1	12 492,9	98,5	25 327,5	202,7	24 808,0	97,9
Освіта	76 278,8	77 597,3	101,7	97 670,9	125,9	105 104,0	107,6
Охорона здоров'я	53 744,5	57 503,7	107,0	71 350,3	124,1	75 943,7	106,4
Соціальний захист і соціальна допомога	43 154,3	39 196,7	90,8	60 803,7	155,1	59 051,4	97,1
Житлово-комунальне господарство	32 021,9	31 336,4	97,9	40 908,8	130,5	40 528,3	99,1
Культура і мистецтво	7 548,9	7 522,5	99,7	11 294,7	150,1	11 297,0	100,0
Засоби масової інформація	1 159,1	1 158,6	100,0	2 150,7	185,6	2 130,9	99,1
Фізична культура і спорт	2 953,1	2 967,6	100,5	4 647,1	156,6	4 628,2	99,6
Будівництво	21 608,2	20 035,9	92,7	50 746,6	253,3	41 047,9	80,9
Землеустрій	178,0	32,0	18,0	838,4	2 620,0	838,4	100,0
Транспорт	31 510,0	31 430,9	99,7	37 021,0	117,8	32 300,3	87,2
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	365,0	365,0	100,0	467,5	128,1	459,5	98,3
Охорона навколишнього природного середовища та ядерна безпека	140,0	140,0	100,0	100,0	71,4	92,8	92,8
Попередження та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	428,4	427,7	99,8	262,4	61,4	261,6	99,7
Обслуговування боргу	0,0	0,0	-	723,9	-	723,9	100,0
Фонди	4 776,5	3 816,3	79,9	4 209,2	110,3	3 314,5	78,7
Видатки, не віднесені до основних груп	379,6	395,1	104,1	1 078,3	272,9	1 036,7	96,1
Разом видатків	288 923,4	286 418,6	99,1	409 601,0	143,0	403 567,1	98,5
Кошти, що передаються до бюджетів інших рівнів	220,0	220,0	100,0	3 973,4	1 806,1	3 973,4	100,0
Кредитування громадян на будівництво житла з урахуванням повернення	18,3	17,6	96,2	82,4	468,2	74,6	90,5
Всього видатків (за вирахуванням коштів, що передаються з однієї частини бюджету в іншу)	289 161,7	286 656,2	99,1	413 656,8	144,3	407 615,1	98,5
Кошти, що передаються із загального бюджету до фонду розвитку	1 720,3	1 544,3	89,8	10 926,6	707,5	10 332,7	94,6
Всього видатків	290 882,0	288 200,5	99,1	424 583,4	147,3	417 947,8	98,4

Джерело: Фінансове управління Вінницької міської ради

Видаткова частина загального фонду бюджету міста, без урахування трансфертів до бюджету розвитку, збільшилась у 2006 році, порівняно з 2005 роком на 44,3%.

Виконання річного плану за видатками становило 98,5%, у тому числі показники загального фонду виконані на 97,9%, спеціального – 101,1%.

Основними видатковими статтями бюджету міста є видатки на фінансування установ бюджетної сфери, державного управління, житлово-комунального господарства, транспорту та, починаючи з 2004 року, – будівництва.

Освіта

У 2002-2006 роках найбільш суттєвою видатковою статтею загального фонду бюджету міста залишається освіта. Видатки на освіту включають в себе фінансування дошкільних учбових закладів, загальноосвітніх шкіл та шкіл-інтернатів, позашкільних закладів освіти тощо. Найбільшими статтями асигнувань у видатках на освіту залишаються оплата праці працівників бюджетних установ та нарахування на заробітну плату, поступове підвищення якої сприяє щорічному значному росту видатків вказаної галузі. Загальний фонд бюджету за галуззю «Освіта» у 2006 році було виконано на 99,9%.

Протягом 2006 року відбулися зміни у мережі закладів освіти міста, а саме було введено в експлуатацію 2 нові установи: дитячий садок на 110 місць у мікрорайоні Поділля та школа на 420 учнівських місць у мікрорайоні Пирогове.

Охорона здоров'я

Другою галуззю за обсягами коштів з місцевого бюджету, зо спрямовуються на її фінансування, є «Охорона здоров'я». За цим напрямком фінансуються міські клінічні лікарні, пологові будинки, поліклініки, станція швидкої медичної допомоги, стоматологічні поліклініки тощо.

Виконання видаткової частини загального фонду за вказаним напрямком у 2006 році становить майже 100% від плану. Найбільшою статтею видатків на охорону здоров'я є оплата заробітної плати та нарахування на неї. Слід зазначити, що високий показник виконання плану за видатками у галузях бюджетної сфери, в тому числі освіти, охорони здоров'я, фізичної культури та спорту, культури, обумовлений великою питомою вагою захищених статей видатків, у тому числі на оплату праці та нарахувань на неї, у видатковій структурі зазначених галузей.

Соціальний захист та соціальне забезпечення

Видатки бюджету міста на соціальний захист та соціальне забезпечення включають в себе фінансування виплат пільговим категоріям населення, соціальної допомоги громадянам, реалізацію програм соціального захисту та інших соціальних програм, утримання територіальних центрів соціального захисту громадян, центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, надання фінансової підтримки громадським організаціям інвалідів і ветеранів.

Необхідно відзначити, що виконання плану за видатками у цій галузі напряму пов'язано з надходженням соціально-спрямованих трансфертів з Державного бюджету.

У 2006 році виконання видаткової частини загального фонду бюджету міста в цілому за галуззю склало 97,1%, тобто планові показники не виконані на 1,8 млн. гривень. А саме, менше за планові показники профінансовані видатки на надання пілг окремих категоріям населення, а також додаткові виплати населенню на покриття виплат на оплату житлово-комунальних послуг.

Житлово-комунальне господарство

Видатки місцевого бюджету на житлово-комунальне господарство м. Вінниці здійснюються за такими напрямками: капітальний ремонт житлового фонду та фінансування робіт щодо аварійного обслуговування його внутрішньобудинкових мереж, капітальний ремонт теплових мереж, надання дотації житлово-комунальному господарству на покриття різниці між тарифами на комунальні послуги та собівартістю їх надання, благоустрій міста та фінансова допомога комунальним підприємствам, що забезпечують життєдіяльність міського господарства.

Виконання річного плану за видатками у цій галузі у 2006 році становило 99,1%. Значне зростання обсягу видатків за галуззю у 2006 році пояснюється надходження з Державного бюджету субвенції у сумі 11,5 млн. гривень на погашення заборгованості минулих років з різниці в тарифах на житлово-комунальні послуги та субвенції у сумі 2 794,9 тис. гривень на заходи щодо погашення заборгованості громадян за житлово-комунальні послуги та енергоносії в рахунок часткової компенсації втрат від знецінення грошових заощаджень.

Будівництво

У 2006 році видатки за цим напрямком зросли більше ніж у 2,5 рази, що пов'язане у тому числі, із використанням коштів, залучених до бюджету розвитку міста шляхом здійснення випуску облігацій внутрішньої місцевої позики. За загальним фондом кошти були спрямовані на виготовлення Генерального плану міста. Видатки спеціального фонду включають у себе реконструкція та ремонт доріг, будівництво тролейбусних ліній, будівництво школи та реконструкція приміщень закладів освіти, реконструкція приміщень закладів охорони здоров'я, реконструкція стадіону ЦПКіВ ім. Горького, реконструкція інженерних мереж міста тощо.

Транспорт

Видатки за галуззю у 2006 році було спрямовано на компенсацію проїзду окремих категорій громадян та придбання вагонів для громадського електротранспорту на

виконання Державної програми розвитку міського електротранспорту на 2006-2015 роки. Внаслідок не надходження в повному обсязі субвенції з Державного бюджету на придбання вагонів для комунального електротранспорту виконання видаткова частина бюджету міста за галузю «Транспорт» становило 87,2%.

Обслуговування боргу

За галузю «Обслуговування боргу» протягом 2006 року проводились видатки на здійснення у 2006 році випуску облігацій внутрішньої місцевої позики обсягом 20,0 млн. гривень та сплату відсоткових платежів за випуском. Виплати відсотків за облігаціями були проведені у встановлений термін і в повному обсязі.

Обсяг виконання видаткової частини бюджету міста протягом 2002-2006 рр. постійно зростає та найнижчий показник росту видаткової частини бюджету міста припадає на 2004 рік, який характеризується низькими темпами зростання обсягу доходної частини бюджету міста внаслідок зменшення обсягів податкових надходжень. Складовою частиною витрат бюджету міста протягом 2002-2003 рр. були кошти, що передаються до Державного бюджету та, починаючи з 2004 року, внаслідок випереджаючого зростання доходної частини загального фонду місцевого бюджету над видатковою, місто почало отримувати дотацію вирівнювання з Державного бюджету на покриття різниці між розрахунковим обсягом делегованих доходів та обсягом відповідних видатків загального фонду бюджету міста.

Основними видатковими статтями бюджету міста є видатки на фінансування установ бюджетної сфери, державного управління, житлово-комунального господарства, транспорту та, починаючи з 2004 року, – будівництва.

Видаткова частина загального фонду бюджету міста, без урахування трансфертів до бюджету розвитку, збільшилась у 2006 році, порівняно з 2005 роком на 44,3%. Виконання річного плану за видатками становило 98,5%, у тому числі показники загального фонду виконані на 97,9%, спеціального – 101,1%.

5. Міський бюджет м. Вінниці на 2007 рік

Бюджет міста Вінниці на 2007 рік сформовано, виходячи з підходів, визначених Бюджетним Кодексом України, Законом України «Про Державний бюджет України на 2007 рік», з урахуванням фактичних надходжень в минулих роках доходів, закріплених за бюджетом міста статтями 64 і 69 Бюджетного Кодексу України, основних макропоказників економічного та соціального розвитку України і показників економічного і соціального розвитку міста Вінниці на 2006 рік.

Рішення про міський бюджет м. Вінниці на 2007 рік було прийнято 31.01.2007 року, тобто у термін, що перевищує 2 тижні після офіційного опублікування Закону про Державний бюджет України. Закон України «Про Державний бюджет України на 2007 рік» було офіційно опубліковано 19.12.2006 року. Варто зауважити, що у відповідності до статті 79 Бюджетного Кодексу України в разі, якщо до початку нового бюджетного періоду рішення про місцевий бюджет не прийнято, місцева рада має право здійснювати витрати з бюджету лише на цілі, які визначені у рішенні про місцевий бюджет на попередній бюджетний період. При цьому, щомісячні видатки не можуть перевищувати 1/12 обсягу видатків, затверджених на попередній бюджетний період, крім витрат на погашення зобов'язань із боргу.

Доходна частина міського бюджету міста Вінниці на 2007 рік затверджена в сумі 512,9 млн. гривень, що на 25,3% та перевищує показники виконання бюджету у 2006 році. Показники доходної частини міського бюджету міста Вінниці на 2007 рік наведено в таблиці (Таблиця 5.1). Показники доходної частини міського бюджету міста Вінниці на 2007 рік із розбивкою на загальний та спеціальний фонди наведено в додатку (Додаток до рейтингового звіту №5).

Таблиця 5.1 Показники доходної частини міського бюджету м. Вінниці на 2007 рік, тис. грн.

Показник	Виконано в 2006 р., разом	Затверджено на 2007 р., разом	Темп росту по відношенню до 2006 р.
Податок з доходів фізичних осіб	148 372,5	229 263,4	154,5
Плата за держ. реєстрацію	325,2	330,0	101,5
Плата за торговий патент	7 005,4	7 622,9	108,8
Єдиний податок	16 376,2	17 790,8	108,6
Державне мито	956,4	1 000,0	104,6
Усього закріплені доходи	173 035,7	256 007,1	148,0
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	3 486,8	1 500,0	43,0
Плата за землю	12 534,2	19 256,5	153,6
Податок на промисел	153,7	155,0	100,8
Місцеві податки й збори	5 755,1	6 307,1	109,6
Плата за оренду цілісних майнових комплексів	1 742,5	1 850,0	106,2
Інші надходження	1 099,2	1 500,0	136,5
Усього власні доходи	24 771,5	30 568,6	123,4
Доходи бюджету розвитку, у тому числі:	19 060,4	26 000,0	136,4
- надходження коштів від приватизації майна	4 812,3	8 000,0	166,2
- надходження коштів від продажу землі	14 248,1	18 000,0	126,3
Податок на власність	8 817,7	9 000,0	102,1
Збір за забруднення навколишнього природного середовища	166,3	170,0	102,2
Інші надходження до фондів охорони навколишнього природного середовища	81,8	8,0	9,8
Власні надходження бюджетних організацій	20 929,1	9 962,2	47,6
Цільові фонди	2 744,0	2 716,2	99,0
Інші надходження спеціального фонду	3,1	0,0	0,0
Разом	249 609,6	334 432,1	134,0
Трансферти	149 450,8	178 477,5	119,4
у т.ч. дотація вирівнювання з Державного бюджету	37 324,9	20 015,2	53,6
Усього	399 060,4	512 909,6	128,5
Кошти, що передаються із загального фонду до бюджету розвитку	10 332,7	0,0	0,0
Разом доходів	409 393,1	512 909,6	125,3

Джерело: Фінансове управління Вінницької міської ради

За загальним фондом доходи зведеного бюджету затверджені в сумі 463,5 млн. гривень, у тому числі за такими джерелами:

- 256,0 млн. гривень – надходження загальнодержавних податків і зборів (обов'язкових платежів), які враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів (темп росту по відношенню до показника виконання у 2006 році – 148,0%);

- 30,6 млн. гривень – власні доходи, що не враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів (темп росту по відношенню до показника виконання у 2006 році – 123,4%);
- трансферти – 178,5 млн. гривень (темп росту по відношенню до показника виконання у 2005 році – 119,4%), у тому числі дотація вирівнювання в сумі 20,0 млн. гривень.

У складі закріплених доходів бюджету міста найбільшу питому вагу, а саме близько 90%, складають надходження податку з доходів фізичних осіб (85,7% від фактичного надходження закріплених доходів у 2006 році). У 2007 році планується збільшення надходжень податку з доходів фізичних осіб до фактичного надходження за зим джерелом у 2006 році на 54,5%, у тому числі за рахунок:

- зростання чисельності зайнятих на підприємствах та установах міста;
- зростання середньомісячної заробітної плати;
- збільшення з 01.01.2007 р. ставки оподаткування податком на прибуток фізичних осіб з 13% до 15%.

У складі доходів бюджету міста, які не враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів найбільшу питому вагу займає плата за землю, надходження якої у 2007 році заплановані в обсязі 19,3 млн. гривень, що на 53,6% вище за звітний показник 2006 року. Заплановане збільшення надходження плати за землю у 2007 році обумовлено збільшенням орендної плати за землю через застосування нової методики визначення орендних ставок.

Бюджетом на 2007 рік передбачено зменшення надходжень податку на прибуток підприємств комунальної власності міської ради в 2,3 рази, порівняно з виконанням надходжень за цим джерелом у 2006 році.

Обсяг доходної частини спеціального фонду бюджету міста на 26,6% менший за показник виконання доходної частини спеціального фонду у 2006 році. Це зумовлено зменшенням обсягу власних надходжень бюджетних установ внаслідок того, що окремі види доходів бюджетних установ, зокрема гранти та дарунки, не плануються.

Доходи бюджету розвитку заплановані в обсязі 136,4% показників виконання 2006 року, зокрема, заплановано зростання як обсягу доходів від відчуження майна, що перебуває в комунальній власності міста, так і доходів від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення.

Складовою частиною надходжень трансфертів до міського бюджету м. Вінниці залишається дотація вирівнювання з Державного бюджету, хоча її обсяг внаслідок випереджаючих темпів зростання доходної частини загального фонду місцевого

бюджету, порівняно із видатками загального фонду, зменшено, порівняно із фактичним надходженням у 2006 році майже у 2 рази.

Видаткову частину бюджету міста на 2007 рік без урахування коштів, що передаються із загального фонду до спеціального було затверджено в обсязі 503,0 млн. гривень, що становить 129,8% показників фактичного виконання зазначеного показника у 2006 році (Таблиця 5.2). Видаткову частину міського бюджету на 2007 рік із розбивкою на загальний та спеціальний фонди наведено в Додатку до рейтингового звіту №6.

Таблиця 5.2 Показники видаткової частини міського бюджету м. Вінниці на 2007 рік, тис. грн.

Показники	Виконано у 2006 р.	Затверджено бюджетом на 2007 р.	Темп росту показників бюджету на 2007 р. до фактичного виконання у 2006 р.
Основні видаткові статті	382 702,4	495 110,7	129,4
Державне управління	19 852,4	29 571,8	149,0
Освіта	105 055,8	118 550,7	112,8
Охорона здоров'я	75 943,7	87 552,2	115,3
Соціальний захист і соціальна допомога	44 235,6	131 292,5	296,8
Житлово-комунальне господарство	40 528,3	32 064,2	79,1
Культура і мистецтво	11 293,9	14 566,1	129,0
Засоби масової інформація	2 130,9	3 038,0	142,6
Фізична культура і спорт	4 628,2	6 087,9	131,5
Будівництво	41 047,9	18 096,4	44,1
Землеустрій	838,4	800,0	95,4
Транспорт	32 300,3	46 973,0	145,4
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	459,5	278,0	60,5
Охорона навколишнього природного середовища та ядерна безпека	91,8	0,0	0,0
Попередження та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	262,6	308,0	117,3
Обслуговування боргу	-	3 037,7	419,6
Фонди	3 309,2	2 894,2	87,5
Видатки, не віднесені до основних груп	923,3	6 051,0	655,4
Разом видатків	383 625,7	501 161,7	130,6
Трансферти з місцевого бюджету	3 973,4	1 836,0	46,2
Всього видатків	387 599,1	502 997,7	129,8
Кошти, що передаються із загального фонду бюджету до бюджету розвитку	10 332,7	0,0	0,0
Кредитування громадянам на будівництво житла з урахуванням погашення	74,6	0,0	0,0
Разом	398 006,4	502 997,7	126,4

Джерело: Фінансове управління Вінницької міської ради

У 2007 році передбачається зростання обсягу видатків бюджету міста на фінансування основних галузей бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту) та державного управління.

В обсязі видатків, передбачених бюджетом міста на утримання установ бюджетної сфери в повному обсязі передбачено фінансування оплати праці з нарахуваннями на неї, витрат на послуги зв'язку, оплати енергоносіїв і комунальних послуг. При цьому, зростання видатків за цими галузями зумовлено запланованим зростанням заробітної плати працівників бюджетної сфери.

Порівняно з попереднім бюджетним періодом зменшено видатки на фінансування галузей «Житлово-комунальне господарство», «Будівництво» та «Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю».

Зменшення обсягу асигнувань, порівняно з 2006 роком, за галуззю «Житлово-комунальне господарство» на 20,9% зумовлено тим, що у 2007 році не планується надходження з Державного бюджету субвенції на заходи щодо погашення заборгованості громадян за житлово-комунальні послуги та енергоносії в рахунок часткової компенсації втрат від знецінення грошових заощаджень та субвенції на погашення заборгованості минулих років з різниці в тарифах на житлово-комунальні послуги.

Зменшення асигнувань за галуззю «Будівництво» зумовлено запланованим погашенням за рахунок бюджету розвитку, який є джерелом капітальних вкладень, облігацій серії А внутрішньої місцевої позики. З метою здійснення погашення облігацій відповідно до графіку, бюджет міста було затверджено з профіцитом у частині бюджету розвитку на суму 8,0 млн. гривень.

Видатки на обслуговування внутрішнього боргу, затвержені в сумі 3,0 млн. гривень, спрямовуються на обслуговування облігацій внутрішньої місцевої позики 2006 року обсягом 20,0 млн. гривень, та запланованого у II півріччі 2007 року випуску облігації внутрішньої місцевої позики обсягом 15,0 млн. гривень.

Доходна частина міського бюджету міста Вінниці на 2007 рік затверджена в сумі 512,9 млн. гривень, що на 25,3% та перевищує показники виконання бюджету у 2006 році. За загальним фондом передбачено збільшення обсягу доходної частини, проти показника 2006 року, на 39,7%, переважно, за рахунок значного збільшення обсягу закріплених та власних доходів.

Обсяг доходної частини спеціального фонду бюджету міста на 2007 рік на 26,6% менший за показник виконання доходної частини спеціального фонду у 2006 році, що зумовлено зменшенням обсягу власних надходжень бюджетних установ на суму окремих видів доходів бюджетних установ, зокрема грантів та дарунків, які не плануються. Доходи бюджету розвитку заплановані в обсязі 136,4% показників виконання 2006 року, зокрема, заплановано зростання як обсягу доходів від відчуження майна, що перебуває в комунальній власності міста, так і доходів від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення.

Складовою частиною надходжень трансфертів до міського бюджету м. Вінниці залишається дотація вирівнювання з Державного бюджету, хоча її обсяг внаслідок випереджаючих темпів зростання доходної частини загального фонду місцевого бюджету, порівняно із видатками загального фонду, зменшено, порівняно із фактичним надходженням у 2006 році майже у 2 рази.

Видаткову частину бюджету міста на 2007 рік без урахування коштів, що передаються із загального фонду до спеціального було затверджено в обсязі 503,0 млн. гривень, що становить 129,8% показників фактичного виконання зазначеного показника у 2006 році. У 2007 році передбачається зростання обсягу видатків бюджету міста на фінансування основних галузей бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту) та державного управління.

З метою здійснення погашення облігацій у відповідності до графіку, бюджет міста було затверджено з профіцитом в частині бюджету розвитку на суму 8,0 млн. гривень. Видатки на обслуговування внутрішнього боргу, заплановані з урахуванням обслуговування облігацій внутрішньої місцевої позики 2006 року обсягом 20,0 млн. гривень, та запланованого у II півріччі 2007 року випуску облігації внутрішньої місцевої позики обсягом 15,0 млн. гривень.

6. Боргові зобов'язання міста

6.1. Консолідований борг міста Вінниці

Зважаючи на світову практику, до консолідованого боргу міста відносять фінансові зобов'язання, прострочену кредиторську заборгованість та умовні зобов'язання (гарантії) місцевих органів влади, а також прострочені фінансові зобов'язання та прострочену кредиторську заборгованість підприємств та організацій комунальної форми власності.

6.1.1. Бюджетні фінансові зобов'язання

До прямих боргових зобов'язань бюджету м. Вінниці відносяться запозичення, а також короткотермінові та середньострокові позики, залучені до бюджету міста. У 2006 році Вінницька міська рада прийняла рішення щодо здійснення у 2006 році внутрішнього запозичення до бюджету розвитку міського бюджету в сумі 20 млн. гривень на термін до 3-х років шляхом випуску облігацій внутрішньої місцевої позики для реконструкції доріг міста.

Відповідно до Інформації про випуск облігацій місцевої позики м. Вінниці 2006 року розміщення облігацій, організатором випуску якого виступив ВАТ КБ «Хрещатик», було здійснено трьома серіями шляхом відкритого продажу за наступним графіком:

- протягом 15.06.2006 р. – розміщення серії А на суму 8,0 млн. гривень (ставка доходу – 11,95% річних, термін обігу – 563 дні);
- протягом 15.08.2006 р. – розміщення серії В на суму 8,0 млн. гривень (ставка доходу – 12,0% річних, термін обігу – 868 днів);
- протягом 15.11.2006 р. – розміщення серії С на суму 4,0 млн. гривень (ставка доходу – 12,0% річних, термін обігу – 927 днів).

Протягом III-IV кварталів 2006 року кошти від розміщення облігацій внутрішньої місцевої позики м. Вінниці обсягом 20,0 млн. гривень надійшли до бюджету міста в повному обсязі.

Відповідно до умов випуску виплата відсотків за облігаціями кожної серії проводиться один раз на 3 місяці, оферта при розміщенні не передбачена. Графік погашення боргових зобов'язань за облігаціями внутрішньої місцевої позики м. Вінниці 2006 року, наведено нижче (Таблиця 6.1).

Таблиця 6.1 Графік погашення основної суми боргу та відсотків за облігаціями внутрішньої місцевої позики м. Вінниці 2006 року обсягом 20,0 млн. гривень

Терміни виплати відсотків за облігаціями	Серія А, сума відсотків до погашення, грн.	Серія А, погашення основної суми боргу, грн.	Серія В, сума відсотків до погашення, грн.	Серія В, погашення основної суми боргу, грн.	Серія С, сума відсотків до погашення, грн.	Серія С, погашення основної суми боргу, грн.
15.09.2006	240 960,0	-	-	-	-	-
15.11.2006	-	-	242 000,0	-	-	-
16.12.2006	240 960,0	-	-	-	-	-
2006 рік, разом	481 920,0	0,0	242 000,0	0,0	0,0	0,0
15.02.2007	-	-	242 000,0	-	121 000,0	-
16.03.2007	235 760,0	-	-	-	-	-
16.05.2007	-	-	236 720,0	-	-	-
18.05.2007	-	-	-	-	121 000,0	-
15.06.2007	238 320,0	-	-	-	-	-
15.08.2007	-	-	239 360,0	-	-	-
16.08.2007	-	-	-	-	118 360,0	-
15.09.2007	240 960,0	-	-	-	-	-
15.11.2007	-	-	242 000,0	-	119 680,0	-
16.12.2007	240 960,0	-	-	-	-	-
30.12.2007	36 640,0	8 000 000,0	-	-	-	-
2007 рік, разом	992 640,0	8 000 000,0	960 080,0	0,0	480 040,0	0,0
15.02.2008	X	X	241 600,0	-	120 800,0	-
15.05.2008	X	X	236 080,0	-	-	-
17.05.2008	X	X	-	-	120 640,0	-
14.08.2008	X	X	238 720,0	-	-	-
15.08.2008	X	X	-	-	118 040,0	-
14.11.2008	X	X	241 280,0	-	119 360,0	-
30.12.2008	X	X	120 640,0	8 000 000,0	-	-
2008 рік, разом	0,0	0,0	1 078 320,0	8 000 000,0	478 840,0	0,0
14.02.2009	X	X	X	X	120 840,0	-
17.05.2009	X	X	X	X	121 000,0	-
30.05.2009	X	X	X	X	17 080,0	4 000 000,0
2009 рік, разом	0,0	0,0	0,0	0,0	258 920,0	4 000 000,0
Разом	1 474 560,0	8 000 000,0	2 280 400,0	8 000 000,0	1 217 800,0	4 000 000,0

Джерело: Вінницька міська рада

Наведені дані свідчать, що погашення коштів внутрішнього запозичення, яке було залучено Вінницькою міською радою у 2006 році, проводитиметься у декілька етапів протягом 2007-2009 рр. (відповідно до періоду обігу облігацій серій А-С), що дозволить рівномірно розподілити боргове навантаження на бюджет розвитку міського бюджету м. Вінниці.

При цьому, необхідно відзначити, що з метою зменшення навантаження на бюджет місто здійснює активні операції з коштами, залученими шляхом випуску облігацій внутрішніх місцевих позик, а також іншими тимчасово-вільними залишками

спеціального фонду. А саме, у 2006 році бюджет міста Вінниці розмістив тимчасово-вільні залишки спеціального фонду бюджету, у тому числі кошти внутрішнього запозичення, на депозит у банківській установі під 16,0% річних, що дозволило частково покрити видатки на обслуговування прямого боргу. Виплати за облігаціями внутрішньої місцевої позики протягом аналізованого періоду м. Вінниці проводила відповідно до графіку та в повному обсязі.

З метою здійснення погашення облігацій серії А у відповідності до графіку, бюджет міста Вінниці на 2007 рік було затверджено з профіцитом в частині бюджету розвитку на суму 8,0 млн. гривень. На 2007 рік заплановані також видатки на обслуговування внутрішнього боргу, розраховані з урахуванням обслуговування облігацій внутрішньої місцевої позики 2006 року обсягом 20,0 млн. гривень, та запланованого у II півріччі 2007 року випуску облігації внутрішньої місцевої позики обсягом 15,0 млн. гривень.

Для своєчасного забезпечення фінансовими ресурсами поточних видатків загального фонду міського бюджету, переважно з метою виплати заробітної плати працівникам бюджетних установ у літній період, протягом 2002-2006 рр. бюджет міста залучав короткострокові позички на покриття тимчасових касових розривів. При цьому, у 2002-2003 рр. кошти залучалися у комерційних банках на умовах платності, а з 2004 року залучалися безвідсоткові позички за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку. Погашення залучених коштів проводилось відповідно до чинного законодавства (протягом 3-х місяців з моменту залучення) та укладених угод, а також у межах бюджетного періоду.

У 2006 році бюджетом м. Вінниці було залучено 20 000,0 тис. гривень безвідсоткових позичок на покриття касових розривів за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку. Станом на 01.01.2007 р. залучені кошти погашені в повному обсязі.

Крім того, у 2005 році до бюджету міста було залучено середньострокову безвідсоткову позичку за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку в обсязі невиконання розрахунково визначених Міністерством фінансів України прогнозних надходжень доходів бюджету міста, що враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів. Станом на 01.01.2006 р. непогашений залишок залученої у 2005 році середньострокової позички становив 4 198,0 тис. гривень, з яких 3 427,6 тис. гривень було погашено в I кварталі 2006 року, внаслідок чого сума заборгованості бюджету м. Вінниці за цим напрямком скоротилася до 770,4 тис. гривень. За інформацією Вінницької міської ради на виконання Наказу Міністерства фінансів України від 30.11.2006 р. «Про списання непогашеної заборгованості за взаємними розрахунками та бюджетними позичками» Державним казначейством України було списано непогашений залишок середньострокової позички, наданої бюджету м. Вінниці у повному обсязі. Таким чином, станом на 01.01.2007 р. заборгованість бюджету міста з середньостроковими позичками відсутня.

До прямих фінансових зобов'язань слід віднести також кредит у розмірі 2,6 млн. гривень, наданий місту з обласного бюджету у 2000 році. За інформацією Фінансового управління Вінницької міської ради у зв'язку з відсутністю механізму

повернення цей кредит на разі не погашений, тобто може бути пред'явлений до погашення, що призведе до додаткових витрат загального фонду місцевого бюджету.

Таким чином, сума прямого боргу бюджету м. Вінниці станом на 01.01.2007 р. дорівнює 22 600,0 тис. гривень, у тому числі:

- 20 000,0 тис. гривень – кошти, що надійшли до бюджету розвитку міського бюджету м. Вінниці внаслідок розміщення облігацій внутрішньої місцевої позики;
- 2 600,0 тис. гривень – кредит, наданий місту з обласного бюджету у 2000 році.

Пряме боргове навантаження бюджету міста Вінниці станом на 01.01.2007 р., тобто співвідношення обсягу боргу до уточненого плану доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду до спеціального, становить 9,0%, проти 3,9%, за наслідками виконання бюджету у 2005 році.

6.1.2. Прострочена бюджетна кредиторська заборгованість

На 01.01.2007 р. бюджет м. Вінниці має прострочену кредиторську заборгованість у сумі 1 808,9 тис. гривень, яка відноситься до умовних зобов'язань, наслідком яких можуть бути безумовні видатки.

Динаміку змін суми простроченої кредиторської заборгованості наведено в наступній таблиці:

Таблиця 6.2 Прострочена кредиторська заборгованість бюджету м. Вінниці по загальному та спеціальному фондах за 2003-2006 роки, тис. грн.

Галузь	на 01.01.2004	на 01.01.2005	на 01.01.2006	на.01.01.2007	списана станом на 01.01.2007
Державне управління	10,8	0,6	0,0	0,0	0,0
Освіта	210,0	44,1	3,1	0,0	3,1
Охорона здоров'я	132,0	143,0	17,5	10,3	3,2
Соціальний захист і соціальна допомога	1 579,7	0,0	51,8	45,2	0,0
Житлово-комунальне господарство	5 979,0	3 546,7	0,1	3,3	0,0
Культура і мистецтво	72,5	4,9	0,0	0,0	0,0
Фізична культура і спорт	20,8	0,7	0,0	0,0	0,0
Транспорт	0,0	0,0	0,0	1 742,1	0,0
Охорона навколишнього природного середовища та ядерна безпека	0,0	40,0	0,0	0,0	0,0
Попередження та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0
Фонди	7,8	0,0	34,0	8,0	0,0
Всього	9 842,9	3 780,2	106,6	1 808,9	6,3

Джерело: Фінансове управління Вінницької міської ради

Протягом 2006 року обсяг простроченої кредиторської заборгованості бюджету м. Вінниці збільшився, проти відповідного показника станом на 01.01.2006 р., на 1 702,3 тис. гривень, передусім, внаслідок значного зростання заборгованості за галузями: «Соціальний захист і соціальна допомога» та «Транспорт». Найбільша сума простроченої кредиторської заборгованості припадає на галузь «Транспорт» – 1,742,1 тис. гривень – заборгованість за пільговий проїзд окремих категорій громадян, що виникла у зв'язку із недоотриманням відповідної субвенції з Державного бюджету.

6.1.3. Фінансові зобов'язання та кредиторська заборгованість підприємств та організацій комунальної форми власності

У 2006 році кредити в комерційних банках залучали 7 із 43 комунальних підприємств м. Вінниці на загальну суму 14 691,3 тис. гривень. Крім того, станом на 01.01.2006 р. непогашений залишок за кредитом, залученим КП «Шляхове управління ремонту та утримання доріг» становив 156,0 тис. гривень.

Станом на 01.01.2007 р. непогашений залишок за кредитами, залученими комунальними підприємствами, становив 12 919,0 тис. гривень. Інформацію щодо залучення та погашення протягом 2006 року кредитів комунальними підприємствами м. Вінниці надано в таблиці (Таблиця 6.3).

Таблиця 6.3 Обсяги залучених та погашених кредитів комунальними підприємствами міста Вінниці у 2006 році

Назва підприємства	Рік одержання кредиту	Залишок за кредитом станом на 01.01.2006 р.	Обсяг залучених коштів, тис. грн.	Відсоткова ставка, %	Термін погашення	Залишок за кредитом станом на 01.07.2006 року
КП «Житлово-експлуатаційна контора №2»	2006	0,0	28,0	18,5	23.10.2007	28,0
КП «Житлово-експлуатаційна контора №4»	2006	0,0	10,5	19,0	10.2007	10,5
КП «Житлово-експлуатаційна контора №11»	2006	0,0	32,0	19,0	27.01.2007	17,0
КП ВМР «Вінницяміськтеплоенерго»	2006	0,0	10 300,0	18,0	18.09.2007	8 776,0
КП «Шляхове управління ремонту та утримання доріг»	2005	156,0	156,0	21,0	04.11.2007	96,5
Вінницьке комунальне підприємство «Трамвайно-тролейбусне управління»	2006	0,0	4 020,8	18,5	23.10.2007	3 691,0
МКП «Вінницька міська аптека»	2006	0,0	300,0	20,0	06.03.2009	300,0
Разом	X	156,0	14 691,3	X	X	12 919,0

Джерело: Фінансове управління Вінницької міської ради

Несвочасна сплата населення за житлово-комунальні послуги зумовила утворення простроченої дебіторської та згодом кредиторської заборгованості комунальних підприємств міста Вінниці, передусім, ЖЕКів та постачальників теплоенергоносіїв населенню (КП ВМР «Вінницяміськтеплоенерго»). Зокрема, станом на 01.01.2007 р. обсяг простроченої кредиторської заборгованості комунальних підприємств м. Вінниці становив 27,2 млн. гривень та збільшився на 54,5%, порівняно із відповідним показником станом на 01.01.2006 р.

Таким чином, обсяг консолідованого борг м. Вінниці станом на 01.01.2007 р. становить 64 549,7 тис. гривень та складається з:

- 22 600,0 тис. гривень – прямі боргові зобов'язання бюджету м. Вінниці;
- 1 808,9 тис. гривень – прострочена кредиторська заборгованість бюджетних установ, що утримуються за рахунок загального та спеціального фондів бюджету м. Вінниці;
- 12 919,0 тис. гривень – непогашений залишок за кредитами, залученими комунальними підприємствами міста;
- 27 221,8 тис. гривень – прострочена кредиторська заборгованість комунальних підприємств м. Вінниці.

6.2. Перспективи залучення коштів у майбутньому

6.2.1. Запланований у 2007 році випуск облігацій внутрішньої місцевої позики

В 2007 році Вінницька міська рада планує здійснити випуск облігацій внутрішньої місцевої позики у розмірі 15,0 млн. гривень та збільшити, таким чином, обсяг прямого боргу міста до 37,6 млн. гривень. Облігації планується випустити з метою залучення коштів до бюджету розвитку для фінансування на реконструкції доріг міста.

Випуск планується здійснити двома серіями D та E на строк обігу до 3 років 3 місяці:

- серія D у сумі 6,0 млн. гривень – розміщення з 01.08.2007 р., погашення основної суми боргу – 30.12.2009 р.;
- серія E у сумі 9,0 млн. гривень – розміщення з 01.10.2007 р., погашення основної суми боргу – 30.12.2010 р.

Відсоткова ставка за запозиченням встановлюватиметься відповідно до кон'юнктури ринку, але не вище 14%.

Прогнозні обсяги надходжень до бюджету розвитку м. Вінниці протягом всього періоду погашення основної суми боргу надані в наступній таблиці:

Таблиця 6.4 Прогнозні показники надходжень бюджету розвитку м. Вінниці протягом всього періоду погашення основної суми боргу, тис. гривень

Період	Надходження коштів від відчуження майна	Надходження коштів від продажу землі	Надходження коштів від здійснення запозичень	Прогнозний обсяг надходжень до бюджету розвитку	Погашення основної суми боргу за випуском облігацій 2006 року на суму 20,0 млн. грн.	Погашення основної суми боргу за випуском облігацій 2007 року на суму 15,0 млн. грн.	Погашення основної суми боргу за випусками облігацій 2006-2007 року, Разом	Питома вага видатків на погашення основної суми боргу в обсязі бюджету розвитку
2007	8 000,0	18 000,0	15 000,0	26 000,0	8 000,0	0,0	8 000,0	30,8
2008	1 000,0	13 356,0	0,0	14 356,0	8 000,0	0,0	8 000,0	55,7
2009	600,0	19 939,7	0,0	20 539,7	4 000,0	6 000,0	10 000,0	48,7
2010	600,0	13 495,0	0,0	14 095,0	0,0	9 000,0	9 000,0	63,9
Разом	10 200,0	64 790,7	0,0	74 990,7	20 000,0	15 000,0	35 000,0	46,7

Джерело: Фінансове управління Вінницької міської ради

Наведені дані свідчать, що протягом 2007-2010 року прогнозні обсяги доходів бюджету розвитку (без коштів, що надійшли від здійснення запозичень урахування запозичень) дозволять місту здійснювати погашення облігацій внутрішніх місцевих позик. Згідно з наведеними розрахунками протягом 2007-2010 року на погашення

основної суми боргу за випусками облігацій 2006-2007 року місто спрямуватиме від 30,8% до 63,9% доходів бюджету розвитку.

Прогнозне пряме боргове навантаження міського бюджету міста Вінниці у 2007 році, з урахуванням запланованого випуску, а саме співвідношення граничного обсягу боргу станом на кінець бюджетного періоду до загального обсягу доходів без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду до спеціального, складатиме 11,2%, проти 9,0%, за наслідками виконання міського бюджету у 2006 році.

Обсяг видатків на обслуговування боргу міста у 2007 році, відповідно до рішення про бюджет м. Вінниці на 2007 рік, не перевищує 0,7% видатків загального фонду міського бюджету міста без урахування коштів, що передаються до спеціального фонду. Таким чином, проектне співвідношення видатків на обслуговування боргу до видатків загального фонду не перевищує встановленого Бюджетним кодексом України обмеження в 10%.

6.2.2. Плани щодо залучення кредитів комунальними підприємствами за участю ЄБРР

Необхідно відзначити, що в результаті переговорів з Європейським банком реконструкції та розвитку, Вінницькою міською радою було укладено попередню тристоронню угоду щодо підготовки кредитного фінансування КУП «Вінницятеплокомуненерго» під гарантію міста на загальну суму до 10,0 млн. євро терміном на 13 років з метою реконструкції комунальних теплових мереж міста та обладнання окремих житлових комплексів м. Вінниці автономними системами опалення.

На сьогодні, у рамках підготовчої роботи за Проектом готується техніко-економічне обґрунтування, на підставі якого буде визначено обсяг пріоритетних інвестицій. Перший транш позики планується отримати до початку опалювального сезону у 2007 році.

7. Рейтингова історія м. Вінниці

Рейтингову історію міста Вінниці було розпочато 13.10.2005 р., коли борговим зобов'язанням Вінницької міської ради (випуск облігацій внутрішньої місцевої позики 2006 року обсягом 20,0 млн. гривень) вперше було визначено довгостроковий кредитний рейтинг 13.10.2005 р. на рівні «uaBB» за національною шкалою кредитних рейтингів, прогноз рейтингу стабільний.

Протягом 2006 року рейтинг боргового зобов'язання Вінницької міської ради обсягом 20,0 млн. гривень підтверджувався та 30.10.2006 р. кредитний рейтинг випуску облігацій внутрішньої місцевої позики 2006 року було підвищено до рівня «uaBB+» за українською національною шкалою, прогноз стабільний.

Кредитний рейтинг випуску облігацій внутрішньої місцевої позики 2006 року обсягом 20,0 млн. гривень 12.04.2007 р. було підвищено до рівня «uaBBB-» за українською національною шкалою, прогноз стабільний.

РА «Кредит-Рейтинг» 12.04.2007 р. визначило кредитний рейтинг м. Вінниця на рівня «uaBBB-» за українською національною шкалою, прогноз стабільний.

Висновок

Зважаючи на результати проведеного аналізу соціально-економічного розвитку та виконання бюджету м. Вінниці протягом 2002-2006 років, рейтингове агентство прийняло рішення про визначення кредитного рейтингу боргового зобов'язання м. Вінниці обсягом 15,0 млн. гривень на рівні «uaBBB-», зі стабільним прогнозом.

Генеральний директор

С. А. Дубко

Начальник відділу муніципальних рейтингів

О. В. Шубіна

Провідний фінансовий аналітик

О. К. Самойлова

Додатки

Бюджет м. Вінниці протягом 2004-2006 рр. з розбивкою на загальний та спеціальний фонди, представлений у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2004 р., Загальний фонд	2004 р., Спеціальний фонд	2004 р., Разом	2005 р., Загальний фонд	2005 р., Спеціальний фонд	2005 р., Разом	2006 р., Загальний фонд	2006 р., Спеціальний фонд	2006 р. Разом
Податкові надходження	110 076,2	4 634,2	114 710,4	135 492,5	6 704,2	142 196,7	194 010,2	8 817,7	202 827,9
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	-203,2	12 095,4	11 892,2	1 786,5	13 740,4	15 526,9	3 347,4	24 113,5	27 460,9
Отримані трансферти без урахування внутрішніх трансфертів	74 597,8	1 932,9	76 530,7	97 962,1	12 147,3	110 109,4	123 486,1	15 567,0	139 053,1
Операційні надходження всього	184 470,8	18 662,5	203 133,3	235 241,1	32 591,9	267 833,0	320 843,7	48 498,2	369 341,9
Поточні видатки	102 135,4	12 615,8	114 751,2	152 597,2	15 389,3	167 986,5	200 524,6	19 104,1	219 628,7
Субсидії та поточні трансферти	64 672,4	1 944,1	66 616,5	72 658,7	9 243,7	81 902,4	92 193,0	14 274,9	106 467,9
Операційні видатки всього	166 807,8	14 559,9	181 367,7	225 255,9	24 633,0	249 888,9	292 717,6	33 379,0	326 096,6
Операційний баланс	17 663,0	4 102,6	21 765,6	9 985,2	7 958,9	17 944,1	28 126,1	15 119,2	43 245,3
Фінансовий дохід	4,0	0,1	4,1	2,3	0,0	2,3	523,4	1,9	525,3
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	127,8	0,0	127,8	0,0	0,0	0,0	723,9	0,0	723,9
Фінансовий баланс	-123,8	0,1	-123,7	2,3	0,0	2,3	-200,5	1,9	-198,6
Поточний баланс	17 539,2	4 102,7	21 641,9	9 987,5	7 958,9	17 946,4	27 925,6	15 121,1	43 046,7
Капітальні надходження	0,0	6 226,6	6 226,6	0,0	18 408,0	18 408,0	0,0	19 060,4	19 060,4
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	0,0	10 195,0	10 195,0	0,0	1 544,3	1 544,3	10 397,7	10 332,7	20 730,4
Капітальні надходження всього	0,0	16 421,6	16 421,6	0,0	19 952,3	19 952,3	10 397,7	29 393,1	39 790,8
Капітальні видатки	4 933,8	3 851,9	8 785,7	10 275,3	25 435,5	35 710,8	20 390,3	52 835,0	73 225,3
Капітальні трансферти без трансфертів до бюджету розвитку	5 520,2	15 737,6	21 257,8	408,9	630,0	1 038,9	6 392,0	1 102,7	7 494,7
Капітальні трансферти до бюджету розвитку	10 195,0		10 195,0	1 544,3		1 544,3	10 332,7		10 332,7
Капітальні видатки всього	20 649,0	19 589,5	40 238,5	12 228,5	26 065,5	38 294,0	37 115,0	53 937,7	91 052,7
Капітальний баланс	-20 649,0	-3 167,9	-23 816,9	-12 228,5	-6 113,2	-18 341,7	-26 717,3	-24 544,6	-51 261,9
Баланс після капітальних видатків	-3 109,8	934,8	-2 175,0	-2 241,0	1 845,7	-395,3	1 208,3	-9 423,5	-8 215,2
Надання пільгових кредитів громадянам з урахуванням повернення	0,0	0,0	0,0	100,0	-82,4	17,6	0,0	74,6	74,6
Профіцит/дефіцит	-3 109,8	934,8	-2 175,0	-2 341,0	1 928,1	-412,9	1 208,3	-9 498,1	-8 289,8
Фінансування	3 109,8	-934,8	2 175,0	2 341,0	-1 928,1	412,9	-1 208,3	9 498,1	8 289,8
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Вінницької міської ради

Фінансування бюджету м. Вінниці у 2004-2006 рр. з розбивкою на загальний та спеціальний фонди, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2004 р., Загальний фонд	2004 р., Спеціальний фонд	2004 р., Разом	2005 р., Загальний фонд	2005 р., Спеціальний фонд	2005 р., Разом	2006 р., Загальний фонд	2006 р., Спеціальний фонд	2006 р. Разом
Профіцит/дефіцит	-3 109,8	934,8	-2 175,0	-2 341,0	1 928,1	-412,9	1 208,3	-9 498,1	-8 289,8
Фінансування	3 109,8	-934,8	2 175,0	2 341,0	-1 928,1	412,9	-1 208,3	9 498,1	8 289,8
Зміна залишків	3 109,8	-819,8	2 290,0	-1 857,0	-1 928,1	-3 785,1	2 222,1	1 387,6	3 609,7
Залишок на початок року	6 443,8	1 132,9	7 576,7	3 334,0	1 952,7	5 286,7	5 191,0	3 880,8	9 071,8
Залишок на кінець року	3 334,0	1 952,7	5 286,7	5 191,0	3 880,8	9 071,8	2 968,9	2 493,2	5 462,1
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-11 889,5	-11 889,5
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1 317,1	1 317,1
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	13 206,6	13 206,6
Фінансування за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку	0,0	0,0	0,0	4 198,0	0,0	4 198,0	-3 427,6	0,0	-3 427,6
Одержано	4 000,0	0,0	4 000,0	40 483,0	0,0	40 483,0	20 000,0	0,0	20 000,0
Повернено	4 000,0	0,0	4 000,0	36 285,0	0,0	36 285,0	23 427,6	0,0	23 427,6
Фінансування за рахунок інших банків	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Одержано позик	4 000,0	0,0	4 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Повернено позик	4 000,0	0,0	4 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Фінансування за борговими операціями	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20 000,0	20 000,0
Запозичення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20 000,0	20 000,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Інші розрахунки	0,0	-115,0	-115,0	0,0		0,0	-2,8	0,0	-2,8
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Вінницької міської ради

Виконання видаткової частини загального фонду бюджету м. Вінниці у 2005-2006 рр., тис. грн.

Показник	Затверджено на 2005 р. з урахуванням змін	Виконано за 2005 р.	% вик. у 2005 р. річного плану з урахуванням змін	Затверджено на 2006 р. з урахуванням змін	Темп росту показників уточненого плану 2006 р. до виконання 2005 р.	Виконано за 2006р.	% вик. річного плану на 2006 р. з урахуванням змін
Основні видаткові статті	240 407,3	235 344,2	97,9	322 188,7	136,9	315 227,3	97,8
Державне управління	11 764,4	11 671,8	99,2	23 673,7	202,8	23 439,2	99,0
Освіта	74 173,7	74 069,6	99,9	94 778,1	128,0	94 667,6	99,9
Охорона здоров'я	51 718,0	51 698,6	100,0	68 902,3	133,3	68 791,3	99,8
Соціальний захист і соціальна допомога	43 146,8	39 157,9	90,8	60 783,0	155,2	59 008,7	97,1
Житлово-комунальне господарство	22 525,0	21 850,4	97,0	26 265,2	120,2	25 710,9	97,9
Культура і мистецтво	6 674,1	6 639,4	99,5	10 355,3	156,0	10 269,7	99,2
Засоби масової інформація	1 159,1	1 158,6	100,0	2 150,7	185,6	2 130,9	99,1
Фізична культура і спорт	2 928,1	2 926,5	99,9	4 587,1	156,7	4 585,5	100,0
Будівництво	202,3	202,3	100,0	970,0	479,5	767,7	79,1
Землеустрій	178,0	32,0	18,0	838,4	2 620,0	838,4	100,0
Транспорт	25 354,4	25 354,4	100,0	27 781,1	109,6	23 922,6	86,1
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	15,0	15,0	100,0	17,5	116,7	17,5	100,0
Охорона навколишнього природного середовища та ядерна безпека	140,0	140,0	100,0	100,0	71,4	91,8	91,8
Попередження та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	428,4	427,7	99,8	262,4	61,4	261,6	99,7
Обслуговування боргу	0,0	0,0	0,0	723,9	-	723,9	100,0
Видатки, не віднесені до основних груп	379,6	375,9	99,0	1 078,3	286,9	1 023,1	94,9
Разом видатків	240 786,9	235 720,1	97,9	323 267,0	137,1	316 250,4	97,8
Кошти, що передаються до бюджетів інших рівнів	220,0	220,0	100,0	3 973,4	1 806,1	3 973,4	100,0
Кредитування громадянам на будівництво житла з урахуванням погашення	100,0	100,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Всього видатків (за вирахуванням коштів, що передаються з одної частини бюджету в іншу)	241 106,9	236 040,1	97,9	327 240,4	138,6	320 223,8	97,9
Кошти, що передаються із загального фонду бюджету до бюджету розвитку	1 720,3	1 544,3	89,8	10 926,6	707,5	10 332,7	94,6
Всього витрат	242 827,2	237 584,4	97,8	338 167,0	142,3	330 556,5	97,7

Джерело: Фінансове управління Вінницької міської ради

Виконання видаткової частини спеціального фонду бюджету м. Вінниці у 2005-2006 рр., тис. грн.

Найменування показника	Затверджено на 2005 р. з урахуванням змін	Виконано за 2005 р.	% вик. до плану на 2005 р. з урахуванням змін	Затверджено на 2006 р. з урахуванням змін	Темп росту показників уточненого плану 2006 р. до виконання 2005 р.	Виконано у 2006 р.	% вик. річного плану на 2006 р. з урахуванням змін
Основні видаткові статті	48 136,5	50 679,3	105,3	86 334,0	#ДЕЛО!	87 303,1	101,1
Державне управління	912,7	821,1	90,0	1 653,8	201,4	1 368,8	82,8
Освіта	2 105,1	3 527,7	167,6	2 892,8	82,0	10 436,4	360,8
Охорона здоров'я	2 026,5	5 805,1	286,5	2 448,0	42,2	7 152,4	292,2
Соціальний захист і соціальна допомога	7,5	38,8	517,3	20,7	53,4	42,7	206,3
Житлово-комунальне господарство	9 496,9	9 486,0	99,9	14 643,6	154,4	14 817,4	101,2
Культура і мистецтво	874,8	883,1	100,9	939,4	106,4	1 027,3	109,4
Фізична культура і спорт	25,0	41,1	164,4	60,0	146,0	42,7	71,2
Будівництво	21 405,9	19 833,6	92,7	49 776,6	251,0	40 280,2	80,9
Транспорт	6 155,6	6 076,5	98,7	9 239,9	152,1	8 377,7	90,7
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	350,0	350,0	100,0	450,0	128,6	442,0	98,2
Попередження та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	0,0	0,0	0,0	0,0	-	1,0	-
Фонди	4 776,5	3 816,3	79,9	4 209,2	110,3	3 314,5	78,7
Видатки, не віднесені до основних груп	0,0	19,2	-	0,0	0,0	13,6	-
Разом видатків	48 136,5	50 698,5	105,3	86 334,0	170,3	87 316,7	101,1
Кредитування (надання пільгового довгострокового кредиту громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	0,0	0,0	0,0	159,7	-	159,7	0,0
Повернення кредитів, наданих для кредитування громадян на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	-81,7	-82,4	100,9	-77,3	93,8	-85,1	110,1
Всього витрат	48 054,8	50 616,1	105,3	86 416,4	170,7	87 391,3	101,1

Джерело: Фінансове управління Вінницької міської ради

Показники доходної частини міського бюджету м. Вінниці на 2007 рік, тис. грн.

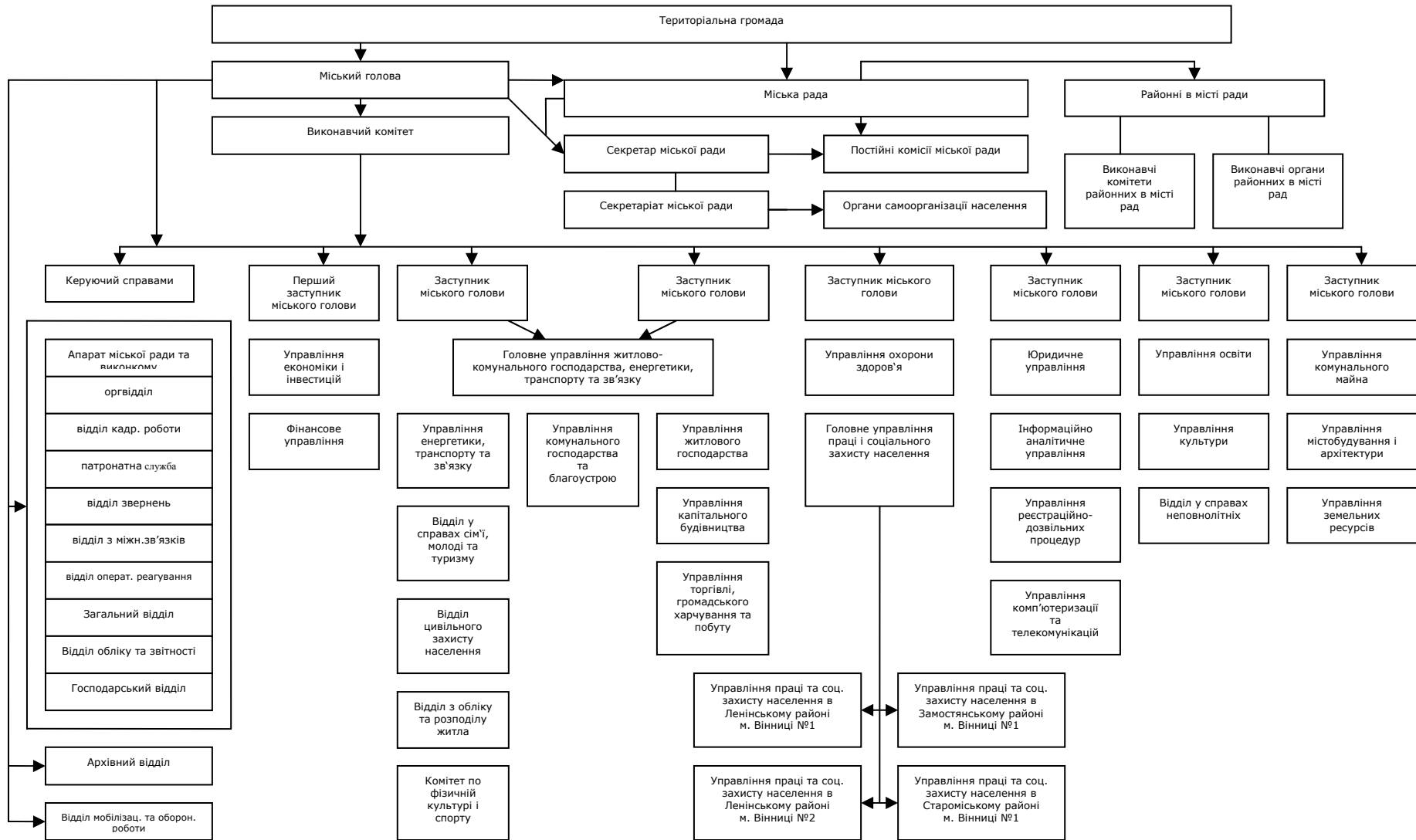
Найменування показника	Виконано у 2006 р., Загальний фонд	Виконано у 2006 р., Спеціальний фонд	Виконано у 2006 році, разом	Затверджено на 2007 р., Загальний фонд	Затверджено на 2007 р., Спеціальний фонд	Затверджено на 2007 рік, разом	Темп росту показників бюджету на 2007 р. до фактичного виконання у 2006 р.
Податок з доходів фізичних осіб	148 372,5	-	148 372,5	229 263,4	-	229 263,4	154,5
Плата за держ. реєстрацію	325,2	-	325,2	330,0	-	330,0	101,5
Плата за торговий патент	7 005,4	-	7 005,4	7 622,9	-	7 622,9	108,8
Єдиний податок	16 376,2	-	16 376,2	17 790,8	-	17 790,8	108,6
Державне мито	956,4	-	956,4	1 000,0	-	1 000,0	104,6
Усього закріплені доходи	173 035,7	0,0	173 035,7	256 007,1	0,0	256 007,1	148,0
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	3 486,8	-	3 486,8	1 500,0	-	1 500,0	43,0
Плата за землю	12 534,2	-	12 534,2	19 256,5	-	19 256,5	153,6
Податок на промисел	153,7	-	153,7	155,0	-	155,0	100,8
Місцеві податки й збори	5 755,1	-	5 755,1	6 307,1	-	6 307,1	109,6
Плата за оренду цілісних майнових комплексів	1 742,5	-	1 742,5	1 850,0	-	1 850,0	106,2
Інші надходження	1 099,2	-	1 099,2	1 500,0	-	1 500,0	136,5
Усього власні доходи	24 771,5	0,0	24 771,5	30 568,6	0,0	30 568,6	123,4
Доходи бюджету розвитку, у тому числі:	0,0	19 060,4	19 060,4	0,0	26 000,0	26 000,0	136,4
- надходження коштів від приватизації майна	-	4 812,3	4 812,3	-	8 000,0	8 000,0	166,2
- надходження коштів від продажу землі	-	14 248,1	14 248,1	-	18 000,0	18 000,0	126,3
Податок на власність	-	8 817,7	8 817,7	-	9 000,0	9 000,0	102,1
Збір за забруднення навколишнього природного середовища	-	166,3	166,3	-	170,0	170,0	102,2
Інші надходження до фондів охорони навколишнього природного середовища	-	81,8	81,8	-	8,0	8,0	9,8
Власні надходження бюджетних організацій	-	20 929,1	20 929,1	-	9 962,2	9 962,2	47,6
Цільові фонди	-	2 744,0	2 744,0	-	2 716,2	2 716,2	99,0
Інші надходження спеціального фонду	-	3,1	3,1	-	-	0,0	0,0
Разом	197 807,2	51 802,4	249 609,6	286 575,7	47 856,4	334 432,1	134,0
Трансферти	133 883,8	15 567,0	149 450,8	176 877,5	1 600,0	178 477,5	119,4
у т.ч. дотація вирівнювання	37 324,9	-	37 324,9	20 015,2	-	20 015,2	53,6
Усього	331 691,0	67 369,4	399 060,4	463 453,2	49 456,4	512 909,6	128,5
Кошти, що передаються із загального фонду до бюджету розвитку	-	10 332,7	10 332,7	-	0,0	0,0	0,0
Разом доходів	331 691,0	77 702,1	409 393,1	463 453,2	49 456,4	512 909,6	125,3

Джерело: Фінансове управління Вінницької міської ради

Показники видаткової частини міського бюджету м. Вінниці на 2007 рік, тис. грн.

Найменування показника	Виконано у 2006 р., Загальний фонд	Виконано у 2006 р., Спеціальний фонд	Виконано у 2006 році, разом	Затверджено на 2007 р., Загальний фонд	Затверджено на 2007 р., Спеціальний фонд	Затверджено на 2007 рік, разом	Темп росту показників бюджету на 2007 р. до фактичного виконання у 2006 р.
Основні видаткові статті	295 579,8	87 122,6	382 702,4	453 654,2	41 456,5	495 110,7	129,4
Державне управління	18 633,5	1 218,9	19 852,4	27 819,4	1 752,4	29 571,8	149,0
Освіта	94 619,4	10 436,4	105 055,8	114 889,8	3 660,9	118 550,7	112,8
Охорона здоров'я	68 791,3	7 152,4	75 943,7	84 564,5	2 987,7	87 552,2	115,3
Соціальний захист і соціальна допомога	44 218,2	17,4	44 235,6	131 275,0	17,5	131 292,5	296,8
Житлово-комунальне господарство	25 710,9	14 817,4	40 528,3	31 599,9	464,3	32 064,2	79,1
Культура і мистецтво	10 266,6	1 027,3	11 293,9	13 546,6	1 019,5	14 566,1	129,0
Засоби масової інформація	2 130,9	0,0	2 130,9	3 038,0	0,0	3 038,0	142,6
Фізична культура і спорт	4 585,5	42,7	4 628,2	6 027,9	60,0	6 087,9	131,5
Будівництво	767,7	40 280,2	41 047,9	354,4	17 742,0	18 096,4	44,1
Землеустрій	838,4	0,0	838,4	800,0	0,0	800,0	95,4
Транспорт	23 922,6	8 377,7	32 300,3	36 373,0	10 600,0	46 973,0	145,4
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	17,5	442,0	459,5	20,0	258,0	278,0	60,5
Охорона навколишнього природного середовища та ядерна безпека	91,8	0,0	91,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Попередження та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	261,6	1,0	262,6	308,0	0,0	308,0	117,3
Обслуговування боргу	723,9	0,0	723,9	3 037,7	0,0	3 037,7	
Фонди		3 309,2	3 309,2	0,0	2 894,2	2 894,2	87,5
Видатки, не віднесені до основних груп	909,7	13,6	923,3	6 051,0	0,0	6 051,0	655,4
Разом видатків	296 489,5	87 136,2	383 625,7	459 705,2	41 456,5	501 161,7	130,6
Трансферти з місцевого бюджету	3 973,4	0,0	3 973,4	1 836,0		1 836,0	46,2
Всього видатків	300 462,9	87 136,2	387 599,1	461 541,2	41 456,5	502 997,7	129,8
Кошти, що передаються із загального фонду бюджету до бюджету розвитку	10 332,7	0,0	10 332,7			0,0	0,0
Кредитування громадянам на будівництво житла з урахуванням погашення	0,0	74,6	74,6			0,0	0,0
Разом	310 795,6	87 210,8	398 006,4	461 541,2	41 456,5	502 997,7	126,4

Джерело: Фінансове управління Вінницької міської ради

Джерело: Вінницька міська рада